

Iktatószám: klik031520001/00073-1/2024.

*Recski Jámber Vilmos Általános Iskola
Mátraballai Telephely
Mátraderecskei Telephely*

*OM azonosító: 031520
Székhelye: 3245 Recsk, Kossuth Lajos út 142.*

*Fenntartó: Hatvani Tankerületi Központ
Fenntartó székhelye: 3000 Hatvan, Radnóti tér 2.*

Pedagógiai Program

2023.

Módosítva: 2024.

Tartalom

A Pedagógiai Programra vonatkozó jogszabályi előírások:	5
1. Az iskola nevelési programja	6
1.1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai ...	6
1.1.1. Köznevelésünk feladatai és értékei	6
1.1.2. Fejlesztési területek, nevelési célok:	7
1.1.3. Módszertani alapelveink	9
1.1.4. Pedagógiai eszközrendszerünk	12
1.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	13
1.3. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	15
1.3.1. Az egészségfejlesztés célja, iskolai feladatai:	15
1.3.2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása	16
1.3.3. A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi részterületeken jelentkező hatások révén eredményezi a hatékonyság növekedését (indikátor-tényezők):	17
1.4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	17
1.4.1. A gyermekközösségek nevelési céljai, feladatai	18
1.4.2. Iskola szintű ünnepélyek:	19
1.4.3. Tanórán kívüli szabadidős tevékenységek:	20
1.4.4. A diák-önkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai	20
1.5. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai	21
1.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	22
1.6.1. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek	23
1.6.2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program	24
A HH és HHH tanulók (szociális hátrányokból és szocializációs különbségekből eredő „másság”) integrációját elősegítő tevékenységek (kompetencia alapú oktatás).	24
1.6.3. A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése	25
1.6.4. Az integráció fogalma	33
1.6.5. Az ifjúságvédelmi feladatok ellátása	37
1.6.6. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység	38
1.7. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje	39
1.8. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel	40
1.8.1. Általános kapcsolattartás	40
1.8.2. A pedagógus és szülők közötti együttműködés formái:	41
1.8.3. A tanulók-pedagógusok együttműködése	42
1.9. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata	42
1.9.1. A vizsgaszabályzat célja:	42
1.9.2. A vizsgaszabályzat hatálya	42
1.9.3. Az intézmény részletes vizsgaszabályzata	43
1.10. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai	44

1. 11. Az egyéni munkarend	45
1. 12. A hit- és erkölcstan eljárásrendje	46
2. Az intézmény helyi tanterve	47
2.1. A kerettanterv megnevezése: NAT 2020	50
2.2. Óratervi háló: Tantárgyak és óraszámok az 1-8. évfolyamon a 2020-as új helyi tanterv szerint:.....	51
2.3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei	52
2.4. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	54
2.4.2. A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	55
2.4.3. Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	56
2.4.4. A 7- 8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	56
2.4.5. A sajátos nevelési igényű tanulók integrációjának megvalósulása.....	57
Sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek nevelése, oktatása	58
2.5. Mindennapos testnevelés	59
2.5.1. A könnyített testnevelés és a gyógytestnevelés célja	59
2.5.2. Iskolai sportkörök.....	59
2.6. A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai	60
2.7. Projektoktatás.....	61
2.8. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	63
2.9. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái.....	66
2.9.1. Az iskolai írásbeli beszámoltatás formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésben betöltött szerepe, súlya	69
2.9.2. A magasabb évfolyamba lépés feltételei:.....	72
2.10. Az otthoni, valamint tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása	72
2.11. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei	74
2.12. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek.....	74
2.13. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei	77
2.13.1. Általános célok:.....	77
2.13.2. Az egészségnevelési program	84
2.14. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei.....	90
2.14.1 Az iskolában magatartás értékelésének és minősítésének elvei.....	90
2.14.2 Az iskolában a szorgalom értékelésének és minősítésének elvei:	91
2.14.3. A jutalmazás, a fegyelmezés iskolai elvei:	93
I. Melléklet.....	95

TÁMOP-3.3.17-15 „Iskola a természetben”	95
II. Melléklet.....	96
ÉPEN – ELEVENEN PÁLYÁZAT	96
III. Melléklet.....	97
Boldogságprogram	97
IV. Melléklet.....	98
EFOP 3.3.5 – 17 – 2017 – 00070 „Korszerű pedagógiai módszerek alkalmazását segítő Iskolai Közösségi Program kísérleti megvalósítása”	98
V. Melléklet.....	108
EFOP 3.11.1-17-17-00003 „Szülő-Suli”a Hatvani Tankerületi Központ iskoláiban.....	108
VI. Melléklet.....	112
EFOP-3.3.7-17-2017-00008 „Informális és nem formális tanulási lehetőségek kialakítása a Hatvani Tankerületi Központ intézményeiben”	112
VII. Melléklet.....	118
Integrációs Pedagógiai Rendszer a Recski Jámor Vilmos Általános Iskolában	118
A Pedagógiai program érvényességével, módosításával, nyilvánosságával kapcsolatos egyéb intézkedések	127
Legitimációs záradék	128
Módosítási záradék (2024).....	129

A Pedagógiai Programra vonatkozó jogszabályi előírások:

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011.évi CXCV. Törvény
- A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet
- A Kormány 5/2020. (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (IV.4.) Korm. rendelet módosításáról
- Az 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelete a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről
- 2023. évi LII. Törvény a pedagógusok új életpályájáról
- 401/2023. (VIII.30.) Korm. rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról
- 245/2024. (VIII.8.) Korm. rendelete

„Vedd észre, hogy a gyermeket nem lehet kényszerrel tanítani. A pusztá léted, a viselkedésed az, ami formálja. Éreztesd meg vele, mi helyes, mi nem. Támogasd és tégy meg mindent azért, hogyha felnőtt, elégedett és boldog legyen.” /J. Wagele/

1. Az iskola nevelési programja

1.1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

1.1.1. Köznevelésünk feladatai és értékei

A Nemzeti köznevelésről szóló törvényben megfogalmazott célok elérése érdekében és a Nemzeti alaptanterv szabályozásának megfelelően nevelési feladatunk alapvetően *a nemzeti műveltség, a hazai nemzetiségek kultúrájának átadása, megőrzése, az egyetemes kultúra közvetítése, az erkölcsi érzék és a szellemi - érzelmi fogékonyság elmélyítése.*

Feladatunk továbbá *a tanuláshoz és a munkához szükséges képességek, készségek, ismeretek, attitűdök együttes fejlesztése, az egyéni és a csoportos teljesítmény ösztönzése, a közjóra törekvés megalapozása, a nemzeti, közösségi összetartozás és a hazafiság megerősítése.*

Célunk továbbá, hogy a családdal együttműködve, cselekvő elkötelezettségre neveljünk *az igazság és igazságosság, a jó és a szép iránt, fejlesszük a harmonikus személyiség kibontakoztatásához szükséges szellemi, erkölcsi, társas és testi képességeket.* Ezáltal hozzájáruljunk ahhoz, hogy a felnővekvő nemzedék

- a hazáért felelősséget érezzen
- ismerje meg és tegye magáévá a hazafiság érzelmvilágát
- tegyen szert reális önismeretre és szilárd erkölcsi ítélőképességre
- találja meg helyét a családban, szűkebb és tágabb közösségeiben, majd a munka világában
- tartós és tartalmas kapcsolatok kiépítésére törekedjen
- legyen képes felelős döntések meghozatalára
- váljék képessé önálló tájékozódásra, véleményformálásra és cselekvésre
- ismerje meg és értse meg a természeti, társadalmi, kulturális eseményeket, folyamatokat
- tartsa értéknek az élővilág változatosságának megőrzését.

Együttműködünk a szülőkkel, a gyermekek családi neveléséhez pedagógiai segítséget nyújtunk. Megteremtjük azokat a fórumokat, ahol a szülők és a pedagógusok közötti tapasztalatcsere kölcsönössé, az együttműködés hatékonyá válik.

A teljesítmény növelésére sarkalljuk tanítványainkat és önmagunkat, hogy az elsajátított tudás értékálló és mindig a kor igényeinek megfelelő legyen. Ezen törekvéseinket segítve, programunk kidolgozásakor figyelembe vettük a Nemzeti Erőforrás Minisztérium Köznevelési Államtitkárságának köznevelési reformtörekvéseit, melyek a következők:

- az egész életen át való tanulás
- a versenyképes tudás
- a gyermekközpontúság és az esélyegyenlőség megteremtésének céljait.

1.1.2. Fejlesztési területek, nevelési célok:

Áthatják a pedagógiai folyamatok egészét, közös értékeket jelenítenek meg. A célok elérése érdekében a pedagógiai folyamatban egyaránt jelen kell lennie az ismeretszerzésnek, a gyakoroltatás, cselekedtetés mellett a példák érzelmi hatásának is.

- Erkölcsei nevelés:

Feladatunk a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért vállalt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és önálló felelős felnőtt életre történő felkészítésük segítése. Olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozása és fejlesztése, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet, a tisztesség, a türelem, a megértés, és az elfogadás.

- Nemzeti öntudat, hazafias nevelés:

Megismertetjük tanulóinkkal a nemzeti, népi kultúra értékeit, hagyományait. Tanulmányozzuk a jeles Magyar személyiségek (történelmi személyek, tudósok, sportolók, művészek, írók, költők) munkásságát, életét. Megalapozzuk az otthon, a lakóhely, a szülőföld, hazánk megismerését, megbecsülését. Kialakítjuk a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzését, a magyarságtudatot. Megismertetjük az Európai magyarság történelmét, sokszínű kultúráját.

- Állampolgárságra, demokráciára nevelés:

Fontos feladatunk gyermekinkkel megismertetni a demokratikus jogállam alapjait, az egyén és közjó harmonikus kapcsolatának lehetőségeit. A helyes állampolgári magatartás értékeit, mint a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság. Megteremtjük annak a lehetőségét, hogy megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket.

- Önismeret és társas kultúra fejlesztése:

Az önismeret fejlődő és fejleszthető képesség, a társas kapcsolati kultúra alapja. Hozzásegítjük a tanulókat ahhoz, hogy képessé váljanak érzelmeik hiteles kifejezésére, az empátia fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. Törekszünk arra, hogy énképük úgy gazdagodjék, hogy majd sorsukat, életpályájukat maguk tudják alakítani, és szeretetteljes emberi kapcsolatokban éljenek.

- Testi és lelki egészségre nevelés:

Ösztönözzük tanulóinkat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz kezelésére. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, a betegségek megelőzésére, a káros függőségek kialakulásának elkerülésére.

- Felelősségvállalás – másokért – önkéntesség:

Célul tűzzük ki, hogy tanítványaink legyenek szociálisan érzékenyek a hátrányos helyzetű, vagy valamilyen fogyatékkal élő emberek iránt. A segítő magatartásformát alakítjuk ki bennük úgy, hogy megismertetjük velük ezen embereknek, csoportoknak sajátos igényeit, élethelyzetét.

- Fenntarthatóság, környezettudatosság:

A gyermekeknek meg kell ismerni és becsülni az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulniuk, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, a megújulási képességükre tekintettel használják.

Célunk, hogy a környezet szeretetén alapuló, környezetkímélő, értékvédő, elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Felkészítjük tanítványainkat a környezettel kapcsolatos állampolgári jogok és kötelességek ismeretére.

- Pályaorientáció:

A tanulók életkorához igazodva átfogó képet nyújtunk a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket biztosítunk, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, megtalálhatják hivatásukat. Mindezen célok elérése érdekében fejlesztjük a segítséssel, együttműködéssel, vezetéssel és versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat.

- Gazdasági és pénzügyi nevelés:

Hasznosítható ismereteket nyújtunk, megfelelő szinten, tanulóinknak, a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások, a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. célunk, hogy gyermekeink ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, az ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudjanak mérlegelni döntéseik következményeiről és kockázatairól.

- Médiatudatosságra nevelés:

Vitathatatlan tény, hogy mára a média mindennapjaink nélkülözhetetlen elemévé vált: szórakozásunk, szabadidőnk, munkánk, információszerzésünk, és a világgal való kapcsolatunk sem képzelhető el nélküle. Felkészítjük tanulóinkat a médiumoktól befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelvű megszervezésére, tudatos alakítására. Ahhoz, hogy majd a lehető legtöbbet profitálhassanak a szórakoztató és információs eszközök világában végbemenő drasztikus fejlődésből, el kell sajátítaniuk a megfelelő képességeket és szemléletmódot. Megismertetjük őket a valóságos és virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, jogi és etikai jelentőségével.

- A tanulás tanulása:

Alapvető feladatunknak tekintjük, hogy minden pedagógus felkeltse saját tantárgy iránt a tanulók érdeklődését, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Meg kell tanítani, hogyan alkalmazható az egyes tantárgyakban a megfigyelés, a kísérlet, hogyan használhatók más információforrások, mit jelentenek az előzetes ismeretek. Minden gyermek más, így más az egyéni tanulási módszer is, ami eredményre vezet. Hogyan kell pontos szöveget, hogyan kell értelemszerűen tanulni. Igyekszünk olyan tanulási technikákat megtanítani, amiket más, új helyzetekben is képesek lesznek alkalmazni. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

Pedagógiai programunk középpontjában a tanulók tudásának, képességeinek, egész személyiségének fejlesztése áll, mely során kiemelt szerepet kap:

- a matematikai, az anyanyelvi ismeretek, az alapkészségek elsajátítása
- tevékenységközpontú stratégiák, változatos tevékenységi formák
- tanulóink felkészítése a különféle (verbális, vizuális, digitális) csatornákon nyert információk értelmezésére

- tanulói együttműködésen alapuló tanulás
- Az indulási hátányok csökkentése, az esélyegyenlőség biztosítása

1.1.3. Módszertani alapelveink

A módszer fogalmán a pedagógus illetve pedagógusközösség olyan tervszerű és szervezett eljárásait, tevékenységeit értjük, amellyel egy adott pedagógiai feladatot megold.

A módszerek nem mesterkélt eljárások, hanem a gyerekek tevékenységébe beillesztett pedagógusi tevékenységek. A módszerek szorosan összefüggnek egymással, rendszert alkotnak, bonyolult kölcsönhatásban érvényesülnek.

Nem beszélhetünk jó, eredményre vezető, hatékony, vagy rossz, eredménytelen, káros módszerről. Beszélhetünk azonban rosszul, vagy jól alkalmazott módszerről. Minden módszer jó, ha helyesen, az adott helyzetnek megfelelően alkalmazzuk. A módszereket mindig adott szituációhoz igazítjuk.

A módszer hatékonyságának feltétele, hogy igazodjon a gyerekek életkori sajátosságaihoz (pl.: a kisgyereknél a szoktatás, míg a kamasznál a meggyőzés lehet célravezetőbb). A módszer-választásban az elérendő célon kívül az életkori fejlettség mellett az adott gyerek fejlettségi szintje is meghatározó. Befolyásolja az alkalmazott módszert, eljárást bizonyos fokig a pedagógus személyisége is. Az osztály összetétele, fejlettsége, légköre is módosíthatja a pedagógus eljárásait. Fontos befolyásoló tényező a pedagógus és a gyerek viszonya.

Célunk, hogy magas színvonalú oktatással tanulóink a képességeik szerinti legmagasabb eredményt éri el. Az iskolai nevelő-oktató munkánk legfontosabb célja és feladata az általános kompetenciák fejlesztése, képességek kialakítása, melyek képessé teszik tanulóinkat az alkalmazkodásra, a társadalomban és a gazdaság világában való eligazodásra és az önmegvalósításra:

- A tanulás kompetenciái
- Digitális kompetenciák
- Kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi, idegen nyelvi)
- Matematikai gondolkodás kompetenciák
- Személyes és társas kompetencia
- Kreativitás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
- Munkavállalói és vállalkozói kompetencia.

Nevelő-oktató munkánk alapelve: a gyermekszereteten alapuló, a gyermeki jogokat tiszteletben tartó, gyermekközpontú pedagógia; Boldog Iskola program.

Az alapkészségek magas szintű elsajátíttatásával, tehetséggondozással és felzárkóztatással, sokszínű szabadidős tevékenységek, szakkörök szervezésével biztosítjuk tanulóink személyiségének teljes körű kibontakoztatását, fejlesztését.

Tevékenységünket a következő nevelési alapelveink határozzák meg:

- A tevékenység, gyakorlatközpontúság elve
- Az alkotás elve
- A közösség által való nevelés elve
- A játék és játékoság elve
- A menedzser szemléletű nevelés elve
- Élménypedagógiai szemléletű nevelés, aktív tanulás elve

Alapelveink között szerepelnek a direkt (követelés, gyakoroltatás, segítségadás, ellenőrzés, ösztönzés), és indirekt (a közösség, a csoportmunka elemzés, feladatmegosztás, beszámolás, természetesen nevelői irányítás mellett) módszertani elvek egyaránt.

Személyiségfejlesztő tanítás: olyan pedagógiai munkát valósítunk meg, amelynek középpontjában a tanulók tudásának, képességeinek fejlesztése, a készségek elsajátítása, kibontakoztatása, a személyiségfejlesztéséhez szükséges feltételek biztosítása áll. A kulcskompetenciák kialakításának egyik feltétele a differenciált tanítás – tanulás megvalósítása, mely folyamat során a következő szempontokat vesszük figyelembe:

- olyan szervezési megoldásokat részesítünk előnyben, amely előmozdítja a belső motivációt, önszabályozó mechanizmus kialakítását
- törekszünk a cselekvő módon való részvételre a tanulás folyamatában, előtérbe állítva a tevékenykedtetést, önállóságot, kezdeményezést, problémamegoldást, alkotóképességeket
- igyekszünk minden esetben az előzetes tudásra építeni, a hiányosságokat feltárni, korrigálni
- a tanítás – tanulás szervezeti formáiban (osztálymunka, csoportfoglalkozás, páros, egyéni nevelés - oktatás) alkalmazzuk az együttműködő – kooperatív tanulás technikákat és formákat
- tanításunk alapelve a differenciálás – a feladatok kijelölésében, megoldásában, a tanári segítségben, az ellenőrzésben és az értékelésben egyaránt
- az egyéni képességek fejlesztése érdekében alkalmazzunk a feladathoz illeszkedő tanulásszervezési technikákat
- a tanítás – tanulásszervezési módok, értékelési eljárások megválasztásánál mindig figyelembe vesszük, és sajátos megoldásokat alkalmazunk, a különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében (sajátos nevelési igényű tanulók, tehetséges gyermekek, szociális hátránnyal küzdő tanulók)
- a választott szervezeti formák, eljárások, célok minden esetben a tanulási esélyek egyenlőségét szolgálják.
- Az értelmi nevelés során kettős feladatot kell megoldanunk. Egyrészt korszerű ismeretek segítségével el kell mélyíteni a műveltséget és tudományos világgépet kell kialakítanunk, másrészt az ismeretek elsajátítása révén az értelmi erőket (megfigyelés, emlékezet, képzelet, észlelés, figyelem, problémamegoldó gondolkodás) kell fejlesztenünk. A sok és sokféle ismeretet már nem lehet a hagyományos módon hatékonyan feldolgozni. Korszerű taneszközökre, hatékony módszerekre, változatos szervezeti formákra van

szükség. Ezek akkor tölthetik be funkcióikat megfelelően, ha a tanulói aktivitást segítik, megtörik az oktatás monotonitását, érdeklődést váltanak ki, élményszerű feldolgozást biztosítanak. Az értelmi nevelésben is döntő szerepe van a pedagógusnak. Az ő feladata, hogy szakmai, pedagógiai felkészültségével segítse a tananyag feldolgozását, pozitív érzelmeket formáljon a tanulással kapcsolatosan, felkeltse a tudásvágyat a diákokban.

- Az oktatás eredményességének növelése érdekében előnyben részesítjük a következő módszereket:
 - aktív tanulás
 - egyénre szabott tanulási módszerek
 - tanulói együttműködésen alapuló tanulás
 - multidiszciplináris órák
 - digitális technológiával támogatott oktatási módszerek alkalmazása.
- Kulcsfontosságú a tanulók tanulási tevékenységben való aktív részvétele, ennek megvalósítása érdekében törekszünk a tevékenységközpontú tanulásszervezési formák alkalmazására:
 - A teljes gyermeki személyiség fejlesztésére, a teljes ember nevelésére irányuló törekvés
 - A gyermeki érdeklődés és a gyermeki szükségletek előtérbe helyezése
 - Az egyoldalú intellektuális orientációt meghaladó, a tanulói aktivitás, kreativitás, életközelség szempontjainak figyelembevételére törekvő tanulási formák kialakításának igénye
- A gyermek alapvető erői és figyelembevételük az iskolánkban:

A gyermekre jellemző négy alapvető lelkierő:

- Mozgásvágy
- Tevékenységvágy
- Társas ösztön, vagyis hogyan fejlődik ki az egyik gyerek viszonya a másikkal
- Tanulási ösztön, ami a gyermeknek a természetes tanulás iránti csodálatos képessége

Az osztályterem lakószoba jellegűvé alakítása is a 4 alapvető erő aktivizálását szolgálja.

- A beszélgetés, mint alapforma központi szerepet kap a személyiségfejlesztésben és a tanulásban. Ez a rendszeres 30-45 perc hangsúlyos szerepet tölt be a mindennapi életünkben. Abban a pillanatban, amikor kiülünk egymás mellé, megvalósul valami harmónia. Odafigyelünk egymásra. Nemcsak toleranciára nevel, önuralomra is tanít, hiszen nem beszélhetünk egyszerre. A vita, a kérdés, az érvelés megtanulásának színtere is.

- Igyekszünk a szülői ház és az iskola között szoros kapcsolatot kialakítani pl. úgy, hogy családi délutánokat szervezünk, ahol a szülők, nagyszülők, testvérek együtt munkálkodnak, beszélgetnek, játszanak a gyerekekkel, pedagógusokkal. Egy tanévben négy projektet dolgozunk fel, amelyek a négy évszakhhoz kötődve dolgozzák fel a tananyagot.

1.1.4. *Pedagógiai eszkörendszerünk*

A nevelési célok mindig szoros összefüggésben vannak a pedagógiai eszkörendszerrel. Az eszkörendszeren azokat az eljárásokat, módszereket, eszközöket értjük, amelyek a nevelés feladatainak megvalósítására alkalmasak. A cél- és eszkörendszer között kölcsönhatás van. Az eszkörendszer befolyással van a feladatoknak, így magának a céloknak a megvalósulására.

Az eszkörendszer egyik alapvető részét képezi az *alapkultúra*, amely elsajátítása során a személyiség kifejlődik. Ugyanígy fontos eszköz a közösségivé nevelés vonatkozásában maga a *közösség*, ugyanis közösség nélkül nem lehet közösségivé nevelni. Az iskolai munka *szervezeti formái* is meghatározóak a célok elérése vonatkozásában. Iskolánk tanulóinak nagy része hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, ezért nagy hangsúlyt fektetünk az IPR-ben megismert és alkalmazott eszkörendszer további alkalmazására:

- *Kompetenciafejlesztő programokat és programelemeket alkalmazunk:* az önálló tanulást fejlesztjük tanórán, otthoni kutatómunka során, iskolaotthonos és tanulószobai foglalkozáson, intézményi szinten szervezett programok keretében, a tehetséggondozó foglalkozásokon.
- *Tantárgyi képességfejlesztő programokat* alkalmazunk minden évben matematika, szövegértés, idegen nyelv, életpálya-építés, és - szociális életviteli, környezeti kompetenciák területén
- *Kommunikációs képességeket fejlesztő programokat* rendszeresen alkalmazunk: drámapedagógia, versenyek, vetélkedők szervezésével.
- Törekszünk a *szociális kompetenciák fejlesztésére* közösségfejlesztő, közösségépítő programok megvalósításával. Ennek színterei: Iskolai kirándulások, színház, mozi látogatások, igény esetén nyári tábor szervezése. Ünnepek, ünnepélyek méltó megünneplésével is közösségünket szeretnénk erősíteni. Diákönkormányzatot működtetünk.
- *Különböző moduláris programokat, témaheteket, projekteket* valósítunk meg a tanév során. Szervezünk, és egész tanévünket átfogja a mentálhigiénés programok megvalósítása. A *multikulturális tartalmak beépítése* szolgálja többek között az előítéletek kezelését.

1.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A nevelés feladata a személyiség szerveződésének alakítása, fejlesztése, s ez a legsikeresebben a tanulók tevékenységének irányításával valósítható meg.

A személyiség komplex fejlesztése magában foglalja az értelem kiművelése mellett a gyermek önmagához, a különböző közösségekhez való viszonyának fejlesztését is.

A tanulók állampolgári nevelése	Az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.
A tanulók munkára nevelése	Az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása. A tanulók önellátására és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása.
A tanulók egészséges életmódra nevelése	Az egészséges életmódra való igény kialakítása, az ehhez vezető technikák, módszerek elsajátítása. Az egészséget károsító szokások kialakulásának megelőzése.
A tanulók erkölcsi nevelése	Alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.
A tanulók értelmi nevelése	Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása.
A tanulók közösségi (társas) kapcsolatokra felkészítő) nevelése	Az emberi együttélés szabályainak megismertetése. A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása. A kulturált magatartás és kommunikáció, az erőszakmentes konfliktuskezelési technikák elsajátítása.
A tanulók érzelmi (emocionális) nevelése	Az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása.
A tanulók akarat i nevelése	Az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása.
A tanulók nemzeti, hazafias nevelése	A szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése. A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. A hazaszeretet érzésének felébresztése.
A tanulók esztétikai nevelése	A szép iránti igény kialakítása a gyermek munkái, alkotásai, iskolája, otthona, környezete, a természet iránt. Önmagukkal szembeni igényesség kialakítása (ápoltság, gondozottság, a helyzetnek megfelelő megjelenés, a divat)

A kompetencia alapú oktatás tanulásszervezési, új módszerei adta lehetőségeket maximálisan kihasználjuk a **tanulói motiváció** fokozásában.

A tanulók képességfejlesztésében az ismeret, tudás, attitűd megfelelő arányát keressük. Az egyéni képesség fejlesztéséhez szükséges tevékenységrendszer alkalmazunk.

A kompetencia alapú oktatás elősegíti a tanulók sikerességét az oktatás folyamatában.

Feladatunk, hogy a tanulás iránti motivációt fejlesszük a gyerekekben, a megismerési vágyat felkeltsük, és fejlesszük az iskola változatos, gazdag programjai segítségével. Olyan tanulásirányítási módokat alkalmazunk, melyekkel minden tanuló megtalálja a kedvére való

elfoglaltságot, felhasználva a tantárgyakban rejlő lehetőségeket is. A tantárgyak közti merev határ megszüntetésével komplex fejlesztést valósíthatunk meg, az oktatást és nevelést egységesen valósítva meg.

Igyekszünk az érdeklődést pozitív élményekkel felkelteni, fenntartani, az örömet adó aktivitás lehetőségét biztosítani.

Az újabb és újabb fejlesztő játékok megtanítása és megtanulása, a játékszeretet fejlesztése, a játék, a játékosság a szimuláció gazdag eszköztára támogatja az informális tanulás nyújtotta lehetőségeket.

Úgy irányítjuk a tanítás-tanulás, a nevelés folyamatát, hogy rendszeressé váljanak az alkotó jellegű feladatok. Rendszeresen alkalmazzuk a csoport és pármunka szervezési formákat.

Reálisan, következetesen értékeljük a tanulói teljesítményeket, fejlesztjük a tanulók önértékelését, elkerüljük a „beskatulyázás” veszélyét, minek segítségével átalakul a tanulók értékelése. A tanulási folyamat értékelésére, a fejlesztő értékelésre helyezzük a hangsúlyt. A számonkérés nem ismeretközpontú, hanem a mindennapi élethelyzetekhez való alkalmazkodást és helytállást tekinti célnak.

Nagy hangsúlyt fektetünk a szociális kompetenciák, szociális motívumaik fejlesztésére, azért, hogy a gyerekek kapcsolataikat tudják alakítani, a közösségekben megtalálják a helyüket.

Figyelembe vesszük az egyéni képességeket, a differenciált terhelést, a terhelést képességekhez igazítjuk. Az egyéni fejlesztés megvalósításához továbbra is elengedhetetlennek tartjuk a diagnosztikus mérések alkalmazását.

További személyiségfejlesztéssel kapcsolatos iskolai tevékenységek:

Tanulóink részt vesznek a Jobb Veled a Világ Alapítvány által kidolgozott Boldog Iskola programban.

Személyiségfejlesztés a boldogságóráinkon:

- pozitív gondolkodás erősítése
- önbizalom növelése
- problémamegoldás elősegítése
- a boldogság érzésének fejlesztése, boldogságfokozó szokások alkalmazása
- kreativitás fejlesztése

A módszernek köszönhetően csökkenhet az osztályközösségben az agresszió, a gyerekek jobb tanulmányi eredményeket érhetnek el. A program pozitív hatással van mind a tanulókra, mind a foglalkozást tartó pedagógusokra.

1.3. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

1.3.1. Az egészségfejlesztés célja, iskolai feladatai:

Az egészségfejlesztés magában foglalja az egészség megőrzését (promóciót), a betegségek megelőzését (prevenciót) és a betegségek mihamarabbi gyógyításához szükséges nevelést, oktatást, így tehát az egészségnevelést is. Az iskolában eltöltött időben minden gyermeknek részesülnie kell a teljes testi-lelki jólétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési oktatási intézmény mindennapjaiban rendszeresen működő egészségfejlesztő tevékenységekben. A fiatalok megtanulják, megismerik, mit tegyenek a jobb életminőségük elérése érdekében.

A gyermekek életvezetési szokásainak alakulásában meghatározó szerepe van a családnak. Mivel a gyermekek a hétköznapiak döntő hányadát az iskolában töltik, a pedagógusoknak lehetősége és felelőssége is igen nagy a szokásrendszer kialakulásában, mellyel a szülők szemléletmódját és életvitelét is befolyásolhatják. Az iskola egészségnevelési programja meghatározza a rövid és hosszú távú egészségfejlesztési célokat.

- alakuljon ki a tanulóknál az egészséges életmód igénye
- sajátítsák el a testi - lelki egészséget megőrző életviteli technikákat, módszereket
- lássák meg az egészség és környezet összefüggéseit
- ismerjék meg a környezet - egészségügyi problémákat
- legyenek képesek az egészségügyi problémák megelőzésére, mérséklésére

Az egészségfejlesztési célok megvalósítása érdekében ki kell aknázni a tantárgyak adta lehetőségeket, az iskolán belüli és kívüli nevelési színtereket, kapcsolatokat. Iskolánkban kiemelt figyelmet fordítunk a gyermekek egészségre, biztonságához való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra.

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi négy egészségfejlesztési alapeladat rendszeres végzését jelenti - minden tanulóval, a nevelőtestület és a szülők bevonásával, a nevelési-oktatási intézmény partneri kapcsolati hálóban szereplő kliensek ésszerű bevonásával:

- egészséges táplálkozás megvalósítása (lehetőleg a helyi termelési helyi fogyasztás összekapcsolásával);
- mindennapi testnevelés/testedzés minden gyermeknek (ennek részeként sok más szakmai elvárás közt jól végzett tartásjavító torna, relaxáció és tánc is);
- testi – lelki egészség fejlesztése, a gyermekek érett személyiséggé válásának elősegítése személyközpontú pedagógiai módszerekkel és a művészetek személyiségfejlesztő hatékonyságú alkalmazásával (ének, tánc, rajz, mesemondás, népi játékok és népi rítusjátékok stb.);

- számos egyéb téma között környezeti, médiatudatossági, fogyasztóvédelmi, balesetvédelmi és családi életre nevelést is magában foglaló **egészségfejlesztési** (modulszerű) **tantárgy hatékony** (= bensővé váló) **oktatása**.
- a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás

Az intézményünkben folyó egészségfejlesztési program figyelembe veszi a tanulók biológiai, társadalmi életkori sajátosságait, koordinált nyomon követhető és mérhető.

Iskolánk egészségügyi feladatainak ellátásában az iskolaorvosok mellett 1 védőnő is részt vesz, s évente többször is tartanak felvilágosító előadásokat. A tanév elején, fogászati szűrővizsgálaton ellenőrzi a fogorvos gyerekeink fogainak állapotát, s felhívja a figyelmet a fogbetegségekre. A pedagógusok és az egészségügyi dolgozók egészségnevelésben való együttműködése példaértékű.

Szükség esetén a Pétervására városában működő pedagógiai szakszolgálatok:

- a tanulási képességet vizsgálói szakértői (Eger)
- nevelési tanácsadó
- logopédia
- a konduktív pedagógia módszereivel dolgozó szolgálatok segítik munkánkat.

A hatéves, első osztályba jövő gyerekek iskola-alkalmassági vizsgálatokon esnek át, s a továbbtanulás előtt álló nyolcadikosokat is szűrővizsgálatnak (érzékszervek, szív-, keringési állapot, a mozgásszervek, a kültakaró ((bőr, fejbőr)), súly, magasság, mellkőrfogat, golyva, mentális zavarok) veti alá a körzeti orvos, s szükség esetén szakrendelésre küldi őket. A törvény szerinti szűrés minden tanuló számára biztosított. Előírás szerint a 2, 4, 6, 8. osztályosok vizsgálata kötelező. Ilyenkor kerül sor a testi fejlettség mutatóinak mérésére, a mozgásszervi vizsgálatra, a nemi fejlettség nyomon követésére, a vérnyomásmérésre, valamint az érzékszervi vizsgálatokra, és a pajzsmirigy tapintásos vizsgálatára. Az intézményben tanuló 16 évesek kötelező záró vizsgálata szintén megtörténik. A védőnői vizsgálatok eredményéről a szülők számára lelet készül, feltüntetve rajta a további vizsgálatok szükségességét. A kötelező védőoltásokra iskolai kampányoltások keretében kerül sor. Az elváltozás miatt kizártek nyomon követése, gondozása folyamatos.

1.3.2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az elsősegélynyújtás legfontosabb célja, hogy a szakszerű orvosi segítség megérkezéséig életben tartsa a beteget. Az Európai Unióban sajnos sereghajtók vagyunk az elsősegélynyújtás képességében. Hazánkban drámaian alacsony, a lakosság 0,3%-részesül elsősegély-képzésben, noha világszerte nő a kockázat. Betegségek, közlekedési balesetek, hirtelen szívhalál, káros kémiai és környezeti hatások, növekvő alkoholfogyasztás, otthoni balesetek számának növekedése.

Miért fontos az elsősegélynyújtás megtanulása?

- az emberi szív a légzéskimaradás után 4 perccel már leáll
- 6 perc után már maradandó károsodást szenved az agy

- a balesetek okozta halál az esetek több mint 50%-ban az első pár percben áll be

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának célja, hogy képessé tegyük tanulóinkat a legelemibb sérülések ellátására.

Az elsősegély nyújtási alapismeretek elsajátításának formái:

- tanórákon
- tanórán kívül

Tanórákon:

- Év elején, az első tanórákon a gyermekek tűzvédelmi és baleset-megelőzési oktatásban részesülnek.
- 5-6. osztályban a természettudomány tantárgy keretén belül az ájult beteg ellátásával sebellátással és a vérzéscsillapítással ismerkednek meg a tanulók.
- 7-8- osztályban a bőrsérülések és a mozgássérülések ellátását tanulják meg a tanulók.

Az egészséges életmódra vonatkozó előírásokat a munkarendben és házirendben előírt szabályokat intézményünk minden dolgozója betartja. Intézményünk együttműködik a külső partnerekkel (házi orvos, védőnő mentősök iskolarendőr, gyermekjóléti szolgálat.), a tanulók veszélyeztetettségének megelőzésében és megszüntetésében.

1.3.3. A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi részterületeken jelentkező hatások révén eredményezi a hatékonyság növekedését (indikátor-tényezők):

- a tanulási eredményesség javítása;
- az iskolai lemorzsolódás csökkenése;
- a társadalmi befogadás és esélyegyenlőség elősegítése;
- a dohányzás, az alkoholfogyasztás, a kábítószer-fogyasztás és egyéb szenvedélyek elsődleges megelőzése;
- bűnmegelőzés;
- a társadalmi kapcsolatok javulása a kortársakkal, szülőkkel, pedagógusokkal;
- az önismeret és önbizalom javulása;
- az alkalmazkodó-készség, a stressz-kezelés, a problémamegoldás javulása;
- érett, autonóm személyiség kialakulása;
- a krónikus, nem fertőző megbetegedések (lelki betegségek, szív-érrendszeri, mozgásszervi és daganatos betegségek) elsődleges megelőzése;
- a társadalmi tőke növelése.

1.4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az iskola közösségét az osztályok közössége alkotja. A munkarend és a pedagógusok munkaköre szerint két nagyobb közösség alakult ki: alsó és felső tagozat. **A különbözőségek ellenére is vannak közös pontok, amelyek minden pedagógus feladatát képezik.**

Ezek:

- A pedagógiai program alapos ismerete.
- A SZMSZ ismerete, betartása, betartatása.
- Az adott osztályközösség célkitűzéseinek ismerete az ott tanító pedagógusok körében.
- A közösségfejlesztés folyamatos tevékenység, amelyet tantárgyi keretek között is végezni kell.
- A tanulók és a szülők számára is nyilvánvalóvá kell tenni, hogy melyek az iskola elvárásai, mik az osztályfőnök célkitűzései a ciklus alatt. A feladatok megvalósításában támaszkodni kell a szülői munkaközösség vezetőire. Ki kell választani a tanulók közül azokat, akik aktívak lehetnek az osztályban.
- A tanulók megismeréséhez szükség van információkra. Ennek érdekében folyamatos kapcsolattartást kell kialakítani a család, az óvoda-iskola, alsó-felső tagozat között. Az osztályfőnökség első évében meg kell látogatni a tanulókat családjuk körében.
- Figyelemmel kell kísérni a tanórán kívüli tevékenységet is.
- A különböző rendezvényeken való szereplés a közéletivé és közösségivé válást egyaránt segítheti.
- A tanulmányi kirándulások és az iskolai rendezvények jó alkalmak arra, hogy meggyőződjünk nevelésünk eredményéről, a tanulók öntevékenységről, kommunikációs kultúrájáról.

1.4.1. A gyermekközösségek nevelési céljai, feladatai

1. osztály: Az osztályközösség megszervezése. Az iskola belső rendjének elsajátíttatása, betartatása. A helyes tanár-diák viszony alapjai. A közös játék szabályai. A helyes étkezés, az önálló öltözködés elsajátíttatása. Felelősi rendszer kialakítása, egymás elfogadása. A szülő-iskola kapcsolat kialakítása, családlátogatások.

2. osztály: Az osztályközösség erősítése, a Házi rend pontos ismerete, betartása. Tanulóközösségek, tanulópárok kialakítása, differenciált munkavégzés. Munkavégzés az iskoláért. Egymás értékelésének kialakítása. Önálló feladatvállalás az osztályért. Az iskola környékének megismerése. A szülői kapcsolat erősítése.

3. osztály: Az osztályközösség erősítése, a felelősi rendszer önálló kialakítása. Egymás elfogadása, az osztálytárs segítése /gyengébb, vagy beteg gyermekkel történő foglalkozás/. Az osztály rendjének önálló megtartása, a Házi rend betartása. Az idősebbek helyes példának követése. A kulturált beszéd, a szabatos fogalmazás kialakítása. Önálló feladatvállalás az osztályért, az iskoláért /versenyek, rendezvények/. A differenciált munkavégzés rögzítése, gyakorlata. Közös programok a szülőkkel /anyák napja, télapó ünnep stb./.

4. osztály: Szaktanári rendszerbe szoktatás, a felső tagozat megismerése. A házi rend betartása. Egymás elfogadása, megbecsülése. Az idősebb társakkal, a felnőttekkel kialakított kapcsolat fejlesztése. A szabadidő részben önálló megszervezése. Az osztályközösség megszilárdítása. Felelősség önmagáért, a társakért. Munkavégzés az iskoláért. A kitartás, az önmérséklet fejlesztése. Részben önálló rendezvények a szülőkkel közösen. Részvétel a közös ünnepein, rendezvényein.

5. osztály: Az osztályközösség erősítése. A tanulóközösségek kialakítása. Differenciált foglalkozások rendszere. Kiskamaszkori helyes kapcsolatok elsajátítása. A Házirend betartása. Aktív részvétel a Diákönkormányzat munkájában. Szereplés iskolai rendezvényeken, részvétel iskolai, versenyeken, ünnepeken. Munkavégzés az iskoláért, az iskola környezetének védelme. Önálló feladatvállalás az osztályért, az iskoláért. Közös programok a szülőkkel.

6. osztály: Az osztályközösség erősítése. Egymás elfogadása, megbecsülése. A kiskamaszkori durvaságok leküzdése, az önuralom fejlesztése. Mások véleményének elfogadása, az egészséges vitaszellem kialakítása. Az egészséges életvitel elsajátítása. Az önállóság fejlesztése a tanulás, munkaszervezés, a szabadidő hasznos eltöltése terén. A szülőkkel kialakított kapcsolat további erősítése. Aktív részvétel a Diákönkormányzat munkájában. Részvétel versenyeken.

7-8. osztály: Az osztályközösség erősítése, a Házirend betartása. Az önálló tanulás folyamatos erősítése. A kamaszkor testi és lelki problémáinak megismertetése, leküzdésükre történő nevelés. A másság és önmaguk elfogadására nevelés. Ismerjék meg önmaguk értékeit, tudjanak örömet találni mindennapjaikban. Társas kapcsolatukban a helyes példák megtalálása, azok követése. Az iskolához kötődésük további erősítése. Az iskolán kívüli helyes magatartás megkövetelése. A rájuk leselkedő veszélyek /drog, csavargás stb./ tudatosítása, a megelőzés módjának elsajátíttatása, gyakorlata. A város közéletének megismerése. A helyes pályaválasztás kialakítása, felelősségtudatuk erősítése. A megfelelő vitaszellem gyakorlása, a szabatos, kulturált kifejezőmód erősítése. A szülői vélemény elfogadására nevelés, az önuralom erősítése. Munkavégzés az iskoláért.

Az iskolai ünnepélyek, rendezvények és szabadidős tevékenységek erősítik a tanulók közösségtudatát.

1.4.2. Iskola szintű ünnepélyek:

- Tanévnyitó
- Október 6.
- Október 23.
- Mikulás délelőtt
- Karácsonyi ünnepség
- Magyar kultúra napja
- Holocaust áldozatainak emléknapja
- Farsangi karnevál
- Március 15.
- Nemzeti összetartozás napja
- Versmondó verseny
- Anyák napja
- Gyermeknap
- Ballagás

1.4.3. Tanórán kívüli szabadidős tevékenységek:

- Őszi, tavaszi túrák
- Színház és mozi látogatás
- Szakkörök
- Dráma tagozat
- Tanulmányi kirándulás
- Osztálykirándulás
- Házi vers-és mesemondó verseny
- Projekt-hetek
- Jámbor-hét

Céljai:

- Önismeret, önértékelés, belső biztonság fejlesztése
- Alkalmazkodási képesség fejlesztése, konfliktuskezelés, problémamegoldás
- Együttműködési készség kialakítása, értő-aktív figyelem, kooperáció
- Egymásra figyelés fejlesztése
- Közösségépítés
- Kreativitás fejlesztése
- Szokások fejlesztése, hagyományok ápolása
- Segítőkészség fejlesztése
- Szociális kommunikáció fejlesztése
- Közvetlen tapasztalatszerzési formák biztosítása
- Harmonikus kapcsolat kialakítása a társadalmi és a természeti környezettel

1.4.4. A diák-önkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai

A DÖK célja a tanulók színesebb diákéveinek megteremtése, valamint a nyilvánosság lehetőségének biztosítása a diákok részére.

Feladatok:

- Szabadidős programok szervezése
- Fali újság működtetése
- Pályázatokon való részvétel
- Farsangi bál szervezése
- Hulladékgyűjtés megszervezése
- Jámbor-hét megszervezése

A közösségfejlesztés során nemcsak a pedagógusoknak van feladatuk, hanem az iskolában foglalkoztatott valamennyi dolgozónak, sőt az iskolát segítő szervezeteknek is:

- megjelenésükkel,
- viselkedésükkel,
- beszédstílusukkal,
- társas kapcsolataikkal mintaadó értékként jelennek meg a tanulóink előtt.

Ezért iskolánkban a közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatokat a nevelőtestület a szülői munkaközösséggel és a diákönkormányzattal egyeztetve határozta meg.

1.5. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

A pedagógusok legfontosabb helyi feladatai:

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások megtartása
- tanulásirányítás
- az ismeretek tárgyilagos, sokoldalú, változatos módszerekkel való közvetítése
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- HH és HHH gyerekek, valamint beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézséggel küzdő tanulók eredményes fejlesztése
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- megfelelő kapcsolat kialakítása tanulókkal, szülőkkel és a pedagógus kollégákkal
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

- Az aktuális járványügyi intézkedéseknek való megfelelés: Digitális munkarendre történő átállás esetén a KRÉTA rendszeren keresztül naponta, az órarendnek megfelelően feldolgozási útmutatással elküldik a tananyagot a tanulók részére. Az alsó tagozaton tanítók a szülőknek a tananyag feldolgozásához, a feladatok megoldásához útmutatást, javaslatot is küldenek. Az 1-2. évfolyamon a tanítók kidolgozott tananyagot is küldenek, és játékos gyakorló feladatok linkjeit is mellékelik. Ezek mellett működnek az osztályok részére digitális osztálytermek, facebook zárt csoportok, messenger csoportok, szükség esetén pedig telefonos kommunikáció is. Intézményünk betartja és betartatja az EMMI járványügyi előírásait, melyeket az intézkedési tervünk tartalmazza.

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízta meg minden tanév alakuló értekezletén, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök feladatai:

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: digitális napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelőseivel.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz a szakmai munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.

1.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

A 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 4. §-a a szerint kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló az, aki:

- o sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
- o beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
- o kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,

o a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló”.

1.6.1. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

Minden pedagógus feladata, hogy felhívja a figyelmet a tehetséges tanítványokra, hogy megfelelően lehessen gondoskodni a fejlesztésükről.

E tevékenység kiterjed a tanórai és tanórán kívüli területekre egyaránt.

Célok

- a korai felismerés,
- a tehetségek számbavétele,
- a tantárgyi programok követelményeit magasan túlteljesítő diákok számára a fejlesztés színtereinek meghatározása,
- az esélyegyenlőség megteremtése, a hátrányban szenvedő diák képességeinek fejlesztése.

A tehetséggondozás szervezett formái:

- Tanóra keretén belül
- Tanórán kívül
- Sikeresen alkalmazhatók a differenciált tanulásszervezés alábbi formái:

Individuális tanulás: biztosítja az egyéni haladást, figyelembe véve a tanuló egyéni sajátosságait, fejlesztési utakat biztosít, az ennek megfelelő eszközrendszerrel.

Kooperatív tanulás: A tanulási tartalom elsajátítása, és a készség – és képességfejlesztés csoportos formában történik.

Projekt módszer: A projekt komplex fejlesztési lehetőség, amely tartalmazza az önálló tanulást, a kutatást, az önálló ismeretszerzést, és a nagyfokú integrációt.

A tehetségfejlesztés lehetőségei tanórán belül

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- a tanórákon érvényesülő differenciált képességfejlesztés,
- csoportbontás,
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata,
- a továbbtanulás segítése felkészítő foglalkozásokkal,
- személyes beszélgetések, a biztatás, a jutalmazás megfelelő formáinak alkalmazása,
- a viselkedéskultúra fejlesztése.

A tehetségfejlesztés lehetőségei tanórán kívül

- versenyek, vetélkedők, bemutatók (szaktárgyi, sport, kulturális stb.),
- a kiugró tehetségek szakemberekhez való irányítása, akik gondoskodnak a tanulók megfelelő fejlesztéséről,
- tehetséggondozó szakkörök, felvételi előkészítő foglalkozás,
- iskolai sportkörben: labdarúgó-bajnokságok, floorball
- szabadidős foglalkozások (színház-, múzeumlátogatás),
- az iskolában rendelkezésre álló tanulási források használata (számítógépes, multimédiás tanuló programok), informatikai klubok,
- kooperatív tanulásszervezési eljárások.

A tehetségfejlesztés tárgyi feltételei:

Rendelkezünk a tehetségfejlesztés tárgyi feltételeivel, jól felszerelt, iskolai számítógépteremmel, minden osztályban interaktív táblákkal, internet eléréssel, digitális tananyaggyűjteménnyel, mint fejlesztő eszközökkel, zenei anyagokkal, CD, DVD lejátszókkal, mobilizálható padokkal, megfelelő szakmai könyvekkel, többszintű, differenciálásra alkalmas feladatsorokkal.

Személyi feltételei:

Az új, hatásos módszereket biztosító továbbképzésekkel a tantestület nagy része rendelkezik. A tanár gyerekekkel szembeni beállítódása igenlő, nem ambivalens, nem előítéletes. Részt vettünk pl. a *hatékony gyermek megismerési technikákat* elsajátító továbbképzéseken. A tanár nevelési stílusa együttműködő, nem erőszakos, nem tehetetlen, nem korlátozó, nem közömbös. Elsajátították a *differenciálás heterogén csoportban* tanfolyamot. A tanár tudása megfelelő, képes az önművelésre, önképzésre. A tanítási óráin használja az IKT eszközöket, alkalmazza a web alapú tanulásirányítási eszközöket is (SDT)

1.6.2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program

A HH és HHH tanulók (szociális hátrányokból és szocializációs különbségekből eredő „másság”) integrációját elősegítő tevékenységek (kompetencia alapú oktatás).

Fontosnak tartjuk, hogy időben felismerjük és kiszűrjük a tanulási kudarcnak kitett tanulóinkat, csökkentve ezáltal a lemorzsolódás veszélyét.

- Eredményessé tesszük a lemaradó és gyengébb képességű tanulók állandó és rendszeres felzárkóztatását. Ennek érdekében a méréseknek megfelelő egyéni teljesítményekhez igazodva, differenciált oktatás keretében valósítjuk meg a felzárkóztatást.
- Iskolánk tanulói összetétele /sok a hátrányos és veszélyeztetett család/, egyre inkább szükségessé teszi a fokozott törődést, hogy a perifériára szorult tanulók együtt haladása biztosítva legyen. A gyerekek nem egyformák. Meg kell adni a lehetőséget, hogy egyéni tulajdonságaiknak megfelelően érthessék el a célt.
- Az Útravaló ösztöndíj program - a mentorpedagógusok segítségével – nyújt támogatást hátrányos helyzetű gyermekeink motiválásában, iskolai sikereik elősegítésében. A mentori rendszer keretén belül elsősorban az osztályfőnökök, mint mentorok segítik a programban részt vevő diákjainkat.
- Ki kell szűrni, hogy kik azok a tanulók, akik tanulási kudarcban szenvednek. (bukás, évismétlés, alulteljesítés, fejlődésbeli elmaradás, személyiségfejlődés zavarai)
- Családlátogatáson meg kell győződni a tanulás körülményeiről, milyen feltételek állnak rendelkezésre a tanulónak.
- Fel kell tárnunk a kudarc okait, mert csak így ismerhetjük meg az egyén tanulási szokásait.
- A feltárás után igénybe kell venni a pétervásárai járás szakszolgálatának segítségét.
- A fejlesztőpedagógus egyéni fejlesztő foglalkozásokat tart a rászoruló tanulók részére.
- Gyógypedagógusunk a sajátos nevelési igényű tanulók számára rehabilitációs és rehabilitációs fejlesztő foglalkozást tart.
- A tanulókat a szakvélemény alapján kell csoportba sorolni.

- Egyéni haladási tervet kell kidolgozni, és vezetni kell az egyéni fejlődési naplót az integrációs oktatásban részesülőkről.
- Meg kell ismertetni a tanuló problémájával az osztályban tanító illetve a tanulóval kapcsolatba kerülő pedagógusokat.
- Szükség esetén élni kell a lassítás eszközével az 1. és 2. osztályokban azért, hogy kialakuljanak azok a szokások, magatartási normák és képességek, amelyek birtokában a többi évfolyamot ismétlés nélkül el tudja végezni.
- A korrekció, a korrepetálás, a napközi és a tanszoba nevelői döntéstől függően kötelező lehet.
- A tanítási órán a tanulók eltérő képességeihez alkalmazkodó óravezetést kell tervezni. A megértést, a bevést elősegítendő szemléltetőeszközöket kell készíteni és használni.
- Arra kell törekedni, hogy kevés házi feladatot kapjon a tanuló. A hosszú szövegek feladását kerülni kell. Külön ki kell jelölni ezeknek a tanulóknak azt a minimum tananyagot, amelyet a továbbhaladáshoz feltétlen szükséges elsajátítaniuk.
- A tanulók minden erőfeszítését jutalmazni kell, hogy önbizalmuk erősödjék és ösztönözze őket a munkára.
- Ajánlani kell olyan tanulási technikákat, amelyek a tanuló számára eredményt hoznak.
- Egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése.
- A nagy létszámú hátrányos helyzetű gyermekek megsegítésére, illetve a tanulás hatékonyságának növelésére iskolánk alsó tagozatán napközis rendszerben tanítunk. Az 5.-6. évfolyamokon pedig tanulószoba segíti a tanulókat.
- Továbbtanulás irányítása, segítése. A felső tagozatosak számára felvételi előkészítő foglalkozásokat szervezünk matematika, magyar, történelem és idegen nyelv tárgyakból.
- Pályaorientációs programokkal, módszerekkel segítjük a hátrányos helyzetű tanulóinknak is megkönnyíteni a pályaválasztást. A 7-8. osztályosaink rendszeresen vesznek részt pályaválasztási tanácsadáson, üzemlátogatásokon, középiskolai nyílt napokon, a Szakmák éjszakáján.

Felzárkóztató programok:

- Felzárkóztató, fejlesztő foglalkozások egyéni és kiscsoportos formában
- Rehabilitációs és habilitációs foglalkozások (gyógypedagógus)
- Logopédiai foglalkozások (Logopédus)
- Pszichológiai foglalkozások (gyerekpszichológus)
- Heves vármegyei pedagógiai szakszolgálat Pétervásárai tagintézménye

Mind a tanórai, mind a tanórán kívüli foglalkozásokkal az iskolánkban tanító pedagógusaink együttes célja a tanulói motiváció, a tanulmányi eredmények javítása és a lemorzsolódás csökkentése.

Tevékenységeinkkel igyekszünk enyhíteni a szociális különbségeket és az abból fakadó magatartásbeli és tanulási nehézségeket, megteremtve ezzel az együttnevelés lehetőségét.

1.6.3. A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése

A kompetencia alapú oktatás segíti a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítását, ill. a megvalósulását, valamint a beilleszkedési, magatartási,

tanulási zavarral küzdő gyermekeink segítését. A BTMN-es gyerekek fejlesztése egyénre szabottan történik a Nevelési Tanácsadó szakvéleményében foglaltaknak megfelelően.

Feladataink:

- Egyéni segítségnyújtást kell biztosítani a szociálisan hátrányos helyzetű, beilleszkedési, magatartási, tanulmányi problémákkal küzdő tanulók részére.
- Fejlesztő foglalkozást, szakkorrepetálást kell tartani az integráltan nevelt tanulók számára.
- A nevelőknek az egyes szaktárgyak tanítási óráin előnyben kell részesíteniük az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így – elsősorban a gyakorlásnál, ismételtnél – a tanulók önálló és csoportos munkájára kell támaszkodniuk.
- Hatásos tevékenység formákat kell alkalmazni a tanítás során: differenciált tanulásszervezés, kooperatív technikák alkalmazása, a projekt módszer elterjesztése, tevékenységközpontú pedagógiák alkalmazása, az individuális tanulás előtérbe helyezése, az alapozó időszak elnyújtása, a fejlesztő értékelés bevezetése, a tapasztalat szerzés lehetőségeinek kitágítása IKT eszközhasználatával.

A feladatok megvalósításának módszere;

A pedagógusok oktató, ismeretátadó pedagógiai partner szerepe:

- a tanuló életkorának és értelmi szintjének megfelelő módszerek alkalmazása a tanítás során;
- gyermekközpontú pedagógia alkalmazása az iskolavezetés és a pedagógusok részéről is;
- az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat a differenciálás, vagyis az, hogy a pedagógusok oktató-nevelő munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez;
- tolerancia, másság elfogadás kialakítása, önértékelés fejlesztése a tanulóban;
- a gyermekek egymás közti és a felnőttekkel szembeni kommunikációjának elősegítése;
- hasznos, praktikus ismeretek elsajátítása.

Személyiségzavar felismerése:

- a gyermekek személyiségének és közvetlen környezetének megismerése (beszélgetés, családlátogatás, rendezvények)
- eltérő személyiségfejlődés esetén szakember igénybevétele (korrekció);
- személyiség fejlesztés terápiás eszközökkel;
- fejlesztő programok kidolgozása személyre szabottan (pszichológus).

A családdal való kapcsolatban a családterapeuta funkció felvállalása:

- gyermek életvitelének folyamatos figyelemmel kísérése;
- szülőkkel való állandó konzultáció (szülőértekezlet, fogadóóra, nyíltnap, családlátogatás);
- az otthoni és iskolai személyiségfejlesztés harmóniájának elősegítése;
- pszichológiai tanácsadó és segítségnyújtás biztosítása a szülők és a tanulók részére.

Fejlesztőpedagógiai elvek, módszerek; gyógypedagógia célok, feladatok:

- a feladatok megvalósításához hosszabb időszavakat, tágabb kereteket kell megjelölni ott, ahol erre szükség van;
- igény szerint sajátos, a fogyatékkal összefüggő tartalmakat, követelményeket kell kialakítani és teljesíteni;
- szükség esetén a tanuló számára legmegfelelőbb alternatív kommunikációs módszerek és eszközök, alkalmazása, beépítése a nevelés, oktatás folyamatába;
- az iskola segítő megkülönböztetéssel, egyénileg is támogatja a tanulókat, elsősorban az önmagukhoz mért fejlődésüket értékelve; az egyes fogyatékkal élő tanulókkal összefüggő feladatokról a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának tantervi irányelve és a vizsgaszabályzatok adnak eligazítást.

A bizonytalanság, a szegénység, az ingerszegény környezet, a tanulók érzelmi-akaratú sérülése túlnyomórészt beilleszkedési, alkalmazkodási, viselkedés és teljesítményzavarokkal küzdő tanulókat eredményez.

Iskolánk igyekszik a problémákat orvosolni.

Leggyakoribb ismertetőjelek:

- a gyermek nem felel meg a vele szemben támasztott nevelési-oktatási követelményeknek,
- passzív vagy aktív módon ellenáll a nevelői hatásoknak,
- nehezen tud alkalmazkodni és a közösségbe beilleszkedni,
- testi és pszichés tünetei vannak,
- személyiségzavarokkal küzd (idegesség, figyelmetlenség, alvási és beszédzavarok, hibás automatizmusok – pislogás, grimaszolás, étvágytalanság, hisztérikus görcsök stb.).

A részképesség zavarok körébe:

- az iskolai teljesítmények – elsősorban az alapvető eszköztudás (olvasás, írás, számolás) - elsajátításának nehézségei,
- a képességek deficitje, valamint
- az általuk kiváltott, következményes magatartási és/vagy
- tanulási zavarok komplex tünet-együttese tartozik.

A kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar, a figyelemzavar megléte esetén az érintett tanuló:

- rövidebb ideig tud a feladathelyzetben megmaradni,
- az általánosnál több cselekvéses tanulási helyzetet igényel.

Az idegrendszer csökkent terhelhetőségének, érési lelassulásának jelei a tanulási, magatartási zavar tüneteit mutató tanulóknál az alábbiak:

- általában érzékenyebbek a meteorológiai változásokra,
- fáradékonyabbak az átlagnál, nehezen tűrik a zajokat, nehezen viselik el a várakozási feszültséget,
- gyakrabban van szükségük pihenésre, szünetre, egyedüllétre,
- fokozottabban igénylik a tevékenységet meghatározó állandó kereteket, érthető és követhető szabályokat.

A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók iskolai fejlesztése

A fejlesztés alapelvei

- A részképesség-zavar tüneteit mutató tanulók sajátos nevelési igényeinek kielégítése gyógypedagógiai tanár vagy pszichológus közreműködésével történik.
- A rehabilitációs célú órakeretben a tanulók fejlesztése egyéni terápiás terv alapján végezzük.
- A kialakulatlan részképesség jellegének megfelelően az iskolai oktatásban érvényesítjük:
 - a számonkérési,
 - értékelési,
 - esetleg - indokolt esetben, a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság javaslata alapján - az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alóli mentesítés lehetőségét.
- Az iskolai nevelés, oktatás során kiemelt feladatunk:
 - az egészséges énkép és önbizalom kialakítása,
 - a kudarcűrő-képesség növelése,
 - az önállóságra nevelés.

A fejlesztés kiemelt céljai, feladatai

A tanulási képességek fejlesztésének célja és feladata a habilitációs, rehabilitációs célú foglalkozásokon

a) Első pedagógiai szakasz

Az első pedagógiai szakaszban (1-4. évfolyam) a habilitáció, rehabilitáció kiemelt célja a megismerő képesség, az emlékezet, a figyelem fejlesztése az észlelés-képzalkotás folyamatain keresztül, a cselekvésszabályozás belső feltételeinek folyamatos kialakítása, a beszéd formai és tartalmi oldalának megerősítése.

Gondolkodási képességek fejlesztése

Fejlesztési feladata a pontos érzékelés kialakítása: tárgyak, személyek, jelenségek felismerése, megnevezése, felsorolása;

- *összehasonlítás*: tárgyak, tárgyképek tulajdonság szerinti összehasonlítása (szín, alakforma, nagyság, mozgás, mennyiség) a feltárt lényeges tulajdonság alapján a hasonló és megkülönböztető jegyek, több szempontú összehasonlítása, stb.;
- *differenciálás*: tárgyak, személyek, jelenségek, mennyiségek csoportosítása a jellemzők alapján, a jellemző jegyek említésével, megkülönböztetés a minőség és a mennyiség alapján, rendezés pl. nagyság, szín, színárnyalat, mozgás szerint.

A gondolkodási funkciók fejlesztése nem nélkülözheti az emlékezet, a figyelem, a koncentráció folyamatos fejlesztését. Az emlékezet személyek, tárgyak, szimbólumok megjegyzése, felsorolása, egymásutánisága, szekvenciák megjegyzése, cselekedetekre, cselekvésre, történésre visszaemlékezés, tárgyakhoz, személyekhez kapcsolódó tevékenység felidézése, stb.

Figyelem: egyszerű, majd bonyolultabb utasítások végrehajtása, meghatározott cselekvés elvégzése, gyors reagálás az utasításokra, többféle mozgás vagy cselekvés végrehajtása egymásután, összpontosítás a feladatra, céltudatos feladatvégzés, próbálgatás, önellenőrzés.

A motoros képességek fejlesztése

A motoros képességek fejlesztésének célja és feladata a testvázlat kiépítése, a különböző testhelyzetek tudatos érzékelése, változtatása, a testrészek mozgatása különböző testhelyzetekben, a saját testhez viszonyított irány- és térbeli helyzet felismerése, stb.

Finommozgás fejlesztése, vizuomotoros koordináció kialakítása; nagymozgások lendületes végzése, egyensúlygyakorlatok, ügyességi gyakorlatok, stb.

Mozgás kivitelezés – tempó, erősség, ritmus szerint.

Tér- és időbeli tájékozódási képesség alakítása

Térbeli hely és helyzet felismerése, megnevezése – fent-lent, elöl-hátul, középen, stb. Térbeli helyzetek megfogalmazása – relációs szókincs fejlesztése.

Időbeli tájékozódás: történésekre, cselekvésekre visszaemlékezni – időpont (mikor?); időköz (megtől meddig?), az idő ritmusa, a természet ritmusa, ritmikusan ismétlődő állapotok megfigyelése, stb.

Kommunikációs képességek fejlesztése

A beszédindíték, a beszédkedv fokozása, ösztönzés a kommunikációra. A beszéd technikai részének fejlesztése beszédmintával, gyakorlatokkal, mint: a tagolt beszéd, a helyes légzés, a toldalékok pontos, tiszta ejtése, a szünettartás.

A fonematikus hallás fejlesztése a beszédhelyzethez alkalmazkodó hangerő, hanglejtés, beszédtempó és ritmus megtanításával, gyakorlásával.

A szókincs gyarapítása, aktivizálása. A tanult ismeretkörhöz kapcsolódó szógyűjtés, a kifejezése, a fogalmak beépítése a tanuló aktív szókincsébe.

Az olvasás-írás tanulásában mutatkozó fejlődési lemaradások, nehézségek leküzdésének feladatai: az olvasás irányításának gyakorlása, sortartás, sorváltás, magánhangzók differenciálása (időtartam, ajakállás, artikulációs mozgás szerint), mássalhangzók megkülönböztetése (zöngés, zöngétlen, betű felismerési gyakorlatok, hanganalízis, összeolvasási gyakorlatok, stb.).

Írásmozgás fejlesztése

A ceruzafogás, görcsös, szaggatott, lassú írásmozgás korrekciója, írásmozgások egymásutánjai, mozdulatok gyakorlása, a fonetikus írás hibái, a hangok, a betűk közötti asszociáció megerősítése, stb.

Szociális képességek fejlesztése

Pontos diagnózis kialakítása a viselkedés elemzése nyomán. Megfelelő kötődések, viszonyulások kialakítása, szabályok felismerése, értelmezése, betartása, a társas viselkedés formáinak ismerete, gyakorlása, önfegyelem kialakítása. A kulturális hátrányokból eredő viselkedési formák. Megváltoztatása.

b) Második pedagógiai szakasz

A második pedagógiai szakaszban (5-8. évfolyam) az első pedagógiai szakaszban felsorolt korrekciós területek és feladatok ismétlődnek, de tartalomban, mennyiségben követik a tanulók életkori sajátosságait, a tanulók fejlettségét, az elvárható tudást.

A felsoroltakon túl a rehabilitáció, a rehabilitáció kiemelt területe és feladata: gondolkodási képességek, tanulási képességek, kommunikációs képességek fejlesztése.

Gondolkodási képességek fejlesztése

Feladat: az újonnan szerzett és a már meglévő ismeretek közötti kapcsolat kialakítása, a lényeges – megegyező és eltérő jegyek kiemelése, összehasonlítások, eltérések, különbségek megfogalmazása, differenciálása, a relációkban való gondolkodás.

A verbális szint megerősítése, gyakorlása feladatokon, műveleteken, feladat- és műveletrendszerben (az általános, a különös, a fölé-, mellérendeltség, egyidejűség, a szempontváltás, a megfelelő gyűjtőfogalomba való besorolás, stb.).

Tanulási képességek fejlesztése

Feladat: a szándékos tanulás, az önálló, a meghatározott célra irányuló tanulás kialakítása, önálló tanulási módszerek, technikák gyakorlása, az önellenőrzés formái, a koncentráció a

tanulás idején – zavaró ingerek kiszűrése, a kudarc, a nehézség leküzdése, újrakezdés, próbálgatás, ismétlés, stb.

Kommunikációs képességek fejlesztése

Feladat: az összefüggő beszéd megerősítése, javítása sokféle kommunikációs helyzetben, valóságos nyelvi nehézségek kialakítása konkrét tanulási folyamatban, a nyelvi megnyilatkozások tartalmi-formai alakítása, szövegalkotás szóban, írásban, grammatikai gyakorlatok, a helyesírási hibák elemzése, ok feltárás (hiányos szabályismeret, a gyakorlás, az automatizáltság hiánya, beszédhiba következménye), az okokra irányuló fejlesztő feladatrendszer, stb.

A kognitív képességek fejlesztésében a verbális szint megerősítése kerül előtérbe, a műveletek, feladatmegoldások menetének értelmezése, a szabályok alkalmazása analóg feladatokra, ok-okozati összefüggések keresése, a rendszerezési, a kommunikációs képesség fejlesztése, a történelmi időben való tájékozódó képesség megerősítése. Törekvés a kulturális, szociális hátrányok felszámolására, a kortárs csoportba történő visszavezetésre, beilleszkedésre.

A továbbtanulás feltételei

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az adott évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Amennyiben a tanuló 1-1 tantárgyból az évfolyam követelményeit nem teljesítette, úgy engedélyt kaphat a követelmények 2 év alatt történő teljesítésére, ha ezt sérülése, a képesség fejlődésének üteme és a tanuló egészségi állapota indokolja.

A továbbhaladáshoz, a pedagógiai szakaszhoz rendelt minimális teljesítményt kell alapul venni, valamint az egyes tantárgyak tanterveiben évfolyamszinten meghatározott követelményeket szükséges teljesíteni.

A sajátos nevelési igényű tanulót, ill. a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulót a szakértői és rehabilitációs bizottság vagy a nevelési tanácsadó szakértői véleménye, javaslata alapján az igazgató mentesítheti, az értékelés alól egyes tantárgyakból, tananyagrészekből.

Diszlexia, diszgráfia

A **diszlexia** a tanulási zavarok fogalomkörébe tartozó, intelligenciaszinttől független olvasási és helyesírási gyengeség. Hátterében a központi idegrendszer sérülései, organikus eltérései, érési késése, működési zavara, örökletesség, lelki és környezeti okok különböző összefonódásai találhatók meg, valamelyik dominanciájával. Általában differenciálatlan az aktív szókincs, és gyenge a verbális emlékezet. A tanuló az új szavakat nehezen jegyzi meg, megmásítja, torzíja, jó értelmi képesség esetén új szót alkot helyette, vagy körülírja a fogalmat. Az olvasás tanulása során nehezen alakul ki a hang-betű kapcsolat, gyakori és makacs betűtévesztések fordulnak elő, a sorrendben átvetések tapasztalhatók, a hosszabb szavak áttekintése rendkívül nehéz. Hibás kombinációk, felületes akusztikus képzetek előhívása észlelhető. Nehéz a figyelem megosztása az olvasási technika és a szöveg tartalma között, pontatlan a toldalékok olvasása, lassú az olvasási tempó, gyenge a szövegértés.

Diszgráfia esetén az írómozgásokban, azok kivitelezésében jellemző a rossz kéztartás, az íróeszköz helytelen fogása, a görcsösség. Más tananyagokban való előrehaladáshoz viszonyítva nagyon lassú az írás megtanulásának folyamata.

Az írómozgás egyenetlen, ritmusa és lendülete töredezett lesz, az optimális mozgássor csak nagyon lassan valósul meg, ezért fáradékonyabbak a diszgráfias tanulók.

A fejlesztés célja:

Az olvasás-, írászavarok javításának feladata, hogy kialakítsa a tanulóban a mindenkori osztályfokának megfelelő értő olvasás-írás készséget, fejlessze kifejező készségét, segítse az olvasás, írás eszközzé válását az ismeretek megszerzésében.

A fejlesztés feladatai:

- a testséma biztonságának kialakítása,
- a téri és időrelációk kialakítása praktikus és verbális szinten,
- a vizuomotoros koordináció gyakorlása,
- a látás, hallás, mozgás koordinált működtetése,
- az olvasás, írás tanítása lassított tempójú, nyújtott ütemű, hangoztató-elemző, szótagoló, a homogén gátlás elvét figyelembe vevő, valamint a vizuális és auditív észlelésre alapozó módszerrel,
- az olvasás, írás készségének folyamatos gondozása, fejlesztése a tanuló egész iskolai pályafutása alatt,
- a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során,
- az élő idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel,
- az olvasásképtelenség esetében a tanulás segítése a szövegek auditív tolmácsolásával, gépi írással, szövegszerkesztő használatának megtanításával és alkalmazásával.

Diszkalkulia

A Diszkalkulia különböző számtani műveletek, matematikai jelek, kifejezések, szabályok megértésének, a számjegy, számkép felismerésének, egyeztetésének, grafikus ábrázolásának, a számok sorrendiségének, számneveket szimbolizáló vizuális alakzatok azonosításának nehézsége más iskolai teljesítmények (pl. olvasás, írás, idegen nyelvtanulás) jó színvonala mellett. Hátterében általában valamilyen idegrendszeri sérülés húzódik meg, amelynek következtében zavart az érzékelés-észlelés folyamata, sérült a gondolkodás. Nehezítetté válik a szimbólumok felismerése és tartalmi azonosítása, akadályozott a fogalmak kialakulása, sérülnek a fogalmakkal végzett gondolkodási műveletek, a sor- és szabályalkotás, a téri és síkbeli viszonyok érzékelése, illetve zavart szenved az emlékezet és a figyelem.

A diszkalkuliás tanulóknál általában hiányzik a matematikai érdeklődés, kialakulatlan a mechanikus számlálás képessége, a mennyiség-állandóság. Súlyos elmaradásaik vannak a matematikai nyelv használatában, a matematikai relációk verbális kifejezésében.

A fejlesztés feladatai:

- az érzékelés-észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése,
- a testséma kialakítása,
- a téri relációk biztonsága,
- a relációk nyelvi megalapozása, a matematikai nyelv tudatosítása,
- a szerialitás erősítése,
- segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése,
- a fogalmak, így a szám- és műveletfogalom kialakításakor a manipuláció előtérbe helyezése, a megfigyelés és a megértés érdekében a matematikai eszközök használata, a képi, vizuális megerősítés,
- a fokozott mennyiségű gyakorlás során az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások megtalálása és alkalmazása.

Hyperkinetikus zavarok

Már az első öt évben kialakuló tünet együttes, melyet jellemez a tevékenységek csapongása, a figyelmetlenség, a nagyfokú impulzivitás, a szabályok gyakori megszegése, megfontolatlanosság, többszöri konfrontálódás a társakkal. Gyakori a kognitív működések zavara, illetve a nyelvi és motoros képességek fejlődésének késése. Másodlagos szövődménye az aszociális viselkedés és csökkent önérték tudat.

Magatartási zavarok

Jellemzői a visszatérő és tartós disszociális, agresszív vagy dacos magatartássémák. A viselkedés erősen eltér az adott életkorban elvárhatótól, a szociális elvárásokat durván áthágja. Sokkal súlyosabb lehet, mint egy gyermekcsíny vagy egy serdülőkori lázadás és hosszan tart (hat hónap vagy annál hosszabb ideig). Jellemzi még: nagyfokú harcoság, társakkal, tárgyakkal, állatokkal szembeni durva bánásmód, fenyegető erőfitogtatás, indulatkitörések, iskolakerülés, hazudozás.

A fejlesztés elvei, módszerei, feladatai:

- A tanuló optimális helyének megválasztása a pedagógus kommunikációs jelzéseinek megfelelő érzékelésére.
- Az egyénhez igazított követelmények kialakítása a gyermek képességeinek, érdeklődésének, terhelhetőségének ismeretében.
- A tanuló viselkedésének (kommunikációjának, magabiztosságának, önértékelésének, cselekvésének, illetve verbális megnyilvánulásainak) megismerése siker vagy kudarc esetén. A tanuló alkalmazkodásának, a csoportba való beilleszkedésének segítése.
- Együttműködés a családdal és más szakemberekkel.
- A fejlődés segítése gyakori pozitív visszajelzésekkel, a sikerélmény biztosítása.

Tennivalóink:

Feltárás

- A tanuló szokásainak megfigyelése: tanórán, tanórán kívül.
- Konzultáció, melynek célja a fejlesztési lehetőségek feltárása.
- Anamnézis ismerete, bio – pszicho - szociális okok feltárása.
- A családi körülmények megismerése: szülői értekezlet, fogadóóra, családlátogatás.
- A tanuló baráti körének ismerete.

Nyilvántartás:

Az osztályfőnök feljegyzést készít, továbbá a gyermek-és ifjúságvédelmi felelős adatbázisában rögzíteni kell a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanuló nevét és a vele kapcsolatos legfontosabb ismereteket. Szoros együttműködés szükséges a problémás tanulók osztályfőnöke valamint a gyermek-és ifjúságvédelmi felelős között.

Intézményi szinten:

- az alsó tagozat: munkaközösségi foglalkozásokon;
- a felső tagozat: a havi magatartás és szorgalom értékelésénél kap tájékoztatást ezen tanulók személyéről és helyzetéről.
- Szükséges ezt tenni azért, hogy ne egyformán kezeljük a tanulókat. Amennyiben indokolt, igénybe kell vennünk a kistérség szakszolgálatának segítségét is.

Tevékenységformák:

- szoros kapcsolat a helyi óvodával, Pedagógiai szakszolgálatokkal
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- fejlesztő órák, egyéni fejlesztési terv kidolgozása;
- professzionális tanári kommunikáció alkalmazása
- logopédiai és pszichológiai ellátás biztosítása
- a felzárkóztató órák;
- iskolaotthon
- a tanulószoba;
- a nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai;
- a családlátogatások;
- a szülők és a családok nevelési gondjainak segítése, szülői tanácsadás;
- én-kép korrekció és önismeret fejlesztés tanórákba illetve, osztályfőnöki órák keretében;
- szociális ellátás különböző formáira való javaslat;
- habilitációs és rehabilitációs foglalkozások egyénhez igazított tartalma és módszerei.

1.6.4. Az integráció fogalma

Az integráció a speciális nevelési szükségletű gyermekeknek vagy fiataloknak a nem fogyatékosok közé való beilleszkedésére vonatkozik. Szoros összefüggésben áll az esélyegyenlőség biztosításával abban az értelemben, hogy mindenki számára nyitottá teszi a nevelési – oktatási intézményeket, tekintet nélkül egyesek akadályozottságára, s az esetleg tapasztalható nagyon eltérő képességeire a kiemelkedően tehetségestől a gyenge adottságúig. A gyógypedagógiában az integráció fogalma régen használatos, hiszen a társadalomba való beillesztés mindenfajta gyógypedagógiai tevékenység, fejlesztés egyik fő célkitűzése

- a tanítási program maximálisan érdekes, változatos feldolgozása, a gyermekek sokoldalú tevékenykedtetésére,
- az egyéni tanulási stílus és ütem tekintetbe vételével kiszabott, vagy éppen a gyermekek által önállóan kiválasztott feladatfajtákra (szabad munka),
- a teljesítményszintek széles sávjának elfogadására,
- a tanári irányítás mellett az együttműködő tanulás, azaz a csoportmunkákkal való pármunka és csoportmunka, valamint az egyéni feladatmegoldások sűrű érvényesítésére.

A tanulási nehézségek kiküszöbölését a pedagógus nem háríthatja nagyrészt a gyógypedagógusra, igyekeznie kell, hogy saját eszköztárán változtasson, amikor problémákat lát, vagyis nem annyira a gyermekben, de saját magában is keresi a változtatás lehetőségeit. A gyógypedagógus partner ebben a folyamatban, elsődlegesen nem a gyermek egyéni korrepetálása a feladata, hanem a konzultálás, a közös tervezés a többségi pedagógussal. A gyermek egyéni fejlesztését is vállalja szükség esetén, de azt elsősorban nem a soron lévő iskolai feladatok megoldására, hanem képességfejlesztésre fordítja.

SNI nevelés célja

Az Irányelvben foglaltak célja, hogy a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a tartalmi szabályozás és a gyermeki sajátosságok ugyanúgy összhangba kerüljenek, mint más gyermekeknél. Az Irányelv annak biztosítását szolgálja, hogy:

- a fejlesztés a számukra megfelelő tartalmak közvetítése során valósuljon meg, segítse a minél teljesebb önállóság elérését és a társadalomba való mind teljesebb beilleszkedést,
- az iskola fejlesztési követelményei igazodjanak a fejlődés lehetséges üteméhez,
- ha szükséges, a fejlesztés az iskoláskor előtti képességfejlődés területeire is terjedjen ki,

- a rehabilitációs célú fejlesztő terápiák programjai váljanak az intézmények pedagógiai programjainak tartalmi elemeivé,
- a tanulókat a nevelés, oktatás, fejlesztés ne terhelje túl.

Ennek érvényesítése érdekében meghatározzuk:

- a tartalmak kijelölésekor egyes területek módosításának, elhagyásának vagy egyszerűsítésének, illetve új területek bevonásának lehetőségeit,
- a sérült képességek rehabilitációs, habilitációs célú korrekciójának területeit,
- a nevelés, oktatás és fejlesztés a szokásosnál nagyobb mértékű időbeli kiterjesztésére vonatkozó javaslatokat.

A sajátos nevelési igényű tanulók habilitációs, rehabilitációs célú ellátása

A tanulók között fennálló – egyéni adottságokból és igényekből adódó – különbségeket az iskola pedagógiai programja és helyi tantervek kialakításakor vesszük figyelembe.

A sajátos nevelési igény kifejezi:

- a) a tanuló életkori sajátosságainak fogyatékoság által okozott részleges vagy teljes körű módosulását,
- b) az iskolai tanuláshoz szükséges képességek kialakulásának sajátos útját, fejlődésének eltérő ütemét, esetleg részleges vagy teljes kiesését, fejletlenségét, lassúbb ütemű és az átlagtól eltérő szintű fejleszhetőségét.

A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teheti szükségessé.

A habilitációs, rehabilitációs ellátás közös elvei

- a) A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésében, oktatásában részt vevő nevelési-oktatási intézmények egész nevelési-oktatási rendszerét átfogó, hosszú távú habilitációs, rehabilitációs célok és feladatok határozzák meg, melyeket az intézmény dokumentumai tartalmaznak.
- b) A habilitációs, rehabilitációs tevékenység olyan szakmaközi együttműködésben kialakított és szervezett nyitott tanítási-tanulási folyamatban valósul meg, mely az egyes tanulók vagy tanulócsoportok igényeitől függő eljárások, időkeret, eszközök, módszerek, terápiák alkalmazását teheti szükségessé.

A habilitációs, rehabilitációs tevékenység közös céljai és feladatai

- a) A mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékoságból, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékoságból, autizmus spektrum zavarból vagy egyéb pszichés fejlődési zavarból fakadó hiányzó vagy sérült funkciók kompenzálása vagy helyreállítása, a meglévő ép funkciók bevonásával.
- b) Törekvés a különféle funkciók egyensúlyának kialakítására.
- c) A szükséges speciális eszközök elfogadtatása és használatuk megtanítása.
- d) Az egyéni sikereket segítő, a társadalmi együttélés szempontjából kívánatos egyéni tulajdonságok, funkciók fejlesztése.
- e) Az egyes területeken kimagasló teljesítményt nyújtó tanulók tehetségének kibontakoztatása.

A habilitációs, rehabilitációs tevékenységet meghatározó tényezők

- a) A fogyatékoság, az autizmus spektrum zavar vagy egyéb pszichés fejlődési zavar típusa, súlyossága.
- b) A fogyatékoság, az autizmus spektrum zavar vagy egyéb pszichés fejlődési zavar kialakulásának, felismerésének, diagnosztizálásának ideje.
- c) A sajátos nevelési igényű tanuló
- d) A társadalmi integráció kívánalmai: az egyéni tanulási utak megtervezése és biztosítása, továbbtanulás, pályaválasztás, a lehető legönállóbb életvitelre történő felkészítés.

A sajátos nevelési igényű tanuló fejlesztésére vonatkozó célokat, feladatokat, tartalmakat, tevékenységeket, követelményeket meg kell jelenítenünk:

- a) az intézmény pedagógiai programjában,
- b) a helyi tantervben
- c) a tematikus egységekhez, tervekhez kapcsolódó tanítási-tanulási programban,
- d) az egyéni fejlesztési tervben.

A fogyatékoság, a pszichés fejlődési zavar típusának megfelelő szakirányú végzettséggel rendelkező gyógypedagógus, gyógypedagógiai tanár, konduktor, konduktor-óvodapedagógus, konduktor-tanító, terapeuta, kompetenciája:

1. a programok, programcsomagok összeállítása,
2. a habilitációs, rehabilitációs egyéni és kiscsoportos fejlesztés, osztálytermen belüli megsegítés,
3. közreműködés az integrált nevelés, oktatás keretein belül a tanítási órákba beépülő habilitációs, rehabilitációs fejlesztő tevékenység tervezésében, ezt követően a konzultációban.

A szükséges pedagógiai feltételeket biztosítani kell a sajátos nevelési igényű tanulók számára. A nevelés, oktatás, fejlesztés, kötelezően biztosítandó pedagógiai feltételeit a köznevelési törvény foglalja össze.

A köznevelési törvény a sajátos nevelési igényű tanulókhöz igazodva az általánosan kötelező feltételeket több területen módosítja, illetve kiegészíti olyan többlétszolgáltatásokkal, amelyeket ki kell alakítanunk, és hozzáférhetővé kell tennünk a sajátos nevelési igényű tanulók számára, mint például:

- speciális tanterv, tankönyvek, tanulási segédletek,
- speciális gyógyászati, valamint tanulást, életvitelt segítő technikai eszközök.

A többségi intézményekben megvalósuló (integrált) nevelés, oktatás

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegíthetjük a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő – integrált – oktatásával (teljes vagy részleges integráció). Az együttnevelést megvalósítva, intézményünk többet vállal, magasabb értéket kínál, mint részvétet és védettséget. Sikerkritériumnak a tanulók beilleszkedését, önmagához mért fejlődést, a többi tanulóval való együtt haladása tekinthető, melynek eredményes megvalósítását az alábbi tényezőkkel biztosítjuk:

- A befogadó iskolánk vezetője támogatja pedagógusai részvételét az integrációt segítő szakmai programokon akkreditált továbbképzéseken.
- Az együttnevelést megvalósító iskolánk pedagógusainak, valamennyi dolgozójának, gyermek- és szülői közösségének felkészítése a sajátos nevelési igényű tanulók fogadására.

- Az együttnevelés megvalósításában, a különböző pedagógiai színtereken a rehabilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesül és a sérülés specifikus módszertani eljárásokat alkalmazzuk. A módszerek, módszerkombinációk megválasztásában a „sérülésspecifikusság” alkalmazkodást jelent a sajátos nevelési igény típusához, az elmaradások súlyosságához, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz.
- A nyitott tanítási-tanulási folyamatban valósul meg az a tevékenység, amely lehetővé teszi az egyes gyermek vagy csoport igényeitől függő pedagógiai – esetenként egészségügyi – eljárások, eszközök, módszerek, terápiák, a tanítás-tanulást segítő speciális eszközök alkalmazását.
- A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő, magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező pedagógus az, aki
 - a) a tananyag-feldolgozásnál figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait;
 - b) egyéni fejlesztési tervet készít a gyógypedagógus együttműködésével, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít, a differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz;
 - c) a tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti, a folyamatos értékelés, hatékonyság-vizsgálat, a tanulói teljesítmények elemzése alapján – szükség esetén – megváltoztatja eljárásait, az adott szükséglethez igazodó módszereket alkalmaz;
 - d) egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres;
 - e) alkalmazkodik az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez;
 - f) együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba.

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő – a tanuló fogyatékoságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező gyógypedagógus;

- a) segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését;
- b) javaslatot tesz a fogyatékoság, a pszichés fejlődési zavar típusához, a tanuló egyéni igényeihez szükséges környezet kialakítására (a tanuló elhelyezése az osztályteremben, szükséges megvilágítás, hely- és helyzetváltoztatást segítő bútorok, eszközök alkalmazása).
- c) segítséget nyújt a tanuláshoz, művelődéshez szükséges speciális segédeszközök kiválasztásában, ismerteti a speciális eszközök használatát, tájékoztat a beszerzési lehetőségekről;
- d) javaslatot tesz gyógypedagógiai specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására;
- e) figyelemmel kíséri a tanulók haladását, részt vesz a részeredmények értékelésében, javaslatot tesz az egyéni fejlesztési szükséglethez igazodó módszerváltásokra;
- f) együttműködik a többségi pedagógusokkal, figyelembe veszi a tanulóval foglalkozó pedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait;
- g) terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon – egyéni fejlesztési terv alapján a rehabilitációs, rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben –, ennek során támaszkodik a tanuló meglévő képességeire, az ép funkciókra;
- h) segíti a befogadó pedagógust az egyéni értékelés kialakításában, a gyermek önmagához mért fejlődésének megítélésében;
- i) segíti a helyi feltételek és a gyermek egyéni szükségleteinek összehangolását.

Az integrált nevelésben, oktatásban részt vállaló nevelési, oktatási intézményünk igénybe veszi az egységes gyógypedagógiai módszertan, a pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-

szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények szolgáltatásait, az utazó gyógypedagógiai hálózat működtetésére kijelölt intézmények segítségét (szükség esetén), a köznevelés-fejlesztési tervekben meghatározott feladatellátás szerint.

1.6.5. Az ifjúságvédelmi feladatok ellátása

Valamennyi pedagógus közreműködik a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében. E tevékenység kiterjed a tanórai és a tanórán kívüli területekre egyaránt. Ez a legszorosabb együttműködést feltételezi a családdal és a gyermek- és ifjúságvédelmi intézményekkel, szakemberekkel. Az iskolában a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok segítésére gyermek- és ifjúságvédelmi felelős tevékenykedik.

A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős alapvető feladata:

- a pedagógusok gyermek- és ifjúságvédelmi munkájának segítése,
- a tanulók és a szülők tájékoztatása azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről, amelyekhez problémáik megoldása érdekében fordulhatnak,
- családlátogatáson való részvétel a veszélyeztető okok feltárása érdekében,
- a Gyermekjóléti Szolgálat tevékenységének segítése,
- a tanulók anyagi veszélyeztetettsége esetén gyermekvédelmi támogatás megállapításának kezdeményezése,
- tájékoztatást nyújtása a tanulók részére szervezett szabadidős programokról,
- együttműködés:
- a szabadidőt szervező kollégákkal,
- az osztályfőnökkel
- az Iskolai Diákönkormányzattal és a Diákönkormányzatot segítő tanárral.

A gyermekvédelmi tevékenység fontosabb feladatai:

- a gyermek elemi szükségletei (élelem, ruházat, tanszer, pihenés) figyelemmel kísérése,
- a tanulók egészségi állapotának figyelemmel kísérése, rendszeres ellátás biztosítása az iskolaorvosi szolgáltatón keresztül és az iskolaafogászati rendeléseken,
- a tanulók intézményes ellátása, az iskola valamennyi szolgáltatásának biztosítása igényeik szerint (ügyelet, fejlesztő foglalkozás, felzárkóztatás, étkezés stb.),
- segélykérelmek támogatása, és az ezzel kapcsolatos tanácsadás a család szociális és anyagi helyzetétől függően,
- a tanulók eredményeinek figyelemmel kísérése, a rendszeres iskolába járásának folyamatos ellenőrzése, szükség esetén a szabálysértési eljárás kezdeményezése.

Az iskola gyermekvédelmi tevékenysége három területre terjed ki:

- a gyermek fejlődését veszélyeztető okok megelőzésére,
- az okok feltárására,
- az okok megszüntetésére.

A gyermekvédelmi problémák feltárásának az a célja, hogy a gyermekek problémáit az iskola a Gyermekjóléti Szolgálat segítségével minél hatékonyabban tudja kezelni, megelőzve ezzel a súlyosabbá válásukat.

Az iskolai gyermekvédelem célja a gyermek hátrányos helyzetének csökkentése és a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, illetve a veszélyeztetettség megszüntetésében való segítségnyújtás, együttműködés a különböző szakemberekkel.

Az alábbi tevékenységek szolgálják a gyermek- és ifjúságvédelem céljainak megvalósítását:

- az indulási hátrányok csökkentése,
- a veszélyeztetett és a hátrányos helyzetű fiatalok tanulási előmenetelének figyelemmel kísérése,
- a felzárkóztató foglalkozások,
- az iskolai étkezés lehetősége,
- a tanulószobai és napközis foglalkozás,
- az egészségügyi szűrővizsgálat,
- az egészségvédő és mentálhigiéniai programok szervezése,
- a családi életre való nevelés,
- a személyes és egyéni tanácsadás,
- a szülőkkel való együttműködés (családlátogatás, nyílt napok, szülői értekezletek),
- a tájékoztatás a családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatásokról,
- a tanulók szociális helyzetének javítása (segélyek, alapítványi támogatások), tanszertámogatás,
- egyéni fejlesztő foglalkozások,
- a sajátos nevelési igényű tanulók integrációja egyes tanítási órákon
- logopédiai és pszichológiai foglalkozások,
- a szenvedélybetegségek megelőzése.

1.6.6. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységünkkel a tanulók esélyegyenlőtlenségét kívánjuk biztosítani. Szükségesnek tartjuk a területre vonatkozó naprakész információk meglétét, ezért rendszeresen felhasználjuk a gyermekvédelmi rendszerünk működésének eredményeit, folyamatos megfigyeléseket végzünk, tájékozódunk a tanulók körülményeiről.

- Ha tudomásunkra jut, hogy valamelyik gyermek folyamatos étkeztetése vagy egyéb alapvető ellátása nem biztosított, intézkedéseket teszünk ennek megoldására.
- Elősegítjük, és a gyermekek körében szorgalmazzuk, hogy ismerjék meg, és éljenek azokkal a kulturális és technikai lehetőségekkel, amelyeket családjuk nem, de intézményünk biztosítani tud.
- Az átlagosnál többet vállalunk át a családok feladataiból az alábbi területeken:
 - pályaválasztás előkészítésében és lebonyolításában,
 - a helyi, regionális és országos támogatások megszervezésében ösztöndíj, pályázatok figyelése, részvétel pályázatokon
 - a pedagógiai szakszolgálatokkal kapcsolatos eljárásokban.

- Egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése tanórákon és tanórán kívüli foglalkozások keretében (felzárkóztató órák, felzárkóztató foglalkozások tartása, tehetséggondozó foglalkozások indítása, próbavizsga).
- Hiányzások fokozott figyelemmel kísérése.
- Felvilágosító munka a szociális támogatás lehetőségeiről.
- Szükség esetén kapcsolatot veszünk fel a szakszolgálati intézményekkel.
- Személyes beszélgetésekkel a problémamegoldó képességek fejlődésének elősegítése.

Minden osztályfőnök feladata, hogy az osztályába járó hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermek számára lehetőségként adott legyen:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- a felzárkóztató órák;
- iskolaotthon
- az étkeztetés;
- az iskolai könyvtár használata;
- a nevelők és a tanulók segítő, személyes kapcsolatai;
- a szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése;
- a családlátogatások;
- a továbbtanulás irányítása, segítése;
- az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi felelős tevékenysége;
- a tankönyvvásárláshoz nyújtott támogatás;
- az étkezési díjak kifizetéséhez nyújtott segélyek;
- szoros kapcsolat a járási kormányhivatallal és a Gyermekjóléti Szolgálattal annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek.

1.7. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje

Az iskola tanulói a neveléssel – oktatással összefüggő közös tevékenységük megszervezésére, a demokráciára, a közeleti felelősségre nevelés érdekében – a házirendben meghatározottak szerint – diákköröket hozhatnak létre, amelyek létrejöttét és működését a nevelőtestület segíti. A tanulók, a diákkörök a tanulók érdekeinek képviselésére diákönkormányzatot hozhatnak létre. A diákönkormányzat alapvető feladata a diákok jogainak, érdekeinek képviselése. Feladata még a tanórán kívüli tevékenységek segítése: versenyek, vetélkedők, megszervezése, lebonyolítása, ünnepek szervezése, iskolaújság szerkesztése.

Intézményünkben diákönkormányzat működik, véleményezési joggal élhetnek a következő esetekben:

- az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt
- a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt
- a házirend elfogadása előtt

1.8. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

1.8.1. Általános kapcsolattartás

- A folyamatos kapcsolattartást a pedagógus kezdeményezi, irányításáért, hatékonyságáért – mivel a pedagógus van kulcspozícióban – ő a felelős.
- A **partnerközpontú működés** alapja a folyamatos párbeszéd, információcsere a lehetőségek, szándékok, folyamatos egyeztetése. Ezért már az iskolába lépés előtt a szülőknek lehetőséget adunk az iskolai élet megismerésére. Nyílt napokon a gyermekekkel együtt beülhetnek a leendő elsős pedagógusok óráira. Ezt követően a szülők szülői értekezleten, a gyermekek pedig délutáni szabadidős foglalkozáson ismerkedhetnek tanítóikkal. A bemutatkozó értekezleten az igazgató ismerteti intézményünk célkitűzéseit, pedagógiai programját, vállalásainkat, az egész napos oktatás előnyeit és az ehhez kapcsolódó feltételeket. Fontosnak tartjuk, hogy a szülők tudják, mi az, amit az iskola garantálni tud, de arról is őszintén beszélünk, milyen elvárásokra számíthatnak.
- Fontosnak tartjuk az **óvodákkal való kapcsolat erősítését**, ezért az óvodavezetőkkel folyamatos párbeszédet kezdeményezünk: meghívjuk az óvónőket első osztályainkba, ahol megfigyelhetik volt óvodásaik iskolai munkáját, beilleszkedését. Az érdeklődő óvónőket nagycsoportos óvodásaikkal szívesen látjuk, ekkor az óvodás gyerekek bepillantást nyerhetnek az iskolai életbe.
- A szülőknek minden év elején írásos tájékoztatást adunk a tanév rendjéről, az iskolai programokról: ünnepélyek, rendezvények, tanítás nélküli munkanapok, iskolai szünetek, az ebédbefizetés rendje, a szülői értekezletek, fogadóórák időpontja. Számunkra azok a programok a legfontosabbak, ahol együtt dolgozik, szervez, érzi jól magát a gyermek, a szülő, a pedagógus.
- A szülőket a tanulmányi előmenetelről a tájékoztató, üzenő és ellenőrző füzetben értesítjük.
- Nevelési kérdések megoldásában partnerként kezeljük a szülőket. Nemcsak a tanárok pedagógiai kultúrájának folyamatos fejlesztésére törekszünk, hanem arra is, hogy ismereteinket átadjuk a szülőknek is.
- E mellett minden évfolyamon rendszeresen tartunk szülői értekezletet. Minden hónap első szerdáján, fogadóórán várjuk a szülőket. A folyamatos megbeszélések, egyeztetések, az egymást erősítő módszerek alkalmazása segíti, erősíti a pedagógiai munkát, ezáltal fokozható a nevelés hatékonysága.

Nyílt hetek, bemutatók az iskolában:

A szülői tájékoztatás egyik alappillérenek tekintjük a tanítás-tanulás folyamatának megismerését, ezért ősszel és tavasszal szervezett keretek közt lehetőséget biztosítunk a szülőknek a nyílt órák látogatására, az észrevételeik, javaslataik elmondására is, a bemutatók

utáni konzultációra. Előzetes megbeszélés alapján bármikor lehet órát látogatni, ezt a szülő és a pedagógus egyaránt kezdeményezheti.

- Az osztályok tanulmányi kirándulásokon vesznek részt, ahol nemcsak a közvetlen környezettel és tágabb lehetőségekkel ismerkednek, hanem ezek a kirándulások alkalmasak a gyerek, szülő, pedagógus közösséggé formálására is. A kirándulások megszervezésében, a programok összeállításában, a gyerekek kísérésében is segítenek a szülők.
- A **Szülői Munkaközösség** minden év elején újjáalakul. Fontos pedagógiai döntéseink előtt kikérjük a szülők véleményét, ötleteket várunk, melynek segítségével a továbbfejlesztés lehetőségét vizsgáljuk.
- A szülőknek lehetőségük van részt venni a döntések előkészítésében. Az iskolai életet, a gyerekek tevékenységét meghatározó döntések befolyásolására is módjuk van, ezt a nyílt tantestületi értekezleteken tehetik meg képviselőik által.
- Munkánk eredményességének megállapításánál is figyelembe vesszük a szülők véleményét, erről anonim kérdőívekkel szerzünk pontos információt.

1.8.2. A pedagógus és szülők közötti együttműködés formái:

a) Szülői értekezlet feladata:

- a szülők és pedagógusok között folyamatos együttműködés kialakítása,
- a szülők tájékoztatása:
 - az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
 - az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól,
 - a helyi tanterv követelményeiről,
 - az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
 - a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
 - az iskola és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
- a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatósága felé;

b) Fogadó órák feladata:

- a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal.

c) Egyéni kapcsolatfelvétel – családlátogatás belépő évfolyamokon (1. és 5.) kötelező

d) Szülők közösségének részvétele az osztály életében

e) Szülői közösségi választmány ülései

f) Nyílt tanítási nap feladata: a szülők betekintést nyerjenek az iskola nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerjék meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjanak közvetlenül gyermekük és az osztályközösség iskolai életéről.

g) Írásbeli tájékoztató (ellenőrző, üzenő füzet) feladata: a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról;

h) Rendezvények

i) Hirdetőtábla stb.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg illetve választott képviselők, tisztviselők útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével.

1.8.3. A tanulók-pedagógusok együttműködése

Cél a folyamatos, kiegyensúlyozott, feszültségmentes kapcsolatban az egyéni képességeknek megfelelő eredmények elérése, a személyiség kibontakoztatása az oktató-nevelő munkában.

A pedagógusok és tanulók közötti együttműködés formái:

- tanórai munka,
- osztályfőnöki órák,
- közösségi programok,
- egyéni beszélgetések,
- diákönkormányzat,
- kérdőívek, vizsgálatok.

1.9. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata

1.9.1. A vizsgaszabályzat célja:

Azon tanulók osztályzatainak megállapítása, akiknek félévi vagy év végi osztályzatait évközi teljesítményük és érdemjegyeik alapján a jogszabályok és az intézmény pedagógiai programja szerint nem lehetett meghatározni. A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

1.9.2. A vizsgaszabályzat hatálya

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz

- osztályozó vizsgákra,
- javítóvizsgákra
- különbözeti vizsgákra vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.
- Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira, akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.
- Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

1.9.3. Az intézmény részletes vizsgaszabályzata

A Recski Jámber Vilmos Általános Iskola félévkor osztályozó vizsgát, év végén pedig osztályozó vizsgát és javító vizsgát szervez.

Osztályozó vizsgát tehetnek:

A felsőbb évfolyamba lépéshez szükséges osztályzatai megállapításához vagy adott tantárgyból az osztályzat megszerzéséhez a tanulónak osztályozóvizsgát kell tennie, ha:

- felmentették a kötelező foglalkozásokon való részvétel, de osztályozóvizsga letételére kötelezték;
- tanulmányi idejének megrövidítését engedélyezték (egy-vagy több tantárgyból, illetve valamennyi tantárgyból);
- a megengedhető időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozóvizsgát tehet (összesen 250 tanítási órát meghaladó hiányzás esetén, vagy ha egy adott tantárgyból a tanuló hiányzása meghaladja az éves óraszám 30 %-át.)
- más iskolából lépett át, és az előzőekben tanult tantárgyakból (pl. idegen nyelv) vizsga letételére kötelezték;
- fegyelmi büntetésként kizárták az iskolából, de osztályozóvizsga letételét a számára megengedték;
- a tanórákon nem tanult tantárgyból (valamilyen idegen nyelv) osztályozóvizsga letételére engedélyt kapott.

Javító vizsgát tehetnek:

- Azok a tanulók, akik valamely tantárgyból elégtelen osztályzatot kaptak.
- Javítóvizsgát legfeljebb három tantárgyból tehet egy tanuló.

Különbözeti vizsgát tehetnek:

- Azok a tanulók, akik tanulmányaikat a Recski Jámber Vilmos Általános Iskolában kívánják folytatni, és számukra az iskola igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.

Iskolánk vizsgarendje

- Az iskolatitkár a vizsgák időpontja előtt legalább egy héttel értesíti az érintett tanulókat a vizsgák időpontjáról és a tantárgyakról.
- Az osztályfőnökök elkészítik a szükséges jegyzőkönyveket a tanulók számára.
- A vizsgák megszervezéséért az igazgató felelős.

Vizsgatantárgyak:

Alsó tagozatban 1-2-3-4. évfolyamon tartunk osztályozó vizsgát.

Szóbeli vizsga:

- Magyar irodalom (hangos olvasás)
- Környezetismeret

Írásbeli vizsga:

- Magyar irodalom (szövegértés)
- Matematika
- Magyar nyelv

Javító vizsgát az alsó tagozatban 2-3-4. osztály végén tehetnek a tanulók a fenti tantárgyakból és formában.

Felső tagozatban 5.-8. osztályos tanulóknak tartunk osztályozó vizsgát

Írásbeli vizsga:

- Magyar irodalom és magyar nyelv
- Matematika
- Fizika
- Kémia

Szóbeli vizsga:

- Történelem
- Földrajz
- Biológia
- Természettudomány

A 2.-8. évfolyamon gyakorlati vizsgát tehet a tanuló:

- Digitális kultúra
- Ének-zene
- Technika és tervezés
- Vizuális kultúra
- Testnevelés

A vizsgák alapjául szolgáló minimum követelményrendszer a pedagógiai programunk helyi tantervében található.

- A vizsgákat három nap alatt bonyolítjuk le. A követelményrendszer alapján kidolgozott vizsgafeladatok – osztályonként és tantárgyanként – a mellékletben találhatók.
- A dolgozatokat a vizsgák letétele után azonnal értékeljük a pedagógiai programban meghatározott értékelési rend alapján. Az eredményeket közöljük a tanulókkal.

Ha a tanuló bármely tantárgyból elégtelen osztályzatot kap, az évfolyamot megismételheti.

1.10. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

A tanuló – egyéni munkarend alapján tanuló is – az iskolával tanulói jogviszonyban áll. A tanulói jogviszony felvétel, vagy átvétel útján keletkezik. A felvétel és az átvétel jelentkezés alapján történik. A felvételtől és az átvételtől az iskola igazgatója dönt. A tanulói jogviszony a beíratás napján jön létre.

Az iskola, köteles átvenni, felvenni azt a tanulót, akinek lakóhelye, tartózkodási helye a körzetében található. A tanköteles gyermekeket az első évfolyamra a kormányhivatal által kijelölt időben kell beíratni. A beíratkozásra meghatározott időt, a helyben szokásos módon közzétesszük.

Az első osztályba való beíratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben augusztus 31-ig a hatodik életévét betöltse.

A beiratkozáshoz szükséges dokumentumok: szülő személyi igazolványa, lakhatást igazoló kártya, születési anyakönyvi kivonat, óvodai igazolás iskolába lépéshez szükséges fejlettségről.

Ha az általános iskola a felvételi kötelezettsége teljesítése után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, először a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók kérelmét teljesíti..

Ha az általános iskola – a megadott sorrend szerint – az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján dönt. A sorsolásra a felvételi, átvételi kérelmet benyújtókat meg kell hívni. A sorsolás lebonyolításának részletes szabályait a házirendben kell meghatározni. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felvételi, átvételi kérelmének teljesítése után sorsolás nélkül is felvehető a sajátos nevelési igényű tanuló, továbbá az a tanuló, akinek ezt különleges helyzete indokolja.

Különleges helyzetnek minősül, ha a tanuló szülője, testvére tartósan beteg vagy fogyatékkal élő, vagy testvére az adott intézmény tanulója, vagy munkáltatói igazolás alapján szülőjének munkahelye az iskola körzetében található, vagy iskola a lakóhelyétől, ennek hiányában tartózkodási helyétől egy kilométeren belül található.

A beiratkozási körzeten kívül lakó gyermek átvételében az iskola igazgatója dönt. (tanulmányi eredménye, az adott évfolyamra járó tanulók létszámának függvénye alapján)

Tanulók átvételére a tanítási év során bármikor sor kerülhet, kivéve, ha az iskolatípus változásával jár.

1. 11. Az egyéni munkarend

A Kormány az Oktatási Hivatalt jelölte ki arra, hogy felmentést adjon a tankötelezettség iskolába járással történő teljesítése alól. Az egyéni munkarenddel kapcsolatos jogszabályok:

- Nkt. – a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény
- Ákr. – az általános köznevelési rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény
- Okt.Hiv. rendelet - az Oktatási Hivatalról szóló 121/2013. (IV. 26.) Korm. rendelet
- Nkt. vhr. – a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet
- A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet
- A pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről szóló 15/2013. (II.26) EMMI rendelet

A 2019. szeptember 1. napjától a magántanulói státusz helyébe az egyéni munkarend lépett. Ha a tanuló egyéni adottsága, sajátos helyzete indokolja, és a tanuló fejlődése, tanulmányainak sikeres folytatása és befejezése szempontjából előnyös, a tankötelezettség teljesítése céljából egyéni munkarend kérelmezhető. Az egyéni munkarenddel rendelkező tanulót az iskola valamennyi kötelező tanórai foglalkozása alól fel kell menteni. Azonban valamennyi tantárgyból, az iskola pedagógiai programjában meghatározottak szerint osztályozó vizsgát köteles tenni, ugyanis az egyéni munkarend nem mentesít a tanulmányi kötelezettségek teljesítése alól. Ezen időszak alatt:

- a tanuló mentesül a kötelező tanórai és egyéb foglalkozásokon való részvétel alól, felkészítéséről a szülő gondoskodik, a tanuló egyénileg készül fel.
- a sajátos nevelési igényű (SNI) tekintettel egyéni munkarendű tanuló, vagy a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő (BTM), erre tekintettel egyéni munkarendű tanuló iskolai neveléséről és oktatásáról, felkészítéséről, érdemjegyeinek és osztályzatainak megállapításáról, az ehhez szükséges pedagógusokról a szakértői véleményben foglaltak szerint az iskola köteles gondoskodni.
- a tartós betegsége tekintettel egyéni munkarendben tanuló felkészítéséről, érdemjegyeinek és osztályzatainak megállapításáról az iskola köteles gondoskodni.

- a tanuló az iskola igazgatójának előzetes engedélyével részt vehet a tanórai, vagy egyéb tanórán kívüli foglalkozásokon.
- az egyéni munkarendben tanuló magatartását, szorgalmát nem kell értékelni
- a külföldi tartózkodásra tekintettel egyéni munkarendben tanuló esetében a félévi minősítés az igazgató döntése alapján mellőzhető, ez esetben a tanuló csak az év végén ad számot tudásáról.
- Ha az egyéni munkarend tartama alatt a tanuló neki felróható okból két alkalommal nem jelenik meg az osztályozó vizsgán, vagy két alkalommal nem teljesíti a tanulmányi követelményeket, a következő félévtől csak iskolába járással teljesítheti a tankötelezettségét.

1. 12. A hit- és erkölcsstan eljárásrendje

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 35. §, valamint a 22/2013.(III.22.) EMMI rendelet rendelkezéseinek alapján az állami fenntartású általános iskolák minden évfolyamán meg kell szervezni az etika és a helyette választható hit-és erkölcsstan-tanítást.

Eljárásrend:

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 35. §, valamint a 22/2013.(III.22.) EMMI rendelet rendelkezéseinek alapján az állami fenntartású általános iskolák minden évfolyamán meg kell szervezni az etika és a helyette választható hit-és erkölcsstan-tanítást.

Eljárásrend:

- Amennyiben a szülő írásban nem nyilatkozik, a gyermek automatikusan etika-oktatásban részesül.
- A leendő 1 osztályos tanulók esetében a nyilatkozattétel időpontja a beiratkozás időpontja
- A nyilatkozattételek begyűjtését követően, az iskola igazgatója az érintett egyházi jogi személy meghatalmazott képviselőjének átadja az egyház által szervezett hit- és erkölcsstan oktatásra jelentkező tanulók adatait. Gyermekeik személyes adatait az iskolán és az érintett bevett egyházon és annak belső egyházi jogi személyén kívül további személyek nem ismerhetik meg, azok más személyeknek nem adhatók át, nyilvánosságra nem hozhatók.
- Az adatok átadását követően, az igazgató egyeztetést folytat a tanulócsoportok kialakításáról azon egyházak képviselőivel, amelyek által szervezett hit- és erkölcsstanoktatás iránti igényről a szülők nyilatkoztak, és amelyek a hit- és erkölcsstan oktatás megszervezését vállalták.
- A hit-és erkölcsstan oktatásával kapcsolatban intézményünkkel a következő egyházi jogi személyek vették fel a kapcsolatot, jelezve, hogy szülői igény esetén vállalják iskolánkban a hit- és erkölcsstan oktatás megszervezését:
 - Magyar Katolikus Egyház
 - Magyarországi Református Egyház
- Amennyiben a szülő a következő tanévre vonatkozóan az etika, vagy a hit-és erkölcsstan tantárgyra vonatkozó választását módosítani kívánja, az erre vonatkozó szándékát minden tanév május 20-ig írásban közli az igazgatóval és az érintett egyházi jogi személy képviselőjével.

2. Az intézmény helyi tanterve

Bevezető:

A Nemzeti Alaptantervben megfogalmazott célok, fejlesztési feladatok és műveltségi tartalmak a kerettantervek alapján elkészített helyi tantervben öltönek testet. Tartalmazzák a műveltségi területeknek megfelelő tantárgyakat, a kötelezően és szabadon választható órákat foglalkozásokat, ezek tananyagait, követelményeit, 90%-ban kötött, 10%-ban az iskola arculatára kialakított formában, tekintettel a köznevelési rendszer egyes feladatira és intézményeire vonatkozó külön szabályokra:

- *Az erkölcsstan oktatása:* kötelező tanóra keretében történik 1-8. évfolyamon: 1-4 osztályokban a magyar nyelv és irodalom, ember és társadalom, életvitel és gyakorlat, művészetek műveltségterületei fejlesztési követelményei és közműveltségi tartalmak az irányadók, amelyek az életkornak megfelelő beszélgetési témákat, magatartásmintákat, életvezetési szokásokat közvetítik. 7-8 osztályokban az erkölcsstan tantárgyra az ember és társadalom, erkölcsstan, etika tartalmak érvényesek.
- *hit és erkölcsstan oktatása:* A nemzeti köznevelésről szóló törvény rendelkezései szerint az általános iskola 1-8. évfolyamán az etika tantárgy oktatása kötelező tanórai keretben történik. Az iskolai keretek között folyó hitoktatás szervezését, tartalmának meghatározását és felügyeletének ellátását az egyház gyakorolja.
- *egész napos iskola:* Az általános iskola egész napos iskolaként is működhet, ami olyan iskolaszervezési forma, amelyben a tanórai és egyéb foglalkozásokat az iskola délelőtt és délután, egyenletesen elosztva 16 óráig szervezi meg, biztosítva a tanulást, a felzárkóztatást, tehetséggondozás sajátos tevékenységeit, a képességfejlesztés hatékony pedagógiai eljárásait. Teret ad a művészeti nevelésnek, a testmozgásnak, és lehetőséget ad a különböző szakkörök lehetőségeinek, és biztosítja a másnapi felkészülést, a házi feladatok elkészítését.
- *Természettudományos nevelés:* Az egyén, a közösség, a természet harmóniájának elősegítése a nevelés – oktatás rendszerének kiemelt feladata. A kísérletezés, a megfigyelés, a természettudományos gondolkodás differenciált fejlesztése és alkalmazása a műszaki ismeretek hétköznapi életben is használható elemeinek elsajátítása a NAT kiemelten fontos tartalma.

A természettudományos gondolkodás megalapozása az 1-2. évfolyamokon a magyar nyelv és irodalom tanulási területének tudásbővítést és olvasásfejlődést segítő olvasmányokba ágyazva kezdődik. A 3-4. évfolyamon környezetismeret, az 5-6. évfolyamon a természettudomány tantárgyainak keretében folytatódik. A 7-8. évfolyamon a természettudomány oktatása a biológia, kémia, fizika, valamint hozzájuk kapcsolódva a földrajz tantárgyak keretén belül valósul meg.

- *Mindennapos testnevelés:* A heti öt órából legfeljebb heti két óra kiváltható sporttevékenységekre (úszás, néptánc, közösségi és más sportjátékok, szabadtéri sportok, természetjárás, kirándulás), a tanuló más sportegyesületi igazolásával.

- *Idegen nyelvoktatás:* Legkésőbb a 4. évfolyamon el kell kezdődnie. A választható órakeretből alsóbb évfolyamokon is megkezdhető. A második idegen nyelv oktatása a 8. évfolyam után kezdődhet el.
- *Sajátos nevelési igényű tanulók:* A NAT – ban meghatározott egységes fejlesztési feladatokat kell alapul venni. A nevelési – oktatási folyamatot a tanulók lehetőségeihez, korlátaikhoz és igényeihez igazodva kell megszervezni. Lehetőleg hosszabb időszavakat, kereteket kell megjelölni, a sajátos fogytékossággal összeegyeztethető tartalmakat, követelményeket kell kialakítani és teljesíteni, meg kell keresni a tanuló számára legcélravezetőbb alternatívákat. Fejlődésüket önmagukhoz mérten mérjük. Kötelezően alkalmazandó a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának tantervi irányelve és a vizsgaszabályzatok.
- *Nemzetiségi nevelés és oktatás:* célja a tanulók nemzetiségi közösséghez tartozásának erősítése. Kötelezően alkalmazandó a nyelv és népismeret, mely órákat a heti időkeretből fennmaradó órákból kell biztosítani. Kötelezően alkalmazandó a nemzetiségi iskolai oktatás irányelvei.

Kulcskompetenciák: Azok a készségek, ismeretek, képességek, attitűdök, amelyek birtokában a gyerekek, emberek gyorsan tudnak alkalmazkodni a modern világ felgyorsult változásaihoz, másrészt a változások irányát és tartalmát befolyásolni képesek. Számos olyan fejlesztési terület van, amely valamennyi műveltségterületen a kialakítandó kompetencia részét képezi: pl. a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményezőképeség, a problémamegoldás, az együttműködés, a döntéshozatal, az érzelmek kezelése, a kapcsolati kultúra, a társas tolerancia.

- *Anyanyelvi kommunikáció:* fogalmak, gondolatok, érzések, tények, vélemények kifejezése és értelmezése, megőrzése és közvetítése. A hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás szóban és írásban. Az anyanyelv elsajátításának folyamata és eredménye. Feltétele a megfelelő szókincs, a nyelvtan ismerete. Eredménye tudatos, érdeklődő és önkritikus magatartás, törekvés az építő párbeszédre, az esztétikai minőség tisztelete, mások megismerésének igénye, az anyanyelv iránti felelősség.
- *Idegen nyelvi kommunikáció:* fogalmak, gondolatok, érzések, tények, vélemények kifejezése és értelmezése, megőrzése és közvetítése idegen nyelven. Lexikális, funkcionális, grammatikai és szövegalkotási ismereteket, készségeket feltételez.
- *Matematikai kompetencia:* Matematikai gondolkodás, az elvonatkoztatás, logikus következtetés kialakítása, állandó fejlesztése. Olyan készségek kialakítása, amelyekre támaszkodva a mindennapi problémák megoldása során a matematikai ismereteket és módszereket alkalmazzuk. Magukban foglalják a számok, mértékek, struktúrák, alapműveletek, alapvető matematikai fogalmak, jelölések, összefüggések készség szinten alkalmazható tudását. A tanulók felismerik a matematikai elveket és törvényszerűségeket a hétköznapi helyzetekben, elősegítve ezzel a problémák megoldását a mindennapokban, otthon, és a munkahelyen.

- *Természettudományos és technikai kompetencia:* lehetővé teszi, hogy a megfelelő ismeretek és módszerek felhasználásával leírjuk és magyarázzuk, megértsük a természet jelenségeit, folyamatait, és bizonyos feltételek mellett előre jelezve azok várható kimenetelét is, ezáltal lehetővé téve, hogy irányítsuk cselekedeteinket. A technikai kompetencia, a természettudományos ismeretek alkotó alkalmazása az emberi vágyak és szükségletek kialakítása érdekében. Magában foglalja a fenntarthatóság, vagyis a természettel hosszú távon is összhangban álló társadalom feltételeinek ismeretét és annak formálásáért érzett felelősség elfogadását.
- *Digitális kompetencia:* az információs társadalom technológiáinak (IKT = információs és kommunikációs technológia) a hozzáférhetővé tett tartalmak magabiztos, kritikus és etikus használatát, a társas kapcsolatok, a munka, a kommunikáció, a szabadidő terén. A digitális kompetencia lehetőségeinek megértését, alapos ismeretét, ennek alkalmazását jelenti a személyes és társadalmi életben, a tanulásban és a munkában. Magában foglalja az információ megkeresését, összegyűjtését, feldolgozását, kritikus alkalmazását, valós és virtuális kapcsolatok megkülönböztetését.
- *Szociális és állampolgári kompetencia:* A személyes, értékalapú, személyek és kultúrák közötti párbeszédre nyitott szociális és állampolgári kompetenciák, a harmonikus életvitel, valamint a közösségi beilleszkedés feltételei. A közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, amelynek révén az ember hatékony és építő módon vehet részt az egyre sokszínűbb társadalmi és szakmai életben, és képes a konfliktusok megoldására, lehetővé teszi, hogy aktívan vegyünk részt a közügyekben. A pozitív attitűdök az emberi jogok teljes körű tiszteletén alapulnak, ideértve az egyenlőség, demokrácia, vallási és etnikai sokszínűség tiszteletben tartását. Pozitív attitűd a településhez, az országhoz, a nemzethez, az EU-hoz, és Európához való tartozás tudata, a részvétel iránti nyitottság a demokratikus döntéshozatal minden szintjén. A személyes és szociális jólét megköveteli, hogy az egyén rendelkezzen a saját fizikai és mentális egészségére vonatkozó ismeretekkel és alkalmazza is őket. Elengedhetetlen a normatudat és az általánosan elfogadott magatartási szabályok elsajátítása. Az attitűdök vonatkozásában az együttműködés, a magabiztosság, az integritás a legfontosabb.
- *Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia:* Abban segíti az embert, hogy igyekezzék megismerni tágabb környezetét, és legyen képes a kínálgató lehetőségek megragadására. Ez, kreativitást, újításra való törekvést és kockázatvállalást jelent, valamint azt hogy az embernek meg kell tanulni célokat kitűzni, az eléréséhez terveket készíteni és megvalósítani. Alapja mindannak, amire a mindennapi életben, a társadalomban, és a munkahelyen szükség van. A pénz világában történő magabiztos tájékozódást foglalja magában. Meg kell ismerni a vállalkozások működésének jogi és pénzügyi feltételeit is. Készségek, képességek: tervezés, szervezés, vezetés, irányítás, feladatok megosztása, kockázatfelmérés és vállalás, munkavégzés egyénileg és csapatban, etikus magatartás.

- *Esztétikai – művészeti tudatosság és kifejezőképesség:* Elképzelések, képzetek, élmények, érzések kreatív kifejezésének elismerése, befogadása, irodalomban, zenében, táncban, drámában, bábjátékban, tárgyak, épületek, terek kultúrájában, a modern művészeti kifejezőeszközök, a fotó és a mozgókép segítségével.
- *Hatékony, önálló tanulás:* Képes a gyermek kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni, egyénileg és csoportban egyaránt. Meg tanul hatékonyan gazdálkodni az idővel és az információval. Felismeri szükségleteit és lehetőségeit, ismeri a tanulás folyamatát, új ismeretek szerzését, feldolgozását, beépülését, és a tanult ismeretek alkalmazását. A motiváció és a magabiztosság e kompetencia elengedhetetlen eleme. Alapvető készségei: írás, olvasás, IKT eszközök használata, saját tanulási stratégia kialakítása, a motiváció folyamatos fenntartása, a figyelem összpontosítása, a tanulás szándékának és céljának kritikus mérlegelése. A tanuló legyen képes arra, hogy tudását másokkal megossza, saját munkáját tárgyilagosan értékelje és szükség esetén tanácsot, információt és támogatást kérjen.

2.1. A kerettanterv megnevezése: NAT 2020

Iskolánk helyi tanterve az emberi erőforrások minisztere által jóváhagyott és kiadott kerettantervekre épül. A 2020-as NAT-hoz illeszkedő „Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyama számára”, valamint „Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyama számára”.

Az új helyi tanterv a 2020/2021 tanévtől az 1. és 5. évfolyamon kezdve felmenő rendszerben került bevezetésre.

2.2. Óratervi háló: Tantárgyak és óraszámok az 1-8. évfolyamon a 2020-as új helyi tanterv szerint:

Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai 2020																	
Recski Jámbor Vilmos Általános Iskola																	
Heti óraszám/évfolyam	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.		
Magyar nyelv és irodalom	7	1	7	1	5	1	5	1	4		4		3		3	1	
Matematika	4	1	4	1	4	1	4	1	4		4		3	1	3	1	
Történelem									2		2		2		2		
Állampolgári ismeretek																1	
Hon- és népismeret												1					
Etika/hit és erkölcstan	1		1		1		1		1		1		1		1		
Környezetismeret					1		1										
Természettudomány									2		2		0		0		
Kémia													1		2		
Fizika													1		2		
Biológia													2		1		
Földrajz													2		1		
Első élő idegen nyelv							2		3	1	3	1	3		3		
Ének-zene	2		2		2		2		2		1		1		1		
Vizuális kultúra	2		2		2		1		1		1		1		1		
Dráma és színház														1			
Technika és tervezés	1		1		1		1		1		1		1				
Digitális kultúra					1		1		1		1		1		1		
Testnevelés	5		5		5		5		5		5		5		5		
Osztályfőnöki									1		1		1		1		
Kötelező alapóraszám	22		22		22		23		27		26		28		28		
Szabadon tervezhető óra		2		2		2		2		1		2		2		2	
Összes tervezett óraszám	22	2	22	2	22	2	23	2	27	1	26	2	28	2	28	2	
Összesített óraszám	24		24		24		25		28		28		30		30		
Maximális órakeret	24		24		24		25		28		28		30		30		

2.3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

A tankönyvhöz való hozzáférés nem függhet a család anyagi, jövedelmi helyzetétől. Az iskola fontos szerepet vállal abban, hogy minden tanulója tankönyvhöz jusson. Az iskolai tankönyvtámogatás és tankönyvbeszerzés rendszerének biztosítania kell, hogy a tankönyv minden tanulónak rendelkezésére álljon.

Tanulóink az 1-8. évfolyamon a kormányrendelet alapján ingyenes tankönyvellátásban részesülnek.

Az iskolai tankönyvellátás rendjét – a szakmai munkaközösségek véleményének kikérésével évente – az iskola igazgatója határozza meg.

Az éves központi költségvetésről szóló törvényben meg kell határozni az egy tanulóra jutó tankönyvtámogatás összegét. Ez az összeg az iskolai tankönyvrendelés teljesítésére. A tankönyvtámogatás céljára jutó teljes összeg legalább 25 % t tankönyv, illetve az iskolában alkalmazott ajánlott és kötelező olvasmányok, elektronikus adathordozón rögzített tananyag, kis példányszámú tankönyv vásárlására kell fordítani. Ezek a tankönyvek az iskola tulajdonába kerülnek, és az iskolai könyvtárban kell elhelyezni.

- A tankönyvrendelést az iskola igazgatója készíti el, a szakmai munkaközösség véleményezi.
- A tankönyvrendelés elkészítéséhez az igazgató beszerzi az szülői szervezet és a diákönkormányzat véleményét.
- Az iskolai tankönyvrendelésnek biztosítani kell, hogy – az iskolától történő tankönyvkölcsönzés, tanulószobán elhelyezett tankönyvek igénybevétele, használt tankönyvek biztosítása, illetőleg tankönyvek megvásárlásához nyújtott pénzbeli támogatás útján – a nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő minden olyan tanuló részére, aki tartósan beteg, SNI tanuló, három vagy több kiskorú gyermeket nevelő családban él, rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesül, a tankönyvek ingyenesen álljanak rendelkezésre. (normatív kedvezmény) A normatív kedvezményre vonatkozó igényt, igénylőlapon kell bejelenteni – az iskola által meghatározott időben.
- A tartós használatú tankönyvet kölcsönzés útján kell a normatív kedvezményre jogosult birtokába adni. A tankönyv elvesztéséből, megrongálásából eredő kárt a szülő köteles megtéríteni.

Az iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok elsősorban olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép, stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyeket miniszteri rendeletben, meghatározott eljárás keretében hivatalosan tankönyvvé nyilvánítottak, és felvettek a hivatalos tankönyvjegyzékbe. A tankönyvek tartalmát elektronikus adathordozón is megrendeljük, hiszen rendelkezünk a tantermekben interaktív táblákkal.

A tankönyv legyen:

- a helyi tantervnek megfelelő
- a tantárgyi cél és követelmény elérését legjobban segítő,
- illusztrációkban gazdag,
- tartalmazzon interaktív tananyagot
- tartós, „örökölhető”,
- a munkaközösség számára elfogadott.

A tankönyvjegyzékben nem szereplő taneszközök beszerzéséhez a szülők jóváhagyását előzetesen be kell szerezni. A nyomtatott taneszközökön túl néhány tantárgynál (testnevelés, technika, rajz) egyéb eszközökre is szükség van.

A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének,
- az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatók,
- a taneszközök használatában az állandóságra kell törekedni, azaz új taneszközöket csak abban az esetben kell bevezetni, ha az lényegesen jobbítja az oktatás minőségét.

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező taneszközöket a nevelők munkaközösségei határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.

A szociálisan hátrányos helyzetű tanulók számára biztosítjuk a térítésmentes kölcsönzés lehetőségét, könyvtárban elhelyezett tartós tankönyvek segítségével.

A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt (a megelőző tanév májusában szülői értekezleteken) kell tájékoztatni. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.

2.4. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

2.4.1. Az 1-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Céljaink az 1-4. évfolyamon:

- a pozitív beállítódás kialakítása az iskolával, a tanulással kapcsolatosan, illetve, a
- pedagógussal, a másokkal való együttműködés tekintetében;
- az alapvető képességek és az alapkészségek egyénhez mért maximális fejlesztése;
- a játék- és mozgásigény kielégítése;
- a kulturált viselkedés és társas együttlét alapvető szabályainak ismerete és betartása.

Az iskolai munkát, tanulást, játékot úgy szervezzük, hogy fejlessze tanulóink önismeretét, az együttműködési készségét, és eddze akarataikat, miközben pedagógiai munkánk közép-pontjában tanulóink valamennyi személyiségkomponensének: az értelem, az érzelem, a fizikum és a jellem harmonikus és differenciált fejlesztése áll.

Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.

- az óvoda játékközpontú világából való átmenet megkönnyítése a tanulásközpontú iskolai élet felé
- a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek zökkenőmentes, sikeres iskolakezdésének és esélyegyenlőségének megteremtése, a tanulói kudarc kerülése
- tanulást motiváló környezet létrehozása
- személyes kapcsolat kialakítása a szülői házzal
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával;
- a tanulás iránti érdeklődés felkeltése, befogadóképesség - fogékonyság kialakítása az új ismeretek iránt
- az iskolai élet, társas kapcsolatok elemi ismereteinek közvetítése (rend, munkafegyelem, tisztaság, igényesség a környezet iránt, közösségi élet az osztályban)
- motiváló tényezők folyamatos alkalmazása, a pozitív légkör biztosítása, sikerélményhez juttatás, dicséret,
- a kitartó munkához való helyes viszony a minőségi munkavégzés (felelősségtudat, szorgalom, pontosság, dönteni tudás kreativitás, egészséges versenyszellem) kialakítása
- a tanulók életkori sajátosságainak megfelelő tanulási-tanítási módszerek alkalmazása: a játékos ismeretszerzés;
- mozgáskultúra mindennapos fejlesztése
- a felfedezés lehetőségének megteremtése; a tanulói kíváncsiság kielégítése,
- az alapkészségek fejlesztésének hangsúlyos kezelése,
- a pedagógiai munkában a személyre szabott fejlesztésre való törekvés,
- az egyéni képességek kibontakoztatása,
- a tanulási problémákkal küzdők egyéni fejlesztése,
- a felelősségtudatra, kitartásra, munkafegyelemre szoktatás a motivációs lehetőségek sokoldalú alkalmazásával,
- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;

- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat;
- szociális-kulturális környezetből fakadó hátrányok csökkentése,
- a humánus magatartásminták erősítése, közösségi értékrend megalapozása.
- a kitartó munkához való helyes viszony a minőségi munkavégzés (felelősségtudat, szorgalom, pontosság, dönteni tudás kreativitás, egészséges versenyszellem) kialakítása

2.4.2. A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a Nat elveiből következő motiválási és a tanulásszervezés folyamat.

- az alapkészségek kialakítása és megszilárdítása a tanulók életkori sajátosságainak, ill. a helyi tanterveknek megfelelően,
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- a művelődéshez való jog esélyegyenlőség alapján való gyakorlása,
- a lelkiismereti meggyőződés szabadságának és a vallásszabadságnak érvényesítése
- a hazaszeretetre nevelés, az egészséges nemzettudat kialakítása,
- az alapvető erkölcsi értékek elsajátíttatása,
- önálló tanulásra szoktatás, az önművelés iránti igény megteremtése,
- a gyermekek, szülők és a közoktatásban foglalkoztatottak tiszteletben tartása és kötelességeiknek meghatározása
- a nemzeti kultúrának, mint egyedi, de az európai, illetve az egyetemes kultúra részének megőrzése, hagyományaink ápolása,
- megismertetni a nemzeti és etnikai kisebbségek kultúráját, mint a magyar kultúra szerves részét,
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani;
- szociális tanulás: a tanulók serkentése arra, hogy beszámoljanak saját élményeikről, tapasztalataikról, problémáikról, önálló véleménynyilvánításra, vitára buzdítás,
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat;
- demokratikus közéletiségre nevelés, toleranciakészség formálása,
- a gyerekek szellemi és fizikai munkakultúrájának megalapozása,
- egészséges életmód kialakítása, testi-lelki egészség gondozás,
- mozgáskultúra mindennapos fejlesztése
- környezettudatos magatartás kialakítása

2.4.3. Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Az alapfokú nevelés-oktatás felső tagozatos szakasza szervesen folytatja az alsó tagozatos szakasz nevelő - oktató munkáját.
- Ez a szakasz a készségek és képességek fejlesztésével olyan pedagógiai munkát igényel, amelyben a tanulók tudásának, képességeinek, *egész személyiségének fejlődése, fejlesztése* áll a középpontban, figyelembe véve, hogy az oktatás és nevelés színtere nemcsak az iskola, hanem a tanulók életének és tevékenységének számos más színtere, fóruma is.
- Az 5–6. évfolyamon – az 1–4. évfolyamhoz hasonlóan – továbbra is az *alapkészségek fejlesztése* kap fő hangsúlyt. Igazodva a gyermeki gondolkodás fejlődéséhez, az életkori sajátosságokhoz figyelembe veszi, hogy a 10–12 éves tanulók gondolkodása erősen kötődik az érzékelés útján szerzett tapasztalatokhoz. Az 5–6. évfolyamokon ezért az *integratív-képi gondolkodásra alapozó fejlesztés folyik*.
- Az általános iskola az 1–4. évfolyamokhoz hasonlóan az 5–6. évfolyamokon is együtt neveli a különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, képességű, motivációjú, szocializáltságú, kultúrájú tanulókat. Érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően felkészíti őket a 7-8. évfolyam nevelés-oktatás szakaszában történő tanulásra.
- Nevelési-oktatási tevékenységével az iskola fejleszti a nevelési célok elérését támogató érzelmi, szociális és kognitív képességeket.
- Kiemelt figyelmet fordítunk az *eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatására, a tanuláshoz, a feladatokban való részvételhez szükséges kompetenciaterületek és koncentrációs képességek, akarati tulajdonságok fejlesztésére*.
- Feladatunknak tekintjük az *egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztését, a tanulók tanulási és társas motivációinak, önbizalmának növelését*.
- Mindehhez előnyben részesítjük az életszerű, valóságos problémák és feladathelyzetek teremtését az *önkifejezéshez, az ismeretszerzéshez, a kísérletezéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz. (formai)*

2.4.4. A 7- 8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - *a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra.*

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait,
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával,

- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni;
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.
- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait; a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával;
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni;
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani;
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív - interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat;

Lázár Ervin program: A 1042/2019. (II. 18.) Korm. határozatnak megfelelően intézményünk tanulói részt vesznek a Lázár Ervin Programban. A Kormány fenti határozata alapján a Lázár Ervin Program szociális helyzettől és lakóhelytől függetlenül minden, az 1–8. évfolyamon tanuló általános iskolai diák részére tanévenként egyszeri alkalommal ingyenesen biztosítja a színházi, tánc- és cirkuszi előadások, komolyzenei hangversenyek, illetve az őshonos állatok bemutatóhelyei látogatásának élményét.

2.4.5. A sajátos nevelési igényű tanulók integrációjának megvalósulása

Kiemelt figyelmet igénylő tanulók:

- a) Különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
 - Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló
 - Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló
 - Kiemelten tehetséges gyermek, tanuló
- b) A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló:

Az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló:

Az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság véleménye alapján életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése sajátos tendenciát mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

Ennek értelmében a SNI tanulók és BTMN küzdő gyermekek ellátása helyi, intézményi feladat, ugyanakkor integráltan bármilyen fogyatékoságtípusba tartozó tanuló tanulhat, amennyiben a szakértői vélemény alapján, szükségleteinek megfelelő ellátásban részesül.

Sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek nevelése, oktatása

A 2011. évi CXCV. Törvény a nemzeti köznevelésről - kimondja:

A sajátos nevelési igényű gyermeknek, tanulónak joga, hogy különleges bánásmód keretében állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai ellátásban részesüljön attól kezdődően, hogy igényjogosultságát megállapították. A különleges bánásmódnak megfelelő ellátást a szakértői bizottság véleményének megfelelően kell biztosítani.

A SNI gyermek iskolai nevelése – oktatása az e célra létrehozott gyógypedagógiai nevelési – oktatási intézményben, iskolai osztályban a többi gyermekkel, tanulóval részben, vagy egészben együtt valósul meg. A SNI gyermekek nevelését, oktatását, a szakértői véleményt figyelembe véve valósítjuk meg. A számukra szükséges egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, habilitációs órákat gyógypedagógus tartja a törvényi kereteknek megfelelően, egyéni fejlesztési tervek alapján.

Intézményünk teljes integrációt alkalmazunk, a tanulók minden tanórán együtt dolgoznak osztálytársaikkal. A tanítók és a tanárok, az SNI gyermekek számára előírt tantervek alapján, a nekik írt tanmenet szerint, és saját tankönyvükből tanítják a gyermekeket. Az együttnevelésen, tanításon túl valóban szociálisan is teljes az integráció, hatékonyan megvalósul a diszkrimináció elleni küzdelem. A módszerek között a hatékony tanítási módszereket alkalmazzuk, mint a differenciálás, (osztály, tanóra, tananyag, tanegység – általános szervezési keretek, a kimenet és a folyamat szempontjából, valamint módszertanilag a téma, a gyermeki érdeklődés, a megkövetelt szint, a gyermek képességei, a közvetítési mód, a tanári segítségnyújtás foka) csoportmunka, kooperatív technikák. Igyekszünk minden tanulót képességi szerint terhelni, a pedagógiai tevékenységek során változatos, érdekes módszereket alkalmazni lehetőséget adva a gyermekek sokoldalú tevékenykedtetésére.

A SNI tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő, magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az

együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező pedagógusokra van szükség, akik a gyógypedagógussal történő együttműködés során, támaszkodnak a tanulók meglévő képességeire, az ép funkciókra.

A gyermek speciális nevelési szükségletire szakosodott gyógypedagógus jelenléte által válik a spontán integrációból hatékony, tudatos együttnevelés.

Az SNI tanulókra a sajátos tananyagon kívül minden nevelési – oktatási, pedagógiai feladat, terv, cél vonatkozik. Az értékelésük a saját követelményrendszerük alapján történik, de a normál tanterv szerint tanuló gyermekekre vonatkozó szabályok szerint.

2.5. Mindennapos testnevelés

Az általános iskola első- nyolcadik évfolyamán biztosítani kell a mindennapos testmozgást. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg. A mindennapi kötelező testnevelést heti öt testnevelés óra keretében valósítjuk meg.

A tanuló a heti 5 testnevelés óra keretéből legfeljebb heti 2 óra alól felmenthető, amennyiben versenyszerű sporttevékenységet folytat. A fentiek alapján kizárólag a versenyengedéllyel rendelkező tanulók kaphatnak felmentést heti két óra alól, ha az edzés igazolása mellett az érintett testnevelésórát közismereti tanóra nem előzi meg vagy nem követi, azaz ha a testnevelési óra a nulladik, az első, az utolsó vagy utolsó kettő tanítási órára esik.

2.5.1. A könnyített testnevelés és a gyógytestnevelés célja

A tanulót, ha egészségi állapota indokolja, az iskolaorvosi, szakorvosi szűrővizsgálat alapján könnyített testnevelés- vagy Gyógytestnevelés-órára kell beosztani. A könnyített testnevelés- vagy Gyógytestnevelés-órát – lehetőség szerint – a többi tanulóval együtt, azonos csoportban kell szervezni.

A könnyített testnevelés-órát az iskolaorvosi, szakorvosi vélemény alapján a testnevelésóra vagy az iskola által megszervezett külön foglalkozás keretében úgy kell biztosítani, hogy a mindennapos testnevelés ezekben az esetekben is megvalósuljon.

Szűrővizsgálat: Az orvosi szűrővizsgálatot – kivéve, ha a vizsgálat oka később következik be – május 15-éig kell elvégezni. Az orvos által vizsgált tanulókról az iskolának nyilvántartást kell vezetnie, amelyben fel kell tüntetni a felvételi állapotot és az ellenőrző vizsgálatok eredményét.

Könnyített testnevelés: A könnyített testnevelés-órát az iskolaorvosi, szakorvosi vélemény alapján a testnevelésóra vagy az iskola által megszervezett külön foglalkozás keretében úgy kell biztosítani, hogy a mindennapos testnevelés ezekben az esetekben is megvalósuljon.

Gyógytestnevelés: a gyógytestnevelés órákat a pedagógiai szakszolgálat feladatának ellátására kijelölt nevelési – oktatási intézményben kell megszervezni legkevesebb heti 3, de legfeljebb heti 5 óra keretében. A gyógy és testnevelés óráknak együttesen kell elérni az 5 órát. Ezek arányára a szakorvos tesz javaslatot.

A tanulót fel kell menteni a testnevelés órákon való részvétel alól, ha szakorvos erre írásban javaslatot tesz.

2.5.2. Iskolai sportkörök

Az iskolánk biztosítja az iskolai sportkör lehetőségét és kötelezőségét. Az iskolai sportköri foglalkozások megszervezéséhez – sportágak és tevékenységi csoportonként – hetente négyszer 45 percet biztosítunk.

2.6. A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

A tanulói részvétel szempontjából a tanítási óra lehet *kötelező, kötelezően választandó és szabadon választható* tanítási óra. A helyi tantervben meghatározott táblázat alapján minden tanulónak részt kell vennie a számára meghatározott kötelező és kötelezően választandó tanítási órán.

Ha a tanulót kérésére felvette az igazgató a szabadon választott tanítási órára, akkor a tanítási év végéig köteles azon részt venni. Erről tanulót és szülőjét írásban tájékoztatni kell.

A szabadon választott tanórai foglalkozást az értékelés és a minősítés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mint a kötelező órát. Írásban kell nyilatkozni arról, hogy a szabadon választott tanítási órákra történő jelentkezés jogkövetkezményeit a tanuló és a szülő tudomásul vette.

Ha az iskola tantervében meghatározott tananyag elsajátítása, a követelmények teljesítése csak a szabadon választott órákon való részvétellel teljesíthető, akkor az iskolába történő beiratkozás – a szabadon választott órákon való részvétel vállalását is jelenti.

Minden tanév május 20-ig az iskola felméri, hogy a tanuló

- milyen választott tanítási órán
- erkölcsan, vagy hit és erkölcsan órán óhajt-e részt venni

A tanulónak, szülőnek írásban kell bejelenteni, ha a tanuló a következő tanulási évben már nem szeretne részt venni a szabadon választott tanítási órán és jelentkezni kíván más szabadon választható foglalkozásra.

- minden tanév április 15-ig közzéteszi az igazgató, hogy a következő tanévben milyen tantárgyak, foglalkozások közül választhatnak a tanulók. A tájékoztatónak tartalmaznia kell, hogy a tantárgyat előre láthatólag melyik pedagógus fogja tartani. A tájékoztatás előtt be kell szerezni a szülői szervezet és a diákönkormányzat véleményét.
- A tanuló a tanév során egy alkalommal módosíthatja – igazgatói engedéllyel – választását.
- Kiskorú tanuló esetén a tantárgyválasztás jogát a szülő gyakorolja

2.7. Projektoktatás

A projekt fogalma

A projekt olyan oktatásszervezési eljárás, amely az oktatás menetét gyakorlati problémák megoldása köré csoportosítja.

A projektmódszer fő értéke a munkafolyamat, a gondolkodási folyamat, a gyakorlati tevékenységet megvalósítása során szerzett tapasztalatok, élmények szellemi és érzelmi hatása.

Cél:

- A tanulók egy- egy problémára megoldást találjanak és a lehető legtöbb összefüggést és kapcsolódási pontját is felfedjék.
- a diákoknak lehetőségük legyen saját meglévő képességeinek, viselkedési formáinak kipróbálására és újak kialakítására.
- A projekt módszer fő értéke maga a munkafolyamat, a munka konkrét eredményei és végterméke- produktuma

A projektfolyamat felépítése

- **Kezdeményezés**
A feladatok, témák kiválasztása, meghatározása
- **Tervezés**
Feladatok, felelősök, helyszínek, munkaformák.
- **Szervezés**
- **Megvalósítás:** önálló kutatómunka, cselekvő együttműködés.
- **Nyilvánosság elé vitel:** előadás, kiállítás...
- **Záró értékelés:** előre megadott kritériumok alapján.

Projektleírás

• Órakeret	- Munkaformák, módszerek
• Évfolyam	- Feltételek, eszközök
• Cél	- NAT kapcsolódások (műv. ter.)
• Kulcsfogalmak	- Kulcskompetenciák
• Partnerek	- Kiemelt fejlesztési feladatok
• Felhasználható források	- Tantervi, tantárgyi kapcsolódások
• Lépések, tevékenységek	

Pedagógia projekt jellemzői

- mindig alkotó jellegű
- megismerési, cselekvési egység
- mindig komplex
- a tanárok és diákok partneri együttműködése
- a differenciálás eszköze

A projektoktatás technikái

- **együttműködésre készítő technikák:** játékok, népi, szerepjáték, dramatizálás
- bábozás, dramatikus helyzetgyakorlatok, gyűjtés, illatok, szagok, hangok
- céhalapítás, csoportalakítás, névválasztás, címer-és zászlókészítés
- vetélkedő, verseny, alkotás

- **tanulói kezdeményezésre épülő technikák:** beszélgetés, vita kezdeményezése, felidézés, élménybeszámoló, problémafelvetés, ötletbörze, programválasztás
- kreatív műhelymunkák választása, önálló adatgyűjtés, új útvonalak kitalálása,
- eredeti helyszínek felkeresése
- **kreatív felfedezettő, kutató technikák:** szakirodalom feltárása, interjú az adatközlőkkel, poszter készítése, kiállítás rendezése, papírkészítés, vízvizsgálat, vizsgálódás és mintavétel, képeslapkészítés, térképkészítés, térkép- használat, hangtérkép, tantúra.

Intézményünk projektjei

- „Adventtől karácsonyig”: karácsonyi népszokások, hagyományokat felelevenítő 1 hetet meghaladó projekt.
- Az alsó és felső tagozaton évszakokhoz kapcsolódó projekthetek rendezése.

A moduláris oktatás

A modulok fogalma:

A modulok, a tananyag kisebb, önmagában összefüggő, koherens része, melyek az egyes tanórak anyagainál általában nagyobb, de a tanterv egészénél kisebb egységek.

A teljes tananyag önállóan kezelhető nagyobb meghatározott időtartammal is behatárolt része.

Egy- egy modul több képzési programban is felhasználható, ami lehetővé teszi a különböző képzések közötti átjárást, a képzések különböző irányú specializálását.

A modulok jellemzői:

- a modulok a tananyag egészén belül, azzal összhangban saját, jól átlátható követelménnyel rendelkeznek.
- azonos didaktikai elveket követnek.
- önmagukban koherensek, vagyis egy témakört, témát tartalmaznak, azonban a témakörök, a témák szerveződésének logikája eltérő modultípusokat hozhat létre.
- a modulok sorrendje és egymásra épülése nem lehet véletlenszerű. A programoknak bejárési utakat kell kínálni a kidolgozott modulokhoz, melyekhez bizonyos eszközi elemek szorosan kötődnek. Ilyenek pld. a kompetenciafejlesztő oktatási programokhoz tartozó programtervek, a csomag eszközi elemei (tanári- tanulói), az értékelési eszközök.

A modulok felépítése

A modulok úgy épülnek fel, hogy ismeretanyaguk és gyakorlatsoraik teljesen lefedik a feldolgozandó tartalmat, vagy kisebb- nagyobb terjedelmű elemként beépíthetők a hagyományos tanulási- tanítási folyamatokba is.

1. A modul előzménye
2. a modul célja
3. A modul tartalma
4. A kompetenciafejlesztés fókuszai
5. Várható eredmények
6. A fenntarthatóságot biztosító tényezők (dokumentálás)
7. Összegzés, értékelés (SNI, differenciálás és multikulturális tartalmak megjelenítésével.)

Modul beosztása:

- Tevékenységek
- Fejlesztendő készségek
- Módszerek és munkaformák
- Humán erőforrás
- Eszközök: gyermek és pedagógus

Ellenőrzés, értékelés

- Értékelés során a helyes attitűd alakítása mellett a tanulók ismereteinek pontosítását, valamint értékrendjük alakítását kell szem előtt tartani.
- Fontos, hogy elsődlegesen ne a pedagógus véleménye legyen a megerősítés, hanem az a tevékenységvégzés eredményeként jöjjön létre.
- Minden tevékenységet követően a feladatmegoldások áttekintésével megbeszélés történik, ahol a pedagógus nem ítéletet fogalmaz meg, hanem (önértékelést, csoportértékelést (kiegészítve) a gyermek önmagához történő fejlődését figyelembe véve, a képességfejlesztés területére fókuszálva a tanuló értékrendjét formálja, önértékelését segíti, alakítja.
- Fontos a folyamatos, minden tanulóra kiterjedő visszajelzés

Az ellenőrzés, értékelés területei:

- önellenőrzés, önértékelés
- egyéni értékelés
- csoportos értékelés
- frontális értékelés

2.8. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Az integrációs felkészítés pedagógiai rendszerének fontos kitételei

- az együttnevelés,
- a tapasztalati tanulás
- az együttműködés

Iskolánkban eddig is az együttnevelés került előtérbe, a tanulóink együtt vannak mind a tanítási órákon, mind a szabadidős tevékenységek során, ugyanakkor ügyelünk arra, hogy a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű gyerekeknél egyénre szabottan történjen a képességkibontakoztatás.

Mindannyiunk célja az eltérő családi háttérrel rendelkező, különböző képességű és fejlettségű gyermekek együttfejlesztése, együttnevelése az esélyegyenlőség megteremtése érdekében.

Nevelésünk, oktatásunk igazodik a gyermekhez, illetve igazodik ahhoz a közeghez, amelynek gyermekeink részesei.

A differenciálás mindenki számára a saját komplex személyiségstruktúrájának leginkább megfelelő, számára optimális fejlesztés biztosítását jelenti, figyelembe véve előzetes tudását, annak gyengébb és erősebb területeit, a tanuló igényeit, törekvéseit, érdeklődését, személyiségének rá jellemző vonásait, speciális erősségeit és gyengeségeit.

A családok közötti anyagi, szociális, kulturális különbségeket nem tudjuk megszüntetni, de felvállaltuk a különböző háttérrel és eltérő adottságokkal rendelkező gyerekek fejlesztését, együttnevelését.

A pedagógiai gyakorlat olyan irányú fejlesztését tűztük ki célul, amely hátrányos helyzetű tanulók felzárkózását, különösen a roma és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók hátrányainak csökkentését, továbbtanulási esélyeik javítását szolgálja.

Iskolánkban a cigány és nem cigány gyermekek együttélése természetes, egymást egyenrangúnak tekintik.

Intézményünkben rendelkezésünkre állnak olyan tárgyi feltételek, amelyek segítségével a gyerekekhez alkalmazkodó, hatékony oktatás megvalósítható.

Olyan stimuláló környezetet kívánunk nyújtani a gyerekeknek – akiknek ez otthon nem adatik meg - amely a továbbtanulás fontosságára inspirálja őket, és hatására a tanulás érdekessé, fontossá válik számára.

Legfőbb célkitűzéseink:

- az eltérő képességű és szociális helyzetű tanulóink együttnevelésének-oktatásának maradéktalan megvalósítása,
- az integrációs oktatásban résztvevő tanulók százalékos aránya a teljes osztálylétszámhoz, ill. évfolyam létszámhoz viszonyítva megfelelően a jogszabályban előírtak,
- időben felismerni a tanulók hátrányos helyzetét,
- megnyerni a szülőket a tanulók együttnevelésére,
- elérni, hogy eredményesen befejezzék az általános iskolát illetve sikeresen tudjanak piacképes szakmát választani.

A tanulók esélyegyenlőségét biztosító, nevelő-oktató munkát meghatározó célok és feladatok:

CÉLOK	FELADATOK SIKERKRITÉRIUMOK
A magyar és az egyetemes kultúra alapvető értékeit hordozó ismeretek elsajátítása a tanulók életkori sajátosságainak, képességeinek megfelelően.	Életkori sajátosságaiknak, egyéni adottságaiknak megfelelően fejleszteni kell a tanulók alapképességeit, (írás, olvasás, matematikai és kommunikációs készség) személyiségjegyeit. Sikeres tankötelezettség teljesítése. A sajátos nevelési igényű tanulók esetében a minimumkövetelmények sikeres elsajátítása, a fogyatékosságok eredményes javítása, szakértők (gyógy pedagógus, fejlesztő pedagógus) és a szülők közreműködésével.
Elemi műveltségbeli alapozás: biztonságos, szakmai, szóbeli és írásbeli nyelvhasználat, alapvető és szakmai képességek, készségek elsajátíttatása.	A természetes gyermeki nyitottságra alapozva fejlesztjük kreativitásukat, beszédképességüket, mozgáskultúrájukat, manuális készségeiket, vizuális befogadóképességüket.
Önálló tanulásra szoktatás, az önművelés iránti igény felébresztése.	Segítséget nyújtunk számukra az önálló tanulási technikák megismerésében.

Személyiségfejlesztő programok segítségével a szociokulturális hátrányok kompenzálása, valamint az eltérő képességű és a tehetséges gyerekek gondozása.	Differenciált foglalkozások és a kooperatív tanulás módszerének megismerése után a hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű gyermekek együtt, egy időben történő fejlesztése.
Közéletiségre nevelés, toleranciakészség alakítása, előítélet-mentesség, multikulturális tartalmak.	Közösségi szerepek gyakorlása, közügyekben való közreműködés, véleménynyilvánítás, a közösségért érzett felelősség átérzése. Helyes értékítélet alapján a másság elfogadása, szolidaritás, a kisebbség iránti tolerancia.
A gyerekek munkakultúrájának megalapozása.	A kreatív, tevékenykedtető tanulás-tanítás révén az iskolai önkiszolgáló munka bővítésével játékosan munkára nevel. Az iskolába lépés kezdetétől megismertetjük a gyerekekkel a szellemi és a fizikai munka egyéni és társadalmi hasznát, kialakítjuk a közösségben végzendő munka szokásait.
Tehetséggondozás – művészeti nevelés.	Alkotó, értékteremtő, a személyiséget gazdagító tevékenységek elsajátítása.
Egészséges életmód kialakítása, testi-lelki egészség gondozása.	Mentálhigiénés programok keretében a gyerekekkel elsajátítatjuk az egészséges életmód legfontosabb ismérveit.
Pályaorientációs tevékenység.	Minden tanulónkat képességeinek megfelelő szakmatanulásra igyekszünk orientálni. Megismertetjük velük a különböző szakmák szépségeit. Együttműködési megállapodásokat kötünk szakiskolákkal, gimnáziumokkal.
Szülők bevonása az oktató-nevelő munka hatékonyabbá tétele érdekében.	Segítséget nyújtunk a tőlünk ezt kérő családok számára a családsegítő és kisebbségi önkormányzatok közreműködésével.

2.9. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

Az értékelés célja:

- viszonyítás a követelményekhez, a tanuló korábbi teljesítményéhez, a tanuló fejlődésének vizsgálata
- a tanulók minősítése,
- visszajelzés a szülőnek, az iskolának a tanuló tudásáról, az esetleges hiányosságokról.

Helyi célok:

- Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését,
- Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzi.

Az értékelés módja:

Az alsó tagozaton szóveges értékelés történik az első évfolyamon félévkor és évvégén, 2. évfolyam második félévétől havonta érdemjegyekkel minősítjük a tanulók teljesítményét, melyet az elektronikus naplóban (KRÉTA) rögzítünk.

1. A magyar nyelv, magyar irodalom, matematika, környezetismeret tantárgyakból az első-negyedik évfolyamon, félévkor és a tanév végén a tanulók a követelmények teljesítéséről átfogó írásbeli felméréssel is tanúbizonyságot tesznek, a témakörökön belül szóban és írásban számot adnak tudásukról.

2. A következő elméleti jellegű tantárgyak: magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv (a 4-8. évfolyamon), matematika, természettudomány, történelem, fizika, kémia, biológia, földrajz ellenőrzésénél:

- a nevelők a tanulók munkáját egy-egy témakörön belül szóban és írásban is ellenőrizhetik;
- az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagát és fő követelményeit átfogó témazáró dolgozatot írnak.
- a tanulók szóbeli kifejezőképességének fejlesztése érdekében a nevelők többször ellenőrzik a követelmények elsajátítását szóbeli és írásbeli felelet formájában.
- A nevelők, a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez; emellett azonban nagymértékben figyelembe veszik azt, hogy a tanuló önmagához képest milyen teljesítményt nyújt.

3. A tanulók tanulmányi munkájának év végi értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetében a következők szerint történik:

Az első évfolyamon minden tantárgy esetében csak szóveges értékelést alkalmazunk.

A szóveges minősítés a tanuló teljesítményétől függően a következő lehet:

- KIVÁLÓAN TELJESÍTETT
- JÓL TELJESÍTETT
- MEGFELELŐEN TELJESÍTETT
- FELZÁRKÓZTATÁSRA SZORUL

A második évfolyamtól év végén a tanulók teljesítményét, előmenetelét osztályzattal minősítjük.

Az első évfolyamon és a második évfolyam első félévekor és a tanulók munkáját az egyes tantárgyakhoz készült értékelő lapok segítségével értékeljük.

Szöveges értékelés formája az első évfolyamon:

Beszédtechnika:

Artikuláció: Beszéde tiszta,érthető,/korrekcióra szorul/ logopédiai fejlesztést igényel

Beszédtempó: megfelelő/ lassú/ akadozó/gyors/hadaró

Szókincs: gazdag, választékos/ életkorának megfelelő/ szegényes

Magyar olvasás:

Betűismerete: pontos/pontatlan

Hangos olvasás: folyamatos/szótagoló/betűző

Tempója: megfelelő/lassú/akadozó/gyors/kapkodó

Pontossága: hibátlanul/kevés hibával/hibával/sok hibával olvas.

Hibatípusok: betűt téveszt/kihagy/felcserél/mást olvas/hozzátesz/lehagy/összeolvasása bizonytalan.

Szövegértése: az olvasott szöveget önállóan/kevés segítséggel/sok segítséggel érti meg/nem érti meg.

Szövegfeldolgozás: feladatsor alapján önállóan/kevés segítséggel/sok segítséggel érti meg/még nem képes a szövegfeldolgozásra.

Verseket, memoriterek: könnyen és pontosan, hibával, lassan és nehezen tanul meg.

Magyar nyelv(Írás):

Betűalakítása: szabályos/szabálytalan

Betűkapcsolása: szabályos/szabálytalan

Íráshelyesség: hibátlanul/kevés hibával/sok hibával ír.

Íráskép: esztétikus, tetszetős/egyéni/megfelelő/rendezetlen

Írástempó: lendületes/megfelelő/lassú/kapkodó/változó

Másolás: hibátlanul/kevés hibával/hibával/sok hibával másol

Tollbamondás: hibátlanul/kevés hibával/hibával/sok hibával ír

Önellenőrzése: megbízható, pontos/általában pontos/pontatlan/még nem megbízható.

Matematika:

Számfogalma: kialakult/pontos/bizonytalan/még nem alakult ki.

Számtulajdonságokat, számkapcsolatokat: könnyen/kevés segítséggel/eszköz segítségével/nehezen/nem ismeri fel.

Alapműveletek végzése: biztos/megfelelő/bizonytalan/nem tudja

Alapműveletek alkalmazásában: jártas/még bizonytalan/segédeszközt igényel.

Szöveges feladatok megoldásában: kiemelkedő/jó/megfelelő/gyenge

Szabályt: önállóan/segítséggel/még nem állapít meg.

Logikai gondolkodása: kiemelkedő/megfelelő/fejlesztést igényel.

Önellenőrzése: megbízható, pontos/pontatlan/még nem megbízható.

Környezetismeret:

A természet jelenségei iránt: nyitott/közömbös/még nem érdeklődik

Megfigyelései: pontosak/pontatlanok

Tapasztalatait: önállóan/kevés segítséggel/pontatlanul/kérdések segítségével/sok segítséggel fogalmazza meg.

A tanultakról a tudása: biztos/egy-egy részletben még hiányos/bizonytalan

Megismerési módszerekben: biztos/jártas/tájékozott/bizonytalan

Tájékozódása az időben: biztos/megfelelő/elfogadható/bizonytalan

Tájékozódása az élő és élettelen környezetben: biztos/megfelelő/elfogadható/bizonytalan.

Tájékozottsága: kiemelkedő/életkorának megfelelő/szegényes

Testének, felszerelésének épségére: vigyáz/még nem mindig ügyel/nem ügyel

Ének-zene:

Az ének órákon: aktívan/változó aktivitással vesz részt/nehezen motiválható

Énekhangja: tiszta/még fejlődésben van

A tanult dalokat: önállóan, szívesen/csoportban/segítséggel énekli

Ritmikai képessége: kiváló/jó/megfelelő/még fejletlen.

Dallam-reprodukáló képessége: jó/megfelelő/még fejlesztést igényel.

Vizuális kultúra:

A rajzolás iránti érdeklődése: kiemelkedő/megfelelő/közömbös/nehezen motiválható

Eszközhasználata: biztos/megfelelő/bizonytalan/hiányos

Ábrázolás, képi megjelenítés: esztétikus/kifejező/elfogadható/kidolgozatlan

Technika és tervezés:

Kézügyessége: kiemelkedő/megfelelő/fejlesztésre szorul

Munkadarabjai: pontosak, esztétikusak/pontatlanok

Anyagismeret: alapos/jó/elfogadható/hiányos

Eszközhasználat: biztos/gondos/megfelelő/segítségre szorul

Testnevelés:

Mozgása: összerendezett/harmonikus/fejlesztésre szorul.

A bemutatott gyakorlatokat: könnyen/kevés segítséggel/sok segítséggel sajátítja el.

Mozgásos játékokban: szívesen/aktívan/közömbösen/nem szívesen vesz részt.

Terhelést : kiemelkedően/ jól/többnyire megfelelően/

Csapatjátékokban: együttműködően/többnyire együttműködően/rendbontóan vesz részt.

A 2. évfolyamon év végén, valamint az 3. – 8. évfolyamon félévkor és év végén a tanulók teljesítményét, előmenetelét osztályzattal minősítjük.

A 2. évfolyamon az év végi, a 3. – 8. évfolyamon a félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek és a tanuló év közbeni tanulmányi munkája alapján kell meghatározni.

4. Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők:

Jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).

A félévi és az év végi osztályzatot elsősorban az érdemjegyek átlaga alapján kell meghatározni, de figyelembe kell venni, a felmérések átlagát, és a tanuló képességeit is. Az év végi érdemjegy a felmérések átlagától egy jeggyel térhet el.

5. A tanulók munkájának, előmenetelének folyamatos követése érdekében minden tantárgyból minden tanulót havonta érdemjeggyel értékelünk.

6. A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt az adott tantárgyat tanító nevelő értesíti az elektronikus naplón keresztül. Az elektronikus napló bejegyzéseit az osztályfőnök havonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt érdemjegyek beírását pótolja.

7. Az értékelési rendszer a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókra vonatkozóan kiegészül a háromhavonkénti írásbeli értékelés rendszerével. Az értékelést a mentortanár készíti el az osztályfőnök bevonásával.

Az értékelés megbeszélésére meg kell hívni a szülőt, a tanulót. Ezen az értékelő megbeszélésen jelen lehetnek az intézmény pedagógusai, vezetők, a gyermekjóléti szolgálat munkatársa, jegyző, minden olyan személy, aki hivatásánál fogva valamilyen módon kapcsolatba kerülhet a halmozottan hátrányos helyzetű tanulóval.

Az értékelés szempontjai:

- a tanuló a magatartása-viselkedése,
- motiválhatósága,
- feladattartása,
- beszéde,
- kommunikációs készsége,
- személyiségfejlődése,
- közösségi-, társas kapcsolatainak alakulása,
- általános tájékozottsága,
- szorgalma, tanulmányi eredményének alakulása.

A tanulók írásbeli munkájának értékelése 1-8. osztályig egységes. Az elért és az elérhető pontok arányát számolva a következő értékelést alkalmazzuk.

A feladatok szintje határozza meg minden esetben a ponthatárokat, százalékos határokat, az alábbiak szerint:

- 90%-100%-5 (jeles)
- 75%-89%-4 (jó)
- 50%-74%-3 (közepes)
- 31%-49%-2 (elégséges)
- 0%-30%-1 (elégtelen)

Az osztályzatok szintjei:

Jeles (5): ismeri, érti, önállóan alkalmazza a tananyagot, pontosan dolgozik.

Jó (4): a tananyagot ismeri, érti, többnyire önállóan alkalmazza a tananyagot, de apró bizonytalanság észlelhető; kevés hibával dolgozik.

Közepes (3): Hiányosságok vannak a tananyag ismeretében, nem minden esetben érti és tudja. Rávezető kérdések segítségével felel a kérdésekre.

Elégséges (2): A tananyag ismerete nagyobb mértékben hiányos. Segítséggel képes a feladatok megoldására. Sok hibával dolgozik.

Elégtelen (1): Nem ismeri, nem érti és nem tudja a tananyagot. Rávezető kérdések segítségével sem tudja megoldani feladatokat.

A feladatsorokat differenciáltan is adhatjuk a gyerekeknek. Lehet a minimum követelményt számon kérni, de tehetséges gyermektől a maximumot is kérhetjük. Az értékelést a mindenkor feladatsor dönti el.

2.9.1. Az iskolai írásbeli beszámoltatás formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésben betöltött szerepe, súlya

Az írásbeli beszámoltatás formája	Funkciója	Gyakorisága	Rendje	Az értékelésben betöltött szerepe	Korlátai
Írásbeli felelet	Egy kisebb tananyag számonkérése 10-15 percben	Óraszámától függően aktuálisan	az óra bármely részében	Felelet értékű	kéthetente
Dolgozat	Több óra tananyagának számonkérése	Óraszámától függően aktuálisan	Max. 45 perc	Felelet értékű	Egy nap max. kettőt – előre jelezve

Témazáró /szummatív/	Egy-egy témakör lezárásakor	Témakörök végén	Max. 2x45 perc	meghatározó az év végi jegyben	Egy nap max. 2x45 perces dolgozat – előre jelezve /
Év eleji és év végi felmérő	Az éves tananyag számonkérése	Év elején, év végén	Max. 2x45 perc	Tájékoztató jellegű	egy nap egy írátható
Külső alak	Szép munka igényére nevelés	havonta	bekarikázva naplóban	Tájékoztató – fejlesztő minden szaktanár feladata	nincs

A félévi értesítőben és az év végi bizonyítványban a következő tantárgyakból elért eredmények kerülnek minősítésre:

- első évfolyamon valamint a második évfolyam első félévében: szöveges értékelést adunk a tanulók teljesítményéről.

Érdemjeggyel és osztályzattal értékelünk:

- második évfolyam második félévében *magyar nyelv, magyar irodalom, matematika, hit és erkölcsstan, ének-zene, vizuális kultúra, technika és tervezés, testnevelés*
- harmadik évfolyamon: *magyar nyelv, magyar irodalom, matematika, hit és erkölcsstan, környezetismeret, ének-zene, vizuális kultúra, digitális kultúra, technika és tervezés, testnevelés*
- negyedik évfolyamon: *magyar nyelv, magyar irodalom, idegen nyelv, matematika, hit és erkölcsstan környezetismeret, ének-zene, vizuális kultúra, digitális kultúra, technika és tervezés, testnevelés*
- ötödik évfolyamon: *magyar nyelv és irodalom, történelem, Hit és erkölcsstan, idegen nyelv, matematika, digitális kultúra, természettudomány, ének-zene, vizuális kultúra, technika és tervezés, testnevelés*
- hatodik évfolyamon: *magyar nyelv és irodalom, történelem, idegen nyelv, matematika, erkölcsstan, vagy hit és erkölcsstan, digitális kultúra, természettudomány, hon és népismeret, ének-zene, vizuális kultúra, technika és tervezés, testnevelés*
- hetedik évfolyamon: *magyar nyelv és irodalom, történelem, idegen nyelv, erkölcsstan, matematika, digitális kultúra, fizika, biológia, kémia, földrajz, dráma és színház, ének-zene, vizuális kultúra, technika és tervezés, testnevelés*
- nyolcadik évfolyamon: *magyar nyelv, magyar irodalom, történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek, hit és erkölcsstan, idegen nyelv, matematika, digitális kultúra, fizika, biológia, kémia, földrajz, ének-zene, vizuális kultúra, testnevelés*

Érdemjeggyel értékelhető továbbá:

- órai aktivitás, gyűjtőmunka
- versenyeken való részvétel
- füzetvezetés

Érdemjegyek száma:

- félévente minimum 3/tantárgy

- az évközi értékelés legyen folyamatos és kiszámítható

A tanulók magatartásának értékelése:

Példás: A tanuló a házirendben foglaltakat maradéktalanul betartja. Fegyelmezett, megbízható, segítőkész. Felnőttekkel és társaival szemben tisztelettudóan viselkedik. Példamutató viselkedésével kitűnik.

Jó: A házirendet igyekszik betartani. Ritkán fordulnak elő fegyelmezési problémák és azok, kismértékűek. Igyekszik hibái kijavítására. Felnőttekkel és társaival többnyire tisztelettudóan viselkedik.

Változó: Viselkedésével kapcsolatban többször kifogás merül fel. A házirendet és a közösségi magatartás szabályait többször nem tartja be. Felnőttekkel és társaival szemben nem mindig viselkedik tisztelettudóan.

Rossz: Magatartásával akadályozza a közösség fejlődését. Az iskola házirendjét rendszeresen megszegi. Viselkedésével társainak rossz példát mutat. Tiszteletlenül viselkedik felnőttekkel és társaival szemben. Verekszik, agresszív.

A tanulók szorgalmának értékelése:

Példás: Tanulmányi munkájára igényes, az elvárható legjobb eredményre törekszik. Szívesen vállal közösségi munkát. Munkavégzése pontos és kitartó. TöbblETFeladatokat vállal, gyűjtőmunkát végez rendszeresen és szívesen. Egyes tárgyak esetében kiemelkedően teljesít. Felszerelése mindig hiánytalan.

Jó: Tanulmányi munkájára ügyel, az órákon figyel, házi feladatait elkészíti. Az órákon megfelelően dolgozik, de többre nem törekszik. Ritkán vállal többlETFeladatot. Felszerelése többnyire hiánytalan.

Változó: Tanulmányi munkája változó, időszakosan dolgozik, máskor figyelmetlen, pontatlan. Csak utasításra kezdi el a munkát. Munkája elvégzéséhez gyakran igényel segítséget. Iskolai felszerelése gyakran hiányos.

Hanyag: Órákon nem figyel és figyelmetlenül dolgozik. Feladatait nem készíti el. Érdektelenség jellemzi. Munkavégzése megbízhatatlan, pontatlan. Felszerelésére nem vigyáz, s az gyakran hiányos.

A bukásra álló tanulók szüleit november végén és április elején a tájékoztató füzetben keresztül értesítjük, felhívjuk figyelmüket a rendszeres tanulásra, és a szülői kötelességekre.

A mérés-értékelés típusai iskolánkban

Az ellenőrzés-értékelés, pedagógiai munkánk egyik legfontosabb eleme. Az értékelés folyamatos megfigyelést jelent, amely feltárja a helyzetet, segít a folyamatok korrigálásában, minősít, tájékoztat, befolyásolja a személyiség fejlődését.

- 1. Diagnosztikus** értékelést alkalmazunk minden tanév elején 2. évfolyamtól kezdve matematikából, magyar nyelv és irodalom tantárgyakból. Ez a típusú értékelés a pedagógus tervező munkájához szükséges. Első osztály év elején tanulási képességmérést végzünk (beszéd, emlékezet, figyelem, gondolkodás, kreativitás) bemért mérőlapok segítségével.

Ez a mérést az első osztályosoknál év elején teljes osztálylétszámban elvégezzük.

2. **Formatív** értékelésünk folyamatos az egész évi tanulási folyamatban, mely elsősorban a tanuló egyéni képességeinek fejlesztését biztosítja.

2.9.2. A magasabb évfolyamba lépés feltételei:

- A tanuló az iskola magasabb évfolyamára a 2011. CXC. törvény 57. § (1.) pontja szerint akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette:
 - A második - nyolcadik évfolyamon a tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor léphet, ha az iskola helyi tantervében meghatározott minimum követelményeket, - a kerettantervekben javasolt továbbhaladás feltételeire alapozottan - az adott évfolyamon a tanév végére minden tantárgyból teljesítette.
 - A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók év közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el. A 2. osztály végétől minden tantárgyból legalább az „elégséges” év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulónak a tovább haladásához.
 - A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók év közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el. Az 1. évfolyamon évismétlésre nem utalható senki, csak ha a mulasztott órák száma meghaladja a 250 órát, és a tanév végi minősítő vizsgán nem éri el a minimális követelményeket, illetve szülői kérésre az igazgatónak engedélyeznie kell, hogy évet ismétljen a tanuló. Ebben az esetben a tanuló munkája előkészítő jellegűnek minősül, és tanulmányait az adott évfolyamon folytatja). A második - nyolcadik évfolyamon minden tantárgyból az "elégséges" év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulónak a továbbhaladáshoz.
 - Ha a tanuló a második - nyolcadik évfolyamon, tanév végén 1-3 tantárgyból elégtelen osztályzatot szerez, a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javító vizsgát tehet.
 - Ha a tanuló a 2. évfolyam végétől a javító vizsgán valamely tantárgyból elégtelen osztályzatot szerez, az évfolyamot ismételni köteles.
 - A második - nyolcadik évfolyamon a magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak minden tantárgyból osztályozó vizsgát kell tennie ha:
 - o az Oktatási Hivatal felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól;
 - o az igazgató engedélyezte, hogy egy vagy több tárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse, az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól;
 - o egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott és érdemjegyei alapján nem osztályozható;
 - o A 2019. évi LXX. törvény 17. § (6a) pontja értelmében, ha az egyéni munkarendben tanuló neki felróható okból két alkalommal nem jelenik meg az osztályozó vizsgán, vagy két alkalommal nem teljesíti a tanulmányi követelményeket, az iskola igazgatója értesíti a felmentést engedélyező szervet, és a tanuló a következő félévtől csak iskolába járással teljesítheti a tankötelezettségét.

2.10. Az otthoni, valamint tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

Cél: A házi feladatok célja a tanórai anyaghoz kapcsolódó készség-és képességfejlesztés, a megszerzett ismeretek megszilárdítása.

Iskolánkban a házi feladatok meghatározásával kapcsolatosan az alábbi szabályok érvényesülnek:

- alsó tagozatban (1-4. osztály) napköziotthonos tanítási formát alkalmazunk, így feladataikat a napköziben készítik el a tanulók. Gyűjtőmunkai, valamint otthoni felkészülést igénylő kiselőadások megírását kaphatják feladatul.
- felső tagozatban (5-8. osztály) írásbeli házi feladat adható matematikából, magyarból, fizikából, kémiából, kutató – gyűjtő munkát természetismeretből (szociális, életpálya építés kompetenciák, projektek, témahetek, moduláris oktatás megvalósítására) szóbeli házi feladatok történelem, földrajz, biológia, ének, modulok tantárgyai esetében adhatók. A szóbeli és írásbeli házi feladatok elkészítésének összes ideje nem haladhatja meg 5-6. osztályban az 1,5 órát, 7-8. évfolyamon a 2 órát.
- az ötödik-nyolcadik évfolyamon a tanulók a tanítási szünetek idejére – a szokásos (egyik óráról a másikra esedékes) feladatokon túl – nem kapnak sem szóbeli, sem írásbeli házi feladatot;
- A feladatok kijelölésénél figyelembe kell venni a tanulók képességét. Törekedni kell a differenciálásra. A tanulókat nem szabad teljesíthetetlen követelmények elé állítani. Mind a szóbeli, mind pedig az írásbeli feladatok előkészítettek legyenek. Az írásbeli munkák javítása vagy javíttatása nem maradhat el egyetlen alkalommal sem.

Házi feladatok lehetnek:

- feladatgyűjteményből adott
- tankönyvi kérdésekre adandó válaszok
- vázlatkészítés
- leíró vagy elemző munkák
- házi dolgozat
- gyűjtő- vagy kutató munka
- számítógépes feladat
- memoriter
- a tanult anyag szóbeli visszaidézése

Hatékony házi feladat

- tanulói képességfejlesztés
- kötelességtudat fejlesztése
- folyamatos gyakorlás, ismétlés
- ismeretek elmélyítése, a tanult anyag begyakorlása
- önállóságra nevelés, önálló ismeretszerzés, kutatómunka
- memóriafejlesztés
- az iskolába elsajátított tanulói technikák alkalmazása
- önellenőrzés kialakítása, helyes időbeosztás segítése
- lényegkiemelés, fontos információk megbeszélése
- olvasóvá nevelés, könyvtárlátogatás
- együttműködés társakkal, közös munkavégzés fejlesztése

2.11. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Az egyéb foglalkozások meghirdetése esetében (napközi, tanulószoba, sport, különböző szakkörök, érdeklődési körök) arra törekszünk, hogy minden tanuló találja meg azt a lehetőséget, ami őt leginkább érdekli, amiben leginkább tehetséges, és ahol leginkább jól érzi magát, és ami őt leginkább segíti képességeinek kibontakoztatásában, vagy hátrányainak leküzdésében.

Iskolánkban a következő lehetőségek közül választhatnak – egyéb foglalkozást - diákjaink:

- alsó tagozat: napközi; szakkörök
- tanulószoba 5-6. évfolyam
- sport: foci, floorball,
- tánc
- dráma szakkör
- felvételi előkészítő – magyar, matematika, idegen nyelv
- modellező szakkör
- Darts-matek szakkör
- gazdaságismeret szakkör
- tehetséggondozás (magyar nyelv, természettudomány, matematika tantárgyakból)

2.12. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

Mérések szükségessége

Az utóbbi években kimutathatóan romlott a gyermekek és fiatalok egészségi állapota, teherbíró képessége. Az egészségtelen életmód, kevés mozgás, nem megfelelő táplálkozás következményeként egyre több a gerincbeteg, túlsúlyos gyermek. Az egészségügyi világszervezet megfogalmazása szerint: az egészség a jó testi, lelki és szociális környezet állapota. Ha megfelelő az egyensúly, - testi, lelki és szociális értelemben – annál egészségesebb az ember.

Az iskolában leginkább a testi egészség fejlesztésére van lehetőség, ezen keresztül érhetünk el megfelelőbb hatást a gyermekek lelki egészségének formálására.

A 20/2012. EMMI rendelet kimondja, hogy az általános iskolában tanévenként valamennyi évfolyamra kiterjedően egy alkalommal, tavasszal gondoskodni kell a tanulók fizikai állapotának méréséről. Iskolánk a kiadott segédletek felhasználásával végzi a méréseket.

A mérések célja, gyakorlati haszna

Az iskolai testnevelés és sport egészségmegőrző, egészségjavító hatásának növelése, és tudatosítása a tanulók körében.

Az általános teherbíró - képesség egységes mérése, értékelése és minősítése. Szembesülés a pillanatnyi fizikai állapottal, és viszonyítási lehetőség a megadott követelményekhez. Minden tanuló – képesség szerinti differenciált terheléssel szükség esetén felzárkóztató programok biztosításával – úgy jusson el a felnőttkorba, hogy egészséges fizikai állapotban legyen és ezt az értéket megőrizni, törekedjen.

A fizikai állapot méréséhez önálló, tudatos alkalmazkodás, sportági elméleti ismeretek szükségesek. Ezzel a tanuló sportági ismeretei bővülnek, és készség szintre emelkednek. A testmozgás fejleszti az akaratot, a fegyelmet, önfegyelmet, önismeretet és önbecsülést.

A testnevelők feladata: Egységes minőség-ellenőrzés.

A tanulók fizikai állapotának mérését a testnevelés tantárgyat tanító nevelők végzik el a testnevelésórákon. A NETFIT-mérés időpontja minden év. január 5. és május 27. között. A tanulók fittségére vonatkozó adatokat elektronikusan rögzítik az erre szolgáló felületen.

A NETFIT fittségmérési rendszer négy különböző fittségi profilt különböztet meg, amely profilokhoz különböző fittségi tesztek tartoznak. A négy profil egészében jellemzi egy tanuló egészségközpontú fittségi állapotát. Az egyes profilok különböző számú tesztet tartalmaznak. A testösszetétel és tápláltsági profil 3 db mérést, az aerob fittségi (állóképesség) profil 1 db tesztet, a vázizomzat fittségi profil 5 db tesztet, míg a hajlékonysági profil 1 db tesztet tartalmaz.

1. profil: Testösszetétel és tápláltsági profil

1. Testtömegmérés – testtömeg – index (BMI)
2. Testmagasságmérés
3. Testzsír százalék mérése

2. profil: Aerob fittségi (állóképességi) profil

1. Állóképességi ingafutás teszt (20 méter vagy 15 méter) aerobkapacitás

3. profil: Vázizomzat fittségi profil

1. Ütemezett hasizomteszt hasizomzat ereje és erőálló képessége
2. Törzsemelés teszt – törzsfeszítő izmok ereje és nyújthatósága
3. Ütemezett fekvőtámasz teszt – felső test izomereje
4. Kézi szorítóerő mérése – kéz maximális szorító ereje
5. Helyből távolugrás teszt – alsó végtag robbanékony ereje

4. profil: Hajlékonysági profil

1. Hajlékonysági teszt – térdhajlító izmok nyújthatósága, csípőízületi mozgásterjedelem.

Folyamatos visszacsatolás

A tanulók aktív közreműködésével, tervezett foglalkozásokon elemzik a rendszeres testedzés hatását. Nyomon követhetővé teszik a változásokat a tanárok, tanulók és szülők számára. Ezzel fejlesztik a fiatalok önismeretét, tárgyilagos önértékelését, akaratát és önbecsülését. A mérések során kiugró teljesítményt nyújtó, sportolni vágyó gyerekeket - ha a helyi lehetőségek megengedik - az élsport felé irányítják.

A tanulók fizikai állapotának mérését a testnevelés tantárgyat tanító nevelők végzik el a testnevelés órákon. A NETFIT-mérés időpontja minden év január 06 és május 27. közti

időszakban történik. A tanulók fittségére vonatkozó adatokat elektronikusan rögzítik az erre szolgáló felületen.

2.13. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

Az erdő fohásza

Vándor, ki elhaladsz mellettem, ne emelj rám kezét,
Én vagyok tűzhelyed melege hideg, téli éjszakákon,
Én vagyok tornácod fedele, melynek árnyékában menekülsz a tűző nap elől,
és gyümölcsöm oltja szomjadat.
Én vagyok a gerenda, mely házadat tartja,
Én vagyok asztalod lapja,
Én vagyok az ágy, amelyben fekszel, a deszka, amelyből csónakodat építed,
Én vagyok házad ajtaja, bölcsőd fája, koporsód fedele.
Vándor, ki elmegy mellettem, hallgasd meg kérésem:
Ne bánts!

Intézményünk több éve **ÖKO- iskola** címmel rendelkezik, mely kötelez bennünket a környezeti nevelés fontosságára.

2.13.1. Általános célok:

A környezeti nevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakulását, annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak **fenntartható fejlődését**. A fenntarthatóság pedagógiai gyakorlata feltételezi az egész életen át tartó tanulást, amelynek segítségével olyan tájékozott és tevékeny állampolgárok nevelendők, akik kreatív problémamegoldó gondolkodásmóddal rendelkeznek, eligazodnak a természet és a környezet, a társadalom a jog és a gazdaság terén és felelős elkötelezettséget vállalnak egyéni vagy közös tetteikben

A környezeti nevelés személyi feltételei:

Belső partnerek:

- Iskolavezetés
- Tantestület tagjai
- Munkaközösségek
- Diákok
- Technikai személyzet

Külső partnerek:

- Szülők
- Egri Pedagógiai Oktatási Központ
- REHOK civil szervezet
- Recsk Nagyközségi Roma Nemzetiségi Önkormányzat
- Heves Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat
- Heves Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Pétervásárai Tagintézmény
- Recski Szociális Ellátó és Gyermekjóléti Intézmény Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat
- Védőnői szolgálat és háziorvosok

Belső partnerek együttműködésének tartalma, formái:

Tartalom:

- elkötelezettség a környezeti nevelés iránt,
- környezeti nevelési program tervezése, elkészítése,
- tanulók és dolgozók szemléletformálása,
- tanulók tevékenységének irányítása,
- élmény- és tevékenységközpontúság biztosítása,
- környezeti nevelési programok megvalósítása, értékelése,

- partneri igények megismerése,
- minőségfejlesztés a környezeti nevelésben,
- probléma azonosítása, megoldása,
- környezeti nevelés dokumentálása,
- eszközfejlesztés,
- kapcsolatépítés.

Formái:

- munkaközösségek összehangolása a környezeti nevelésnél
- pályázatkészítés
- tanulmányi versenyek, vetélkedők
- összehangolt továbbképzési terv
- partneri igényfelmérés (kérdőív, interjú)
- táborok, erdei iskolák szervezése
- (kiállítások, szakkörök szervezése)
- jeles napok megünneplése
- (szelektív) hulladékgyűjtés
- egységes ellenőrzési, értékelési és ösztönzési rendszer kialakítása a környezeti nevelés területén.

Külső partnerek együttműködésének tartalma:

- partnerek elkötelezettsége a környezeti nevelés iránt (szülők, vezetőség, diákok, pedagógusok)
- partneri igények feltárása
- környezeti nevelést segítő helyi elemek jobb kihasználása
- környezeti programok közös tervezése, megvalósítása és értékelése
- folyamatos és kölcsönös tájékoztatás

Forma:

- pályázatok közös készítése
- szponzorálás
- helyi sajátosságok bemutatása (szakkör, kirándulás)
- fásítás, zöldítés, kertápolás

A környezeti nevelés tárgyi feltételei (taneszközök tekintetében):

Ismerethordozó segédeszközök:

- képanyag (videó, CD-ROM, Internet)
- számítógép
- folyóirat
- szakkönyv
- szemléltető eszközök
- Tv, diavetítő
- könyvtár
- gyakorlókert

Helyi célok:

- A környezeti nevelés az oktatás valamennyi területén jelenjen meg.
- Erősítsük a tantárgyi kapcsolatokat.
- A pedagógusok a felnőtt dolgozók és szülők példájukkal legyenek a környezettudatos életvitel terjesztői.
- Az iskola tisztaságának javítása, a szemét mennyiségének csökkentése.
- Takarékoság vízzel, villannyal fűtéssel, papírfelhasználással.
- A tanulók ismerjék meg a szűkebb környezetüket, lássák az értékeket, problémákat.
- Az iskola környezetének zöldítése.
- a környezettudatos magatartást és életvitelt,
- a környezetkímélő magatartást és életvitelt,
- a természeti és épített környezet szeretetét és védelmét,
- rendszerszemléletet,
- tudományosan megalapozni a globális összefüggések megértését,
- egészséges életmód igényét és elsajátíttatni az ehhez vezető technikákat, módszereket,
- saját település értékeinek megőrzését,
- anyag- és eszköztakarékosságot,
- hulladékcsökkentést,
- energia hatékonyságot.

Környezeti nevelés tanórai és tanórán kívüli lehetőségei

ISKOLÁBAN:

Külön óra keret biztosítása nélkül:

- osztályfőnöki órákon (egységes tanmenet szerint)
- beépített modulokban
- környezetismeret, természetismeret órákon,
- minden tantárgyba beépített részekkel. (lásd helyi tanterv)
- moduláris programok megvalósítása keretében - TÁMOP kötelezettség:TÁMOP 3.3.17-15/1” Iskola a természetben” Egészség-fenntarthatóság-öngondoskodás kertpedagógiai alapokon

Tanórán kívül:

- témanap, jeles napok,
- vetélkedők, versenyek, akadályverseny,
- hulladékgyűjtés,
- faliújság szerkesztése kézműves foglalkozások,
- látogatás: múzeum, állatkert, szeméttelp, szennyvíztisztító,
- szakkörök,
- iskolazöldítés.

ISKOLÁN KÍVÜL: (sikeres pályázat vagy szponzor esetén)

- Tanulmányi kirándulás (oszt. fői tanmenetben tervezve) a kirándulási terv alapján.
- Célkitűzéseink, hogy diákjaink ismerjék a magyarság hagyományait, részt vegyenek ezek ápolásában, erősödjön bennük népünkhöz és kultúránkhöz való kötődés, a határon innen és túl. Célunk továbbá, hogy tanulóinkban kialakuljon a haza és a nemzet fogalma, az ehhez való kötődés igénye. Képet kapjanak a határon túl élő magyarság kultúrájáról,

szokásairól, közös nemzeti kincseinkről, lehetőség szerint tegyenek látogatást a határon túl élő magyarlakta területeken. Az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő által támogatott, 7. osztályosoknak hirdetett „Határtalanul” program keretében „Erdély felé a szívem felragyog” című pályázat keretében 19 tanuló és 2 pedagógus háromnapos kiránduláson vett részt 2015 áprilisában.

A továbbiakban is tervezzük a nemzeti összetartozás jegyében a határon túli magyarlakta területeken élők kultúrájának, hagyományainak megismerését, pályázatok adta lehetőségeket kihasználva.

- Intézményünk a TÁMOP 3.1.4-12/2 Természetesen egészségesen című pályázaton nyert. Ennek köszönhetően a következő 2 évben ingyenesen tudunk tanulóinknak számos olyan programot biztosítani, ami az egészséges életmóddal, a biztonságos közlekedéssel, nyelv- és informatikai ismeretekkel kapcsolatos. Egészségmegőrző programok, táborozások, kirándulások megvalósításához és az oktatás korszerűsítéséhez ad jelentős anyagi támogatást

A környezettudatos tanulói magatartás kialakításának módszertana:

- életkornak megfelelő legyen
- pozitív szemléletet adjon
- szabad ég alatt valósuljon meg
- tevékenység központú, életszerű legyen
- megtapasztaláson alapuljon
- tartalmazzon játékos elemeket
- élményközpontú – érzelmekre hasson
- együttműködésre épüljön.

A vizsgálatokhoz kapcsolódó módszerek:

Megfigyelés, kísérlet, mérés, számítás, dokumentálás, modellezés, játékterápia dráma pedagógia, mese, kézművesség, rajz, könyvtári bűvárkodás, kiselőadás, növény- és állatgondozás, egészséges életre készítés, sportos elemek, lobbizás, vita, kapcsolatfenntartás, média a programokban, üzemlátogatás, terepgyakorlat, kulcsszó keresése, súlyozás, ötletgyűjtés, riport, kérdőív, probléma okainak megkeresése.

Eszközök:

Az iskola rendelkezik alapvető oktatási eszközökkel, szakkönyvekkel, amelyek a környezeti nevelési munkához szükségesek. Folyamatosan pótolni kell az elhasználódott vegyszereket, eszközöket, lépést kell tartani a fejlődéssel, új eszközöket kell beszerezni.

Ellenőrzés, értékelés:

Formái:

- külső – szakértő, partner
- belső – igazgató, munkaközösség vezető, osztályfőnökök, diákok, szülők.

Típusa:

Folyamatra, eredményre irányul.

Alkalmazható mérési módszerek:

- kérdőív
- programok kezdetén, végén kitöltött tesztek
- interjú
- beszélgetés
- megfigyelés

- sikeres pályázat
- tapasztalatok (helyszíni szemle)
- video felvétel

Osztályfőnöki munka és a környezeti nevelés

Az osztályfőnök munkálkodása nyomán válnak konkrét közösségi tevékenységgé a szaktanárok tanórán túlnövő elképzelései (vetélkedők, versenyek, Jeles napok). Az osztályterem hangulata atmoszférája utal a benne élő közösségre, a közösség környezetkultúrájára.

Javasolt témakörök:

Ezeket a témakörök igény szerint megváltoztathatóak, részletes kidolgozásuk az aktuális osztályfőnöki tanmenetekben megtalálhatóak.

évfolyam	téma
5.	• A közösségben elfoglalt hely • A felelősségvállalás • Saját környezetük megteremtése
6.	• A környezet hatásai • Természeti értékek • Természetvédelmi, környezetvédelmi rendszerek
7.	• A fogyasztói társadalom • A hulladék
8.	• Energia

Az egyes tantárgyak kiemelt környezeti nevelési lehetőségei:

Testnevelés

A tanulók

- fedezzék fel, értsék meg, hogy a környezeti hatások jelentős mértékben befolyásolják, egészséges testi fejlődésüket;
- legyenek tisztában azzal, hogy testnevelés és a sport nélkülözhetetlen az élményszerű tapasztalatszerzésen, az emberi kapcsolatokban, az együttműködés és a tolerancia fejlesztésében;
- értsék és tapasztalják meg a szabadtéri foglalkozásokon keresztül, hogy a környezetszennyezés az egészségre veszélyes;
- igényeljék, hogy a sportoláshoz lehetőség szerint természetes anyagokból készüljenek az eszközök, és a tornaszerek;
- sajátítsanak el régi magyar, mozgást igénylő népi játékokat
- tudatosítsák általa az egészség és a környezet komplexitását.

Magyar nyelv és irodalom

Alsó tagozat: A tanulók

- ismerjék meg közvetlen természetes- és mesterséges ember alkotta környezetük értékeit bemutató irodalmi alkotásokat (meséket, mondákat, népdalokat és verseket);
- egy táj megismerésekor képesek legyenek kifejezni érzelmeiket, alkalmazva érzékeljék az anyanyelv gazdagságát, szépségét a szóbeli és írásbeli kommunikáció során.

Felső tagozat: A tanulók

- ismerjék meg az anyanyelv gazdagságát, a tájnyelv, a köznyelv és az irodalmi nyelv egymásra hatását és mindezt tudják alkalmazni a természeti és ember alkotta környezettel való kapcsolatteremtésben;
- törekedjenek az anyanyelv védelmére;
- sajátítsák el a média elemzésének technikáit;
- tudjanak disputát folytatni.

A tanulóknban

- alakuljon igénnyé a hatékony kommunikációra való törekvés;
- növeljük a környezethez való, pozitív érzelmi és intellektuális közeledést a környezet- és természetvédelmi témájú könyvek feldolgozásával;
- fejlesszük az egyéni és a közösségi kompetenciákat a drámajátékok segítségével.

Történelem

A tanulók

- értsék és tudják, hogyan, mikor és milyen emberi tevékenységek révén alakult át a természet;
- tudják értelmezni, hogyan hatottak a környezeti változások a gazdálkodásra, az életmódra, a közösségi normák alakulására;
- ismerjék meg a helyi történelmi értékeket, alakuljon ki bennünk a hagyományok tisztelete;
- értsék meg az egész világot érintő globális problémákat, és érezzék hangsúlyozottan az egyén, az állam és a társadalom felelősségét és feladatait a problémák elhárításában, csökkentésében.

Idegen nyelv

A tanulók

- váljanak érzékenyvé a természet szeretetére a jól megválasztott szövegek feldolgozásának segítségével;
- legyenek érzékenyek a hazai környezeti problémákra és ismerjék meg a nyelv segítségével más országok hasonló problémáit;
- ismerjék meg más népek ilyen irányú tevékenységeit, valamint az idegen országok környezetvédelemmel foglalkozó szervezeteit;
- legyenek képesek a környezetvédelmi problémákra önállóan, csoportmunkában, projektmunkában választ keresni;
- állampolgári felelősségtudata fejlődjön.

A tanulóknban

- alakuljon ki és fejlődjön a nemzetközi felelősség a környezettel szemben;
- fejlődjön az idegen nyelvi kommunikációképesége és fedezzék fel ennek lehetőségeit.

Matematika

A tanulók

- váljanak képessé arra, hogy a más tantárgyakban tanított környezeti összefüggéseket matematikai módszerekkel demonstrálják;
- legyenek képesek a környezeti mérések eredményeinek értelmezésére, elemzésére statisztikai módszerek alkalmazásával;
- tudjanak táblázatokat, grafikonokat készíteni és elemezni;
- logikus gondolkodás, a szintetizáló és lényegkiemelő képessége fejlődjön;
- tudják megfigyelni az őket körülvevő környezet mennyiségi és térbeli viszonyait;
- váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és feldolgozására;
- ismerjenek konkrét, a valós életből vett példákat, és legyenek képesek ezeket elemezni, tudjanak megfelelő következtetéseket levonni;
- legyenek képesek reális becslésekre;
- tudjanak egyszerű statisztikai módszereket alkalmazni.

A tanulóknak

- alakuljon ki a rendszerben való gondolkodás;
- alakítsuk ki a környezeti rendszerek megismeréséhez szükséges számolási készségeket.

Fizika

A tanulók

- váljanak képessé a környezeti változások magyarázatára;
- ismerjék meg az élő szervezetre káros fizikai hatások (sugárzások, zaj, rezgés) egészségkárosítását, tudják ezek kibocsátásának csökkentési lehetőségeit;
- ismerjék fel a fizikai törvényszerűségek és az élőlények életjelenségei közötti analógiákat, valamint az élő és élettelen közötti kölcsönhatásokat;
- tudják értelmezni a környezet változásának törvényszerűségeit, és ennek tudatában legyenek képesek megoldást keresni a globális környezeti problémákra;
- mérjék fel annak fontosságát, hogy a környezeti erőforrásokat felelősséggel szabad csak felhasználni;
- ismereteik birtokában, tetteik következményeit látó, távlatokban gondolkodó állampolgárrá váljanak.

Földrajz

A tanulók

- szerezzenek tapasztalatot, gyűjtsenek élményeket a közvetlen élő és élettelen környezetükről;
- érzékeljék és értékeljék a környezetben lezajló változásokat, mint a természeti és társadalmi folyamatok hatásainak eredményeit;
- ismerjék meg a világ globális problémáit
- ismerjék meg és őrizzék a természeti és az ember alkotta táj szépségeit.

Biológia

A tanulók

- ismerjék meg a globális környezeti problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit;
- ismerjék és szeressék a természeti és az épített környezetet;

- ismerjék meg az élőlények alapvető szervezeti-működési jellemzőit, fedezzék fel azok között az ok-okozati összefüggéseket;
- ismerjék meg a környezet – egészség-ügyi problémákat;
- legyenek képesek az egészségügyi problémák megelőzésére és mérséklésére;
- sajátítsák el a testi-lelki egészséget megőrző életviteli technikákat.

A tanulóknak

- alakuljon ki ökológiai szemléletmód.

Kémia

A tanulók

- rendelkezzenek a környezetbiztonsághoz szükséges ismeretekkel;
- törekedjenek a környezettudatos magatartás kialakítására;
- legyenek képesek a környezeti elemek egyszerű vizsgálatára, az eredmények értelmezésére;
- értsek meg a különböző technológiák hatását a természeti és épített környezetre, valamint becsljék meg ezek gazdasági hatásait.

Ének-zene

A tanulók

- ismerjék fel a természeti, ill. művészeti szépség rokonságát és azonosságát;
- ismerjék meg a természet zenei ábrázolásának módjait;
- fedezzék fel a természet szépségeinek megjelenését a népdalokban;
- vegyék észre a zene közösségerősítő, közösségteremtő szerepét;
- tudják, hogy az élő, ill. élettelen természet hangjai a zenében és a hétköznapi életben egyaránt akusztikus élményt jelentenek;
- fedezzék fel a zenei környezetszennyezést, és tudjanak ellene védekezni.

Vizuális kultúra

A tanulók

- ismerjék fel a természeti, ill. művészeti szépség rokonságát és azonosságát;
- ismerjék meg a természet képzőművészeti ábrázolásának lehetőségeit;
- ismerjék és tudják, hogy a hagyományápolás a fenntarthatóság egyik alappillére; tudjanak példákat említeni a népi építészet, díszítőművészet hazai előfordulásaira;
- ismerjék a természetes alapanyagok használatát;
- legyenek képesek a műalkotásokat környezeti nevelési szempontoknak megfelelően elemezni;
- legyenek képesek alkotásokat létrehozni a környezeti nevelési témaköröknek megfelelően;
- ismerjék a tárgyi világ formanyelvi elemeit, a tartalom és a forma összefüggését;
- tudjanak példákat mondani a környezetvédelmi szempontok szerinti formatervezésre;
- kutassák fel, ismerjenek meg helyi, népi építészeti emlékeket.

2.13.2. Az egészségnevelési program

Az oktatási-nevelési tevékenység közegészségügyi feltételei:

A környezet tárgyi feltételei:

A gyerekek higiénés és mentálhigiénés biztonságát a tárgyi feltételek szavatolják az iskolánkban. Vezetékes ivóvízzel, központi fűtéssel ellátott 11 tantermes iskola áll a tanítványaink rendelkezésére.

Az újonnan beszerzésre kerülő bútoroknál törekedni kell a korcsoportoknak megfelelő bútorok vásárlására.

A teljes légcserét a tantermekben a keresztthuzatos szellőztetéssel végezzük. Nyíló-bukó ablakaink megakadályozzák az esetleges baleseteket.

A tantermekben télen 20 C° a hőmérséklet. Tavasszal a sötétítő függöny segítségével próbáljuk megakadályozni a hőmérséklet emelkedését - kevés sikerrel.

Pár éve megkezdődött a szaktantermek kialakítása. Ma már matematika, természetismereti, történelem, földrajz, biológia, technika és számítógépteremmel illetve nyelvi laborral büszkélkedhetünk.

A tantestületi szoba az alapkövetelménynek maximálisan megfelel, s magas szinten biztosítja a pedagógusok igényét, kényelmét.

A mesterséges megvilágítást terelőrácscsal ellátott fénycsővek biztosítják.

A jól szellőztethető vizesblokkokban egymástól oldalirányban elválasztott WC-csészek állnak a gyerekek rendelkezésére.

A testnevelés óra műanyag padlóval borított tornateremben zajlik, mely felújításra szorul. A szellőztetés is megoldott. Tornaszertárak kapcsolódnak a tornateremhez.

Az öltözőhelyiségek nemenként el vannak különítve, fogassal, paddal vannak felszerelve. A tornatermi zuhanyzó használata a rövid óráközi szünetek miatt nem megoldható. .

A folyosókon beépített fogasok, az új emeleti részen beépített szekrények szolgálnak a ruhák, kabátok tárolására.

A gyerekek reggel a bejárat előtt gyülekeznek. A szünetekben a tanulók a szaktantermekbe vándorolnak. Az első szünetben az alsó tagozat a második szünetben a felső tagozat tízóraizik. A harmadik nagyszünetben a tanulók az udvaron tartózkodnak. Az udvaron füvesített és kavicsos terület egyaránt található, s az oda ültetett virágok, díszcserjék a szabadban való tartózkodást kellemesebbé teszik.

A közegészségügyi szabályok biztosítása és betartása elsősorban az intézményvezetés, másodsorban az intézményben dolgozók feladata. A pedagógusoknak a gyermekek érdekében és a saját maguk érdekében is törekedniük kell a napirendből adódó felesleges terhelések megelőzésére, a nyugodt, kiegyensúlyozott légkör megteremtésére.

Az intézmény dolgozói minden évben munkaköri alkalmassági vizsgálaton vesznek részt. Az üzemorvos ekkor nézi meg, hogy a munkaterhelésnek kitett pedagógusoknál nem alakult-e ki olyan egészségkárosodás, ami akadályozná őket a munkavégzésben. A kockázat értékelési szabályzat alapján úgy a dolgozók, mint a tanulók számára az intézmény biztonságos.

Gyerekek napirendje az iskolában

A tanítási és tanulási körülmények optimálisak. Délutáni foglalkozások keretében tartjuk a szakköröket, a sportkört foglalkozásokat. Itt lehetőség nyílik a tanulók játékos egészségfejlesztő testmozgására.

A gyerekek étkeztetését menzán oldjuk meg, ahol szakember állítja össze az étlapot, ügyelve az egészséges táplálkozásra. Itt alternatív táplálkozási módra nincs lehetőség.

„Az egészség olyan drága gyöngyszem, mely minden földi kincsek felett való.”

(Pápai Párizs Ferenc)

A helyzetelemzésből adódóan az alábbi célokat, feladatokat fogalmazzuk meg:

Az egészséges életmódra nevelés legyen része az iskolai élet minden területének.

Az egészségnevelés célja:

- Az egészséget károsító szokások kialakulásának megelőzése.
- Az egészséges életmód kialakítása.
- Testi épiséget veszélyeztető tényezők elkerülése.
- A szervezet edzése.
- A családi életre, a szexuális magatartás mentálhigiénés követelményeire történő felkészítés.

Az egészségnevelés működésterülete:

Az iskolai nevelés során az egészségvédelemre történő felkészítés három területre terjed ki:

- **testi nevelés** (higiénés nevelés, egészséges táplálkozásra nevelés, betegségek megelőzésre nevelés, testedzés, baleset megelőzés)
- **lelki nevelés** (az egészséges életrendre való nevelés, a családi életre nevelés, szexuális felkészítés, a stressz elhárítás, a devianciák- alkoholizmus, drogabúzus, dohányzás, AIDS elutasítása, az empátiás készség fejlesztése,)
- **szociohigiénés nevelés** (a kiegyensúlyozott társkapcsolatok megteremtése, a feszültségek feloldása, az egyszerűbb mentálhigiénés módszerek alkalmazása).

Egészségvédelmi követelmények:

- Ismerje meg az egészség és az egészséges életmód fogalmát.
- Tudja elemezni a magatartás egészségvédő illetve egészségkárosító hatását.
- Tudjon érvelni valamely magatartási szokás, viselkedés egészséges /egészségtelen voltáról.
- Ismerje fel egy-egy tevékenység egészségvédő motívumait.
- Legyen képes egészségi állapotának elemzésére, életmódjának felülvizsgálatára, az egészségtől eltérő állapot kezelésére.
- Ismerje és alkalmazza a szervezet edzésének programját, végezzen rendszeresen testedzést.
- Vállalja tudatosan, cselekvéseiért az egészségvédelem felelősségét.
- Családi és iskolai környezetének óvja a tisztaságát, levegőjét.
- Tudja alkalmazni a fertőzés megelőzésének szabályait.
- Utasítsa el az egészségre káros szokásokat, így alakuljon ki benne elutasító magatartás a dohányzással, az alkoholfogyasztással, a drogfogyasztással, a felelőtlen szexuális kapcsolatokkal, az egészségre káros szórakozás fajtákkal kapcsolatosan. Tudjon ezek ellen érvelni, képes legyen kortársait meggyőzni.
- Legyen gyakorlott a mindennapos egészségvédelem tennivalóiban (a személyi higiéné, környezet higiéné terén), a helyes táplálkozásban, a ruházkodás higiénéjében; az iskolai, a közlekedési és az otthoni balesetek megelőzésében.
- Tudja igénybe venni az egészségügyi szolgáltatásokat.
- Mindezek elérése érdekében nagyon fontos a megfelelő kapcsolat a szülőkkel. Iskolánk arra törekszik, hogy minél jobban megismertesse a nevelési alapelveit a gyermekek szüleivel is. Ezt folyamatos kapcsolattartás révén igyekszünk elérni. A szülőket nevelő partnernek tekintjük, hiszen az iskolai nevelés nem lehet eléggé hatékony a szülői megerősítés nélkül.

A kapcsolattartás formái:

- szülői értekezletek
- fogadó órák (iskolavezetés, pedagógusok, védőnő)
- személyes megkeresések

- nyílt napok

A faliújság szintén nagyon fontos információhordozó. Általa lehetőség nyílik arra, hogy egy adott témát a gyermekek hosszabb ideig tanulmányozhassanak, a saját készítésű egészséggel összefüggő plakátok mások érdeklődését is felkeltsék.

Az életkornak megfelelő feladatok:

1-2. osztály:

- Tudatosítani kell - a fogápolás és a szájhigiéncia lényegét
 - az öt érzékszerv ápolását, védelmének módjait.
 - Érthetővé kell tenni, hogy a tiszta környezet az ember számára létfeltétel, s a gyerekeknek is tenni kell érte.
- Foglalkozni kell az évszaknak megfelelő öltözködéssel (réteges öltözködés, fehérneműcsere).
- Tudatosítani kell a jó testtartás jellemzőit, a helyes légzés módjait.
- El kell érni, hogy gondoskodjon magának tisztasági csomagról, igényelje a személyi tisztaságot.
- Ki kell alakítani a helyes napirend szabályait.
- Legyen állandó otthoni munkája.
- Vállaljon felelősi teendőket.
- Vegyen részt a papírgyűjtésben.
- Beszélni kell a táplálkozási szokásokról, a mozgás, a sport fontosságáról.
- Vigyázzon ruházata tisztaságára.

3-4. osztály:

- Tudja, mikor kell feltétlenül kezet mosni!
- Ismerje meg a szűrővizsgálatok és védőoltások jelentőségét.
- Alakítson ki egészséges napirendet (olvasás, tanulás, sport, mások segítése, játék, mozi, színház).
- Beszéljenek az egészséges táplálkozás kérdéseiről.
- Tudatosítani kell az egészségügyi szabályokat (betegségmegelőzés).
- Beszélni kell a fertőzések forrásairól és fajtáiról.
- Igényelje a személyi tisztaságot!
- Ismerje a helyes megvilágítás fontosságát, az tartsa is be!
- Legyen a tanulónak véleménye a káros szokásokról! (dohányzás, alkohol, drog)
- Szerezzen gyakorlatot a kisiskolás az iskolai, a közlekedési és az otthoni balesetek megelőzésében.
- Meg kell ismertetni a szelektív hulladékgyűjtés fogalmát.
- Ismerje a légszennyezés s tiszta vizek fogalmát, s óvja azokat!
- Tevékenyen vegyen részt a növényápolásban, növényültetésben.
- Szabadidejében sportoljon!
- Tudja mi a teendő baleset esetén.

5-6. osztály:

- Foglalkozzanak az ápoltság és az egészség összefüggéséről, kapcsolatairól.
- A stressz pozitív és negatív hatásainak a megbeszélése.
- Szerezzen a tanuló gyakorlatot a mindennapos egészségvédelem tennivalóiban.
- Vázolják a betegségmegelőzés és az emberi viselkedés viszonyát.

- Szezonális megbetegedések idején tudják alkalmazni a fertőzés megelőzésének szabályait.
- Alakuljon ki a gyerekekben elutasító magatartás az alkohol, a dohányzás, és a droggal szemben. (Az aktív és a passzív dohányzás fogalma.)
- A kislányok készüljenek fel a menstruációra és az ezzel járó tisztálkodásra, viselkedésre.
- Tudják, hogy a nemi szervek funkcióképessé érése nem jelenti egyben a nemi kapcsolat megkezdésének szükségességét, s a korai szexuális élet ártalmas lehet.
- Tiltakozzék minden szexuális zaklatás s azonos nemű felnőttel való testi kapcsolat ajánlása ellen. Ilyen esetben forduljon segítségért a felnőttekhez.
- Kiránduláskor környezetbarát magatartás tanúsítására kell rászoktatni a tanulókat.
- Tudatosuljon, hogy mi az egyén és a társadalom felelőssége az egészséges környezet megvalósításában.
- Végezzen rendszeresen testedzést, s tudja mérni életműködésének jellemző értékeit!
- A balesetmentes közlekedés érdekében ismerje meg a Kreszt.

7-8. osztály:

- Ismerje meg a tanuló azokat a teendőket, amelyeknek betartása szükséges az egészséges életvitel érdekében.
- Tanulmányozzák a fizikai fittség jelentőségét a fizikai és mentális fáradtság megelőzésében.
- Ismerjék meg a speciális egészségvédelmi és prevenció területet a drogellenes magatartás kialakítása érdekében.
- Az egyén szerepe a betegségmegelőzésben és kontrollban.
- Legyenek ismereteik a fogamzásgátlásról s a szexuális élet higiéniájáról.
- Rendelkezzenek ismeretekkel az AIDS terjedéséről és megelőzéséről.
- Tanuljanak meg érvelni valamely magatartás/szokás egészséges vagy egészségtelen voltáról.
- Lássa be, hogy az önismeretnek igen nagy szerepe van a barátságban s párválasztásban.
- Beszélgessenek a családalapítás kérdéseiről.
- Tudja igénybe venni az egészségügyi szolgáltatásokat.
- Teendőink a környezetünk megóvása érdekében (környezet-, levegő-, vízszennyezés kérdései).
- Étkezési szokásaink és az egészséges életmód.
- Baleset megelőzés otthon, az iskolában és a közlekedésben.

Tevékenységszervezés:

- A mindennapi testedzés lehetőségének biztosítása: - testnevelés órák,
 - sportköri foglalkozások,
 - tömegsport foglalkozások.
- A biológia, ének, környezetismeret, rajz, technika, osztályfőnöki stb. tantárgyak tanóráin feldolgozott ismeretek, gyakorlati alkalmazása.
- Tanórán kívüli foglalkozások: - szakkörök,
 - tanulmányi kirándulások,
 - mozi- és színházlátogatások,
 - tanulószobai foglalkozások,
 - vetélkedők,
 - gyalog- és bicikli túrák.
- Az iskolai Egészségügyi Szolgálat (orvos, védőnő,) és gyermekjóléti szolgálat segítségének igénybe vétele:

- osztályfőnöki órák megtartása
- szűrővizsgálatokon való részvétel
- az észlelt elváltozások jelzése a szülőnek
- a betegség miatt gondozást igénylő tanulók állapotváltozásainak a nyomon követése

2.14. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

A tanulók magatartásának értékelésénél és minősítésénél az első-nyolcadik évfolyamon a *példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2)* érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk.

A tanulók szorgalmának értékelésénél és minősítésénél a *példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2)* érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk.

A tanulók magatartását és szorgalmát az első évfolyamon a félév és a tanítási év végén az osztályfőnök osztályzattal minősíti és ezt az értesítőbe, illetve a bizonyítványba bejegyezi.

A magatartás és szorgalom félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról.

A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

2.14.1 Az iskolában magatartás értékelésének és minősítésének elvei

érdemjegy	követelményei
5 - példás	• a házirendet betartja; • a tanórán és a tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik; • kötelességtudó, feladatait teljesíti; • önként vállal feladatokat és azokat teljesíti; • tiszteletudó; • társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvarias • az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz; • óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet; • nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása;
4 - jó	• a házirendet betartja; • tanórán vagy a tanórán kívüli foglalkozásokon rendesen viselkedik; • feladatait a tőle elvárható módon teljesíti; • feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti; • az osztály- vagy az iskolaközösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt; • nincs írásbeli intője vagy megrovása.

3 - változó	• az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be; • a tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik; • feladatait nem minden esetben teljesíti; • előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva; • a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik; • igazolatlanul mulasztott; • osztályfőnöki intője van.
2 - rossz	• a házirend előírásait sorozatosan megsérti; • feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti; • magatartása fegyelmezetlen, rendetlen; • társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik; • viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza; • több alkalommal igazolatlanul mulaszt; • több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki megrovása vagy ennél magasabb fokozatú büntetése.

A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

2.14.2 Az iskolában a szorgalom értékelésének és minősítésének elvei:

érdemjegy	követelmény
példás (5)	• képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt; • tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi; • a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi; • munkavégzése pontos, megbízható; • a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz;

	• taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.
jó (4)	• képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt; • rendszeresen, megbízhatóan dolgozik; • a tanórákon többnyire aktív; • többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt önként nem vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti; • taneszközei tiszták, rendezettek.
változó (3)	• tanulmányi eredménye elmarad képességeitől; • tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti; • felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik; • érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja; • önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.
hanyag (2)	• képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében; • az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg; • tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen; • feladatait többnyire nem végzi el; • felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek; • a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül;

	• félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.
--	---

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

2.14.3. *A jutalmazás, a fegyelmezés iskolai elvei:*

Azt a tanulót, aki képességihez mérten:

- példamutató magatartást tanúsít,
- vagy folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el,
- vagy az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez,
- vagy iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt,
- vagy bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez az iskola jutalomban részesítheti.

Az iskolai jutalmazás formái:

a) Az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicséretet adhatók:

- szaktanári dicséret
- osztályfőnöki dicséret,
- igazgatói dicséret,
- nevelőtestületi dicséret.

b) Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a **tanév végén**

- szaktárgyi teljesítményért,
- példamutató magatartásért,
- kiemelkedő szorgalomért,
- példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért,
- kiemelkedő közösségi munkáért dicséretben részesíthetők.

A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

Év végi jutalmazások:

Az iskola legkiemelkedőbb teljesítményt nyújtó diákjai különböző elismerésekben részesülnek, melynek átadására ünnepélyes keretek között a ballagási, tanévzáró ünnepélyen kerül sor.

- „**Jámbor Vilmos – díj**” –ban részesül az a tanuló, aki nyolc éven keresztül kitűnő tanulmányi eredményt ért el.
- "**Az év tanulója**" címet a diákönkormányzat és a nevelőtestület szavazatai alapján lehet elnyerni. Feltétele: Kimagasló tanulmányi eredmény, versenyen való részvétel, példamutató magatartás. A díj átadása az évzárón történik.
- A „**legszorgalmasabb tanuló**” címet az tanuló kapja, aki képességeihez mérten a legjobb eredményt érte el, és indokolatlanul nem hiányzott az iskolából.

Tanulóink fegyelmezése:

Azt a tanulót, aki

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti,
- vagy a házirend előírásait megszegi,
- vagy igazolatlanul mulaszt,
- vagy bármely módon árt az iskola jó hírnevének, büntetésben lehet részesíteni.

Az iskolai büntetések formái:

- szaktanári figyelmeztetés;
- osztályfőnöki figyelmeztetés; osztályfőnöki intés; osztályfőnöki megrovás;
- igazgatói figyelmeztetés; igazgatói intés; igazgatói megrovás;
- tantestületi figyelmeztetés; tantestületi intés; tantestületi megrovás;
- Ha a tanuló a kötelezéseit **vétkenen** és **súlyosan** megszegi, fegyelmi eljárás alapján, írásbeli határozattal fegyelmi büntetésben részesíthető. A fegyelmi eljárás megindítása és lefolytatása kötelező, ha a tanuló maga ellen kéri. Kiskorú esetén e jogot a szülő gyakorolja.

A fegyelmi büntetés lehet:

- megrovás
- szigorú megrovás
- meghatározott kedvezmények, juttatások csökkentése, megvonása
- áthelyezés másik osztályba, tanulócsoportba vagy iskolába
- eltiltás az adott iskolában a tanév folytatásától
- kizárás az iskolából

Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben – a vétség súlyára való tekintettel – el lehet térni.

A büntetést írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

I. Melléklet

TÁMOP-3.3.17-15 „Iskola a természetben”

A pályázat célja a hátrányos helyzetű kistérségben, településeken élő tanulók társadalmi beilleszkedésének elősegítése a helyi természeti adottságban rejlő lehetőségekre, különösen tekintettel a mezőgazdasági ismeretekre támaszkodva. A tevékenységek a szakmai ismeretek megszerzésére irányulnak, és az iskolakert létrehozására intézményünkben.

A program 4 modul segítségével valósul meg:

1. Egészségkert-sportkert létrehozása

A program keretén belül olyan kertet hozunk létre, amelyben dominálnak a gyógy-és fűszernövények, valamint egy. és kétnyári virágok. Ezeken keresztül a kerti munkavégzés megszerettetése, a tanulók felelősségérzetének felébresztése a cél, és megtanulhatják a növényekkel való törődést, a növényápolási munkálatokat.

2. Fenntarthatósági ismeretek elmélyítése

A modul célja, hogy a tanulók megismerkedjenek a környezetkímélő mezőgazdaság alapelveivel.

3. Egészségnevelés, prevenció

Kiemelt feladat az egészséges életvitelhez szükséges ismeretek elsajátítása, magatartásformák, szokások kialakítása, gyakoroltatása. Fontos az egészség, mint megőrzendő érték felismertetése.

4. Környezeti nevelés és biokertészet

Feladatunk a madárbarát kert követelményeinek megismerése, feltételeinek létrehozása, és a szelektív hulladékgyűjtés megvalósítása.

Tananyagfejlesztés:

A programban résztvevő pedagógusok modulfoglalkozásokon, munkacsoportokban dolgozták ki a tematikus terveket és az óravázlatokat.

A megvalósításért felelős pedagógusok: Lénárt Zoltánné, Vitézné Kovács Krisztina,
Kisné Fodor Mária, Vasas Zoltán

II. Melléklet

ÉPEN – ELEVENEN PÁLYÁZAT

A Recski Jámbor Vilmos Általános Iskola 2015/16. tanévben részt vett az **Erőforrás Alapítvány „Épen – elevenen”** Pályázatán, melynek témája az United Way Magyarország **Gyermekbiztonsági** programja.

A program célja, hogy a 7 – 14 éves korú gyermekek körében bekövetkező balesetek – az otthon és az intézmény környezetében történő, elkerülhető balesetek, pl. égés, zuhanás, esés, mérgezés, stb. - számát csökkentse azáltal, hogy a gyermekeknek a veszélyes helyzetekkel kapcsolatos hozzáállását, óvatosságát igyekszik formálni, kialakítani. A program osztályonként 2 egymásra épülő, együttműködést fejlesztő, játékos, izgalmas, a drámapedagógia és a csoportmunka eszközeit használó interaktív tanulás.

A program megvalósítási tanévei: **2016/17. 2017/18. és 2018/19. tanév.**

A program, kötelező **megvalósítandó feladatai:**

- A Programcsomagban található A/4-es plakettet és 5 db figyelemfelkeltő táblát elhelyezzük az iskola jól látható területén, amelyről fotó készül és a beszámoló melléklete lesz
- A tanév folyamán alsó és felső tagozaton két-két osztályban, két alkalommal, **90** perces foglalkozásokat tartanak. (összesen 8 alkalom/tanév)
- A diákoknak ki kell tölteni a programmal kapcsolatos teszteket
- a tanév végén összesített írásbeli beszámoló készítése az Alapítvány számára, hogy hány diák részére került közvetítésre a program. Elektronikus úton eljuttatja az Alapítvány részére a diákok által kitöltött teszteket és értékeléseit, valamint min. 10 képpel alátámasztani a programok megvalósulását.

A program megvalósításáért felelős: Gligorné Kocsa Éva - Vasas Zoltán – Muskotály Éva

Alsó tagozaton részt vesz a programban a 3. és 4. osztály

Felső tagozaton részt vesz a programban a 6. és 7. osztály

A megvalósítás hónapjai: november és április

A beszámoló elkészítéséért és a feltöltéséért felelős: Muskotály Éva

III. Melléklet

Boldogságprogram

„Magam is szívesen vállaltam a fővédnökséget, hiszen jó ügyet szolgálunk mindannyian. Egészségre és boldogságra született emberi lények vagyunk. Különleges emberi többlet lehetőségünk a hit, a remény képessége és az összetartozás, egymás iránti felelősség érzete, amely szeretetkapcsolatokban testesül meg. Ha a családi szocializáció nem adhat eleget ennek kifejlesztéséhez, vagy mert csüggedt lelkületű szülők nem tudnak jó mintát adni az örömteli élethez, akkor ez a nevelés-növelés pedagógiai és személyiségfejlesztő feladata.” - Dr Bagdy Emőke – a Boldogságprogram fővédnöke.

A program célja:

- Kutatások alapján a leghatékonyabbnak bizonyult boldogságfokozó technikák alkalmazása, a boldogabb élet reményében
- Vezérfonalat adjon a gyerekeknek arra, hogy könnyebben birkózzanak meg a problémákkal, könnyebben vegyék a kihívásokat, valamint a testi-lelki egészségmegőrzés tanulmányozására adjon lehetőséget
- A gyermekek önbizalma erősödjön, pozitívabban gondolkodjanak, higgyenek magukban, kreatívabbak legyenek, könnyen megtalálják a problémák megoldását, testileg-lelkileg kiegyensúlyozottabbá váljanak.
- A boldogság érzésének fejlesztése, boldogság fokozó szokások alkalmazása az öröm, harmónia, és életkedv érzetek alakításában

Elvárt eredmények:

- A gyerekek könnyebben birkóznak majd meg életútjuk során a kihívásokkal.
- Vidámabb, együttműködőbb tanulókká válnak.
- Nyitottabbak lesznek a stressz-kezelő, feszültségoldó technikák megtanulására mire eljön a kamaszkor.
- A boldog gyermekévek, boldog felnőttkort feltételeznek.
- Felnőttkorukban az iskolás évekre nem feszültséggel teli stressz-korszakként fognak emlékezni, hanem izgalmas, színes, kreatív tanuló időszakként.

A program a pozitív pszichológia¹ új tudományág kutatásain és eredményein alapszik.

Az Épen elevenen és a Boldogságprogram kiegészítéseket a tantestület a 2016/2017-es tanév nyitóértekezletén, 2016.08.31-én elfogadta.

¹ Az egyének és közösségek nagyobb örömet elősegítő lehetőségeket vizsgálja és támogatja. A pozitív pszichológia az optimális emberi működés tudománya. Középpontjában a boldogság erősítése áll.

IV. Melléklet

EFOP 3.3.5 – 17 – 2017 – 00070 „Korszerű pedagógiai módszerek alkalmazását segítő Iskolai Közösségi Program kísérleti megvalósítása”

Nyári táborozási lehetőség a Recski Jámbor Vilmos Általános Iskolában

Intézményünk 1-7. évfolyamos tanulói 2018 és 2019 júniusában részt vettek az EFOP-3.3.5-17 kódszámú, „Korszerű pedagógiai módszerek alkalmazását segítő Iskolai Közösségi Program kísérleti megvalósítása” című projekt keretén belül biztosított tematikus bentlakásos és/vagy napközis programokon.

A tanórán kívüli gyakorlati tapasztalatszerzést lehetővé tevő, innovatív tanulásszervezési eljárásokkal és kreatív módszertani eszköztárral megvalósított programok a hagyományos tanulástól eltérő módon, de hatékonyan és élvezetes tanulást biztosítva járultak hozzá a tanulói ismeretek bővítéséhez, a tanulók komplex, differenciált, egyéni fejlesztéséhez. A kísérleti program tapasztalatainak elemzése és az értékelés eredményei meggyőzően igazolták számunkra a nem formális és informális tanulás térnyerésének szükségességét.

A nem formális és informális tanulás

Iskolánkban tudatosan figyelemmel kísérjük a szűkebb és tágabb környezetünk társadalmi, gazdasági, technológiai és egyéb változásait, és az egész életen át tartó tanulás, valamint tanulóink munkaerőpiaci esélyeinek megalapozása érdekében igyekszünk rugalmasan reagálni ezekre a változásokra.

Az *élethosszig tartó tanulás* elve szerint a *formális* – az oktatási, képzési intézményekben megvalósuló, bizonyítvánnyal, oklevéllel záruló – tanulás mellett napjainkban egyre inkább felértékelődik a másik két tanulási forma:

- a **nem formális tanulás**, amely szervezett tanulási tevékenység, a formális képzési kereteken kívül történik, eredményét nem szükségszerűen ismerik el bizonyítvánnyal;
- az **informális tanulás** az egész életen át tartó tanulási folyamat, amelynek során az ember a napi tapasztalatok, élmények összegyűjtésével tesz szert tudásra.

A nem formális tanulás középpontjában a **gyakorlat**, a **cselekvési tudás** elsajátítása áll. Színterei lehetnek például: közösségi helyek, kulturális intézmények, könyvtárak, civil, szakmai és társadalmi szervezetek vagy a formális oktatás rendszereiben folyó, a tanulás kiegészítésére létrehozott intézmények. Megvalósulhat olyan szervezetek vagy szolgáltatások révén is (pl. képzőművészeti, zenei kurzusok, sportoktatás, vagy vizsgára felkészítő magánoktatás), amelyeket a formális rendszerek kiegészítése céljából hoztak létre.

Az olyan nem formális színterek, mint például az állatkertek, tudományos központok, parkok, planetáriumok, művészeti galériák vagy múzeumok vonzó, interaktív helyszínei lehetnek a tanulásnak.

Az informális tanulás

Az **informális tanulás**, mint a mindennapi élet természetes velejárója, nem intézményi, szervezeti keretekben megvalósuló, s nem feltétlenül tudatos tanulási tevékenység, és lehetséges, hogy mi magunk sem ismerjük fel tudásunk és készségeink gyarapodását.

A **családban és kortárscsoportokban**, valamint az **infokommunikációs eszközök** segítségével egyéni módon is megvalósuló informális tanulás a tanulóink képességei alakításának és személyiségfejlődésüknek (szocializáció) alapvető feltétele, eszköze.

Az egyre fiatalabb korban kezdődő és rugalmasságot feltételező tanulási forma jellemzője a tanulók életkori sajátosságainak, **egyéni különbségeinek differenciáltsága**, a különböző információs források igénybevétele, az élet különböző szinterein szerzett tapasztalatok felhasználása. Az informális tanulás technikai feltételrendszere az infokommunikációs eszköztár bővülésével folyamatosan átalakul. A **számítógép, internet** segítségével megvalósuló egyéni tanulás mellett tanulóink körében is egyre nagyobb szerepet kap a **mobil telekommunikációs eszközökkel**, s a vizualitás új technológiáival történő kognitív megismerés.

A szabadidőben zajló informális tanulás olyan, szinte kimeríthetetlen lehetőségeket rejtő tanulási forma, melyben diákjaink **attitűdöket, értékeket, jártasságokat és tudást sajátíthatnak el**.

Az informális tanulás jelentős hozadéka: amellet, hogy rugalmas, kreatív és bármilyen keretben megvalósítható, a megélt élmények elősegíthetik, hogy tanulóink érdeklődjenek/elköteleződjenek a tanulás egyéb formái mellett is. **Ezáltal kitörési lehetőséget** is biztosíthat a hátrányos és halmozottan hátrányos tanulók számára, ahol a családban a tanulás nem feltétlenül érték. A formális és nem formális tanulást **általában informális is kíséri**.

A nem formális keretekre tervezett programok jellemzői

- A célok és tartalmak összhangban vannak az intézményi (formális) tanulásban alkalmazott programmal.
- Elsődleges célja az adott célcsoport számára egyéni szinten is az igényeknek legmegfelelőbb tanulási lehetőség biztosítása a tanórán kívül.
- A célcsoport azonos: pedagógusok és tanulók.
- Kapcsolatot teremthetünk a mindennapi élet és a tananyag között, az elvont tudományos jelenségek konkréttá, befogadhatóvá tehetők.
- Tanórai keretekre nem korlátozott, rugalmas, az eltérő tanulói igényekhez igazítható.
- Módszertana színes, változatos, és előnyben részesítjük a tanulásmódszertani fejlesztő eszközök alkalmazását.
- Nincs osztályozás, számonkérés, ugyanakkor az értékelés változatos formáit használjuk.

Az intézményen kívül megvalósuló nem formális és informális tanulási színterek

Színterek lehetnek a **kulturális, művelődési intézmények, civil szervezetek, művészeti és sportegyesületek** szervezésében történő oktatások, képzések, tanfolyamok. Szervezhet ilyen pl. ifjúsági szervezet, tanoda, teleház, önkéntes szolgálat, kortárscsoportok felnőttek segítségével, stb.

A tematikus programok helyszíne lehet például **nyári (bentlakásos vagy napközis) tábor**, múzeum, művészeti galéria, könyvtár, látványlaboratórium, tudományos központ, állatkert, botanikus kert, vagy a természetes környezet: nemzeti park, tanösvény, erdő, mező, vízpart is. Az adott tanévben megvalósításra kerülő, előre tervezhető programokat intézményünk **éves munkatervében rögzítjük**. Az előre nem tervezhető programokon való részvételre aktuálisan a döntésre jogosult vezető – az alább részletezett **kritériumoknak való megfelelés és a finanszírozhatóság** szempontjait figyelembe vevő – jóváhagyását követően kerülhet sor.

Amennyiben a tanév rendjéről szóló rendelet vagy más jogi szabályozás lehetővé teszi, továbbá iskolánk **fenntartója egyetért és a szükséges feltételeket biztosítja**, a tanítási év lezárását követően a tanulók részére a pedagógiai program végrehajtásához nem kapcsolódó foglalkozásokat szervezhetünk, amelyeken a részvételt a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő az iskola igazgatójához benyújtott kérelemben kezdeményezheti.

A nem formális keretekre tervezett programok kritériumai

A rendszerezett kompetencia- és készségfejlesztő programok megfelelnek az alábbi követelményeknek:

Alapfeltétel, hogy az adott program/tréning/képzés/tanfolyam a **Nemzeti alaptantervben megfogalmazott célokhoz**, feladatokhoz igazodik, középpontjában a tanulók tudásának, készségeinek és képességeinek fejlesztése, kibontakoztatása, a személyiség fejlődéséhez szükséges megfelelő feltételek biztosítása áll. A tanulóknak a programokon való részvétele segíti az iskolában tanultak rendszerezését, megerősítését, nyomatékosítását.

A program jellemzője, hogy

- **szervezett, irányított folyamat**, melynek **pedagógiai célja** van, és a tanuló(k) **fejlődését** (készségek és kompetenciák) szolgálja,
- **szervezett formában, keretek között** valósul meg,
- a tanulási cél(ok), tanulási idő vagy tanulási támogatás szempontjából **strukturált**,
- az intézményen kívüli szintéren **céltudatos, okszerű** oktatási-tanulási tevékenység(ek) zajlik/zajlanak,
- a tanuló az általa tapasztalt konkrét helyzetekkel **közvetlen kapcsolatba** kerül,
- a tanuló által szándékosan vállalt tevékenység: a tanuló az oktatási-tanulási helyzetben szereplő személyekkel **interakcióba kerül, aktív**,
- a tanuló **motivációja értékeken** alapszik,
- a tanulás értékelése a **formatív, fejlesztő értékelésen** alapul, melynek lehetőség szerint része az ön-, társ- és csoportértékelés, valamint a portfóliós értékelés,
- elősegíti és erősíti intézményünk partnerközpontú működését, a különböző **együttműködések** (pedagógus, tanuló, szülők, ágazaton belüli és/vagy más ágazatok (pl. közművelődés) szereplői, civil szektor, egyéb programszolgáltatók).

A pedagógusokkal/megvalósítókkal szembeni elvárások

- A nem formális és informális formában megvalósuló programok tervezése és megvalósítása során kiemelt feladat a **tanulói aktivitás, az élményalapúság és a tanulás közösségi élménnyé formálása**, mint szempontok figyelembe vétele és érvényre juttatása.

- Elvárás az intézményen kívüli programok szervezéséhez kapcsolódó, releváns **jogszabályi előírások** ismerete és betartása.
- A programok megvalósítása – a program jellege és lehetőség szerint – önkéntesek, iskolai közösségi szolgálatos tanulók bevonásával történik.

Fentiek mellett, az EFOP-3.3.5-17 projektben megismert és kipróbált új módszertani fejlesztés nevelő-oktató munkánkban való alkalmazása kapcsán, pedagógiai programunk következőkben megjelölt fejezeteit kiegészítjük az alábbi tartalommal:

1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

1.1. Alapelvek

Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munkát alapvetően meghatározza

- **a komplexitás elve:** A nevelés-oktatás folyamatában számolunk a biológiai, fiziológiai, pszichológiai és társadalmi törvényszerűségek hatásaival. Az egyes tanulók komplex személyiségfejlesztéséhez szükséges célratörő, tervszerű és többoldalú hatások között jelentős szerepet tulajdonítunk az intézmény falain belül és azon kívül megvalósuló nem formális és informális tanulásnak is. Az iskolai életet egészében kezeljük, azaz nem csak a tanórákra koncentrálnak, hanem a nevelés-oktatás fontos részének tekintjük az iskolában a tanórán kívül eltöltött időt is. A formális, nem formális és informális tanulási programok egymással összehangoltan támogatják a kitűzött célok elérését.
- **az egész életen át tartó tanulás elve:** Az élethosszig tartó tanuláshoz szükséges motívumok és tanulási képességek, készségek, jártasságok, attitűdök kialakítása alapvető jelentőségűvé válik. Az élethosszig tartó tanulás biztosítja azt a képességek további változását hozó önfejlődést, amelyet az új technológiák, a munkaerőpiac és a modern társadalom kihívásai igényelnek. Az élethosszig tartó tanulás szélesebben is értelmezhető, így az élet minden területére kiterjedő formális, nem formális és informális tanulást is magában foglalja.
- **a tapasztalatszerzés elve:** Személyiségünk, viselkedésünk a tanulás során szerzett tapasztalatok révén fejlődik, változik. A tapasztalatszerzés történhet explicit, instrukciókra épülő tanulás, megfigyelés vagy gyakorlati tapasztalás útján. Tanulásfelfogásunk szerint a tanulás a tapasztalatszerzést, az életszerű helyzetek sajátélményű megélését feltételezi, ahol az információ forrása maga a valóság. Az ilyen helyzeteket a tankönyvekben található leképzett, leegyszerűsített tananyag nem képes biztosítani. A régebben elsődlegesnek tartott ismeretekkel szemben felértékelődött a kompetencia, az a fajta tudás, amelynek elsajátítása természetes környezetben, életszerű tapasztalatok szerzésével történik. Valljuk, hogy a tanuló életet alakító tudást és tapasztalatot kell, hogy szerezzen a tanulási folyamat során. Igyekszünk minél több lehetőséget teremteni a nevelés-oktatás folyamatában a tanulók számára a saját tapasztalatok megszerzésére, megértésére, általánosítására. Az informális tanulás jegyében arra törekszünk, hogy tanulóink az élet különböző

színterein szerezzenek tapasztalatokat, az iskola falain kívül is. A külső helyszíneken jellemző, gyakorlaton alapuló, tapasztalati és élményalapú oktatás-tanulás, hozzájárul a kreativitás, az érzelmi intelligencia fejlődéséhez és a szocializációhoz is.

- **az aktív részvétel elve:** A tanulás a tanuló aktív, értelmezést kívánó, értelmezést létrehozó tevékenysége. A tanulók passzív befogadására alapozó nevelés-oktatás helyett az aktív tanulási helyzetek megteremtése vált szükségessé, amelyekben a tanításról a tanulásra, az együttműködésekben történő, élményszerű tapasztalatszerzésre helyeződik át a hangsúly. A tanuló aktivitásának jelentős szerepe van a szociális tanulás folyamatában is.

A megváltozott pedagógus szerepnek megfelelően, tudatában vagyunk annak, hogy az ismeretek forrása ma már nem csak az iskola és nem csak a pedagógus, azaz a tanulás már túlmutat a formális tanulási kereteken.

A pedagógus a tanulók egyéni tanácsadójává válva, többé-kevésbé a háttérben marad, és segítséget nyújt a tudás elsajátításának javításához. Kiemelt fontosságot kap a tanulói autonómia, az önálló cselekvés és az önszabályozás – megengedve a hibázást, a tévedést, mint a tanulás természetes velejáróját. Az alapelv megvalósítása függ a feldolgozandó tartalomtól, a szervezési formától, a feldolgozás során alkalmazott módszerektől és eszközöktől, valamint a helyszíntől.

- **az élményalapúság elve:** Lehetőség szerint igyekszünk összekötni az élményt a tanulással. Az élménypedagógiai szemlélet az iskolában megváltoztatja a pedagógusok és a tanulók egymáshoz és a tudáshoz való viszonyát. Ennek érdekében többek közt játékokat, szimulációkat, szerepjátékokat, stb. integrálunk a tanulási-tanítási folyamatba. Az iskolán kívüli tanulás során az autentikus környezet élmény- és információgazdag kontextust biztosít a tanuláshoz; a megszokott taneszközök helyett különféle munka- és vizsgálati eszközöket kínál; egyszerre több érzékszervre is hat. A tanterem által behatárolt térrel és hagyományos elrendezéssel szemben a változatos és tágabb tér lehetőséget biztosít a nyílt, tanulói aktivitáson és együttműködésen alapuló pedagógiai módszerek alkalmazására. Hisszük, hogy a hosszabb távú, rendszeres iskolán kívüli programok, ahol a tanulás autentikus élményekkel és szociális interakcióval gazdagítva zajlik, képesek pozitívan befolyásolni a tananyaggal, témával kapcsolatos attitűdöket, meggyőződést és viselkedést.
- **a motiváció elve:** Felkeltjük tanulóinkban az érdeklődést, a megismerési, felfedezési vágyat, hogy örömmel, kedvvel jussanak el az ismeretekig. Pedagógusaink olyan új tanulási lehetőségeket ajánlanak, változatos szervezési megoldásokat alkalmaznak, amelyek fokozzák a tanulók aktivitását, olyan módszerek birtokában vannak, amelyekkel pozitív attitűdöt alakítanak ki, pozitív érzelmeket keltenek bennük. Így kreatív, alkotó tagjaivá válhatnak egy-egy közösségnek.
- **a bizalom elve:** Bizalom, megértés, tisztelet minden egyes tanuló és szülei személyisége iránt, törekvés a személyes kapcsolatok kialakítására. A bizalom

alapja a biztonság (különös tekintettel az érzelmi biztonságra), a kiszámíthatóság, a hitelesség, a félelem vagy szorongás nélküli helyzetmegélés lehetősége. A bizalom záloga a szavahihető, megbízható viselkedés.

- **a differenciálás elve:** Törekszünk az egyéni képesség-, fejlettségi szint és a személyiségi tulajdonságok eltéréseihez igazodó fejlesztő eljárási módok érvényesítésére a nevelés-oktatás folyamatában. Az iskolán belüli és kívüli nem formális és informális tanulási alkalmak szervezése a tanulók differenciált tevékenykedtetésére épül, a feladatrendszerek eltérő fejlesztő hatásának figyelembe vételével, igazodva az ismeretszajátítás ütemében a fejleszthetőség és taníthatóság egyéni különbségeihez, felhasználva a differenciált munka tanórai és tanórán kívüli szervezeti lehetőségeit. A differenciált pedagógiai munkánk célja eljuttatni a tanulókat az egyéni képességek szerint elérhető ismeretszajátítási szintre. A tanulással kapcsolatos egyéni eltérések mellett a csoportkülönbségeket is figyelembe vesszük.
- **a személyközpontúság elve:** Pedagógusaink személyiségét a másik ember felé empátiával, feltételhez nem kötött pozitív odafordulással, hiteles, nyílt kommunikációval és bizalommal fordulás jellemzi. Iskolánkban minden egyes tanuló fontos, és minél teljesebb körű megismerésben, személyes figyelemben részesül. A pedagógusok tudatosan teremtik meg a feltételeket az egyén fejlesztése érdekében a közösségi léthez, az egymás tiszteletén alapuló együttműködéshez, a közös gondolkodáshoz és problémamegoldáshoz.
- **a visszajelzés elve:** Folyamatosan nyújtunk visszajelzést – mind a tanuló, mind a szülők számára – a személyiségfejlődésről, a tanulói teljesítményekről, ezek változásáról, javításuk akadályairól. Törekszünk arra, hogy az egyes tanulók különböző személyiségjegyeihez (például kognitív fejlettségi szint, siker vagy kudarcorientáció, különböző motivációs állapot, tanulási technika, szorgalom, erőfeszítés) igazodó, differenciált, az optimális teljesítményt elősegítő visszajelzést, értékelést adjunk.

1.2. Értékek

Mindennapi munkánk során arra törekszünk, hogy iskolánkban a tanulási-tanítási folyamatok a fent megfogalmazott alapelvek háttérében meghúzódó értékek alapján szerveződjenek.

Kiemelten kezelt értékeink:

- humanizmus,
- bizalom,
- biztonság,
- emberi szabadság,
- empátia,
- méltányosság,
- szolidaritás,

- kapcsolatorientáltság,
- folyamatos tanulás,
- fenntartható fejlődés.

Az iskolánk működésének filozófiai alapját alkotó, általunk vallott értékeket tudatosan, személyes mintákon keresztül közvetítjük tanulóink és családjaik, valamint környezetünk felé.

1.3. Célok

A tanuló egyéni fejlődése, életminőségének javítása, látókörének szélesítése és a közösségben való tanulás örömeinek meg tapasztalása pedagógiai-szakmai munkánk elsődleges célja. Az új módszertan alkalmazásával

- erősödik intézményünkben az inkluzív szemlélet,
- az élményalapú nem formális és informális tanulási folyamatok megjelennek és beágyazódnak a formális oktatás rendszerébe,
- az új módszertan hozzájárul a pedagógusok módszertani kultúrájának folyamatos fejlesztéséhez, a pedagógiai kreativitás előtérbe helyezéséhez,
- megerősödik a támogató-segítő, kooperatív pedagógiai kultúra és tevékenység intézményünkben,
- a tanórákon kívül az iskolában eltöltött időben megvalósuló, és az intézményen kívüli nem formális és informális tanulási formákon alkalmazott új módszertan hozzájárul a tanulói ismeretek, kompetenciák elsajátításához, a személyiség kiteljesedéséhez,
- a nyitott nevelési-tanulási színtereken megvalósuló tematikus foglalkozások keretében lehetőség teremődik olyan tanulási módokra és szervezési megoldásokra, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak fejlesztését, a heterogén tanulói közösségek kialakítását és az osztályközösségek megerősödését,
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók tanulási motivációja erősödik,
- csökkennek a lemorzsolódási mutatók, és ez hosszabb távon hozzájárul a végzettség nélküli iskolaelhagyás csökkenéséhez,
- megalapozódnak az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kompetenciák,
- erősödnek a célok megvalósításához elengedhetetlen, különböző szintű és típusú együttműködések.

1.4. Feladatok

A célok megvalósításához szükséges feladatok, tevékenységek:

- a tantermen kívüli, élményalapú gyakorlati tapasztalatszerzésen alapuló foglalkozások, tematikus nem formális és informális programok számának növelése,
- belső szakmai műhely kialakítása a feladatra, majd szakmai koncepció kidolgozása az intézményünk nevelési-oktatási rendszerébe való integrálásra, figyelembe véve az alábbi témamodulok felhasználási lehetőségeit:

1.5. Témamodulok, évfolyamok és tantárgyi illeszkedések

	Tematicus nankörje és hantlakásne programok							
Környezetvédelem, tudatos fogyasztói magatartás								Biológia-egészségtan Földrajz Fizika Kémia Technika, életvitel és gyakorlat
Nemzeti és kulturális identitás – Hagyományörzés, anyanyelv-apolás								Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek Hon- és népismeret Magyar nyelv és irodalom Ének-zene Vizuális kultúra Dráma és tánc Technika, életvitel és gyakorlat
Művészeti nevelés								Magyar nyelv és irodalom Ének-zene Vizuális kultúra Dráma és tánc
Sport, egészségre nevelés								Testnevelés és sport Biológia-egészségtan
Digitális világ, tudatos médiahasználat								Informatika Technika, életvitel és gyakorlat Erkölcstan
Digitális világ, digitális alkotás								Informatika Fizika Matematika Természettudományi gyakorlatok Technika, életvitel és gyakorlat Vizuális kultúra Mozgókép-kultúra és médiaismeret
Életvezetés, családi életre nevelés, közösségi szerepvállalás								Technika, életvitel és gyakorlat Magyar irodalom Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek Hon- és népismeret Erkölcstan Etika

- a befogadó, esélyteremtő szemléletén alapuló kooperatív pedagógiai kultúra elmélyítése, az ezt szolgáló akkreditált pedagógus-továbbképzéseken való részvétel előnyben részesítése,
- az újszerű, a kompetenciafejlesztést támogató tanulószervezési eljárások alkalmazása,
- a tanulási esélyek egyenlőségét szolgáló szervezeti formák alkalmazása,
- az esélykülönbségeket mérsékelő, esélyteremtő módszertan alkalmazása,
- a digitális korszak korszerű tanulási módjainak előtérbe helyezése.

1.6. Eszközök

A gyakorlatban olyan nevelő-oktató munkát segítő eszközöket alkalmazunk, amelyek értékeink közvetítését segítik, és alapelveinknek megfelelnek. Kiemelt szempont a

mobilizálható környezet kialakítása és az élménypedagógia szükséges eszközeinek biztosítása.

1.7. Eljárások

A projektben megismert és alkalmazott újszerű, a kompetenciafejlesztést támogató tanulószervezési eljárások jelen vannak pedagógiai munkánkban. Nagy hangsúlyt fektetünk az olyan tanulószervezési módokra, alkalmazott módszerekre és technikákra, amelyek alkalmasak a célok megvalósítására. Előtérbe kerül a kulcskompetenciák fejlesztése, az aktív, cselekedtető, kooperáción és kölcsönös függésen alapuló tanulószervezési eljárások alkalmazása.

2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Iskolánk fontos feladata, hogy tanulóinkat felkészítsük az optimális szintű **közösségi és önfejlesztő aktivitásra, a konstruktív életvezetésre**, és mindezek érdekében jelentős szerepet kap nevelőmunkánkban az **érzelmi intelligencia fejlesztése**.

Személyiségfejlesztő munkánk a tanuló minél sokoldalúbb megismerésén alapul, melyet a formális keretekhez viszonyítva hatékonyabban szolgálnak a nem formális és informális tanulási formák.

A tanulást tágan, széles spektrumban értelmezzük, és nem csak az iskolai, osztálytermi tanulást értjük alatta. A gyermek születésétől kezdve folyamatosan tanul.

Felfogásunk szerint a tanulási folyamatban tapasztalt **különbözőségek** – úgymint az eltérő tanulási stílus és tempó, az eltérő intenzitású érdeklődés, a változó támogatási igény – természetes velejárói a tanulási folyamatoknak. **A személyre szabott komplex fejlesztés folyamatában** nagy hangsúlyt fektetünk a kulcskompetenciák, ezen belül kiemelten a **szociális (személyes és társas) kompetenciák** fejlesztésére.

Az **esélykülönbségek mérséklése** érdekében feladatunk az egyéni, hozott tudásokra, erősségekre épülő fejlesztés.

Az nem formális és informális tanulási alkalmak foglalkozásain számolunk azzal, hogy a **tanulók különböző szinten állnak a tudásban, mindenkinek más és más az előzetes tudása, mindenkinek más lehet a tapasztalata, és másképp érett a tananyag befogadására**.

Az ismeretek közvetítésekor, szövegértés fejlesztésekor, szövegfeldolgozás során prioritásként kezeljük az **előzetes tudásra épülő ismeretelsajátítást**. Az előzetes tudás előhívása különösen meghatározó jelentőségű a **hátrányos és halmozottan hátrányos tanulók esetében**, legfőképpen a verbális tanulás során.

3. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

Az **önismeret alakítása, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztése mellett felértékelődik a tanulói közösségépítés szerepe**, mivel a tanuló egyéni fejlesztése a tanulói közösségek hatásán keresztül is érvényesül. A közösségépítést elősegítő feladataink:

- heterogén csoportalakítás,
- kooperáción alapuló tanulószervezés,
- a közösségben elfoglalt hely rendezése (státuszkezelés).

Legitimációs záradék

A pedagógiai program kiegészítését a DÖK és SZMK, a 2019. június 7 -én tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

A pedagógiai program kiegészítését a nevelőtestület a 2019. június 24. -én tartott értekezletén, 6/1.2019.(06.24) határozatszámmal elfogadta.

A kiegészített pedagógiai program 2019. szeptember 1-jétől hatályos.

A pedagógiai programot a mai napon jóváhagytam.

Kelt: Recsk, 2019. 06. 24.

Érsek Vancelné
Intézményvezető

V. Melléklet

EFOP 3.11.1-17-17-00003 „Szülő-Suli”a Hatvani Tankerületi Központ iskoláiban

Az iskola pedagógiai programját kiegészítő elemek a hátrányos helyzetű tanulók pedagógiai módszerekkel történő támogatásához, egyéni felzárkóztatásához

1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelveihez, értékeihez, céljaihoz, feladataihoz, eszközeihez, eljárásai kiegészítés

Intézményünk a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók egyéni szükségleteire, az előzetes tudásukhoz illeszkedő, komplex, differenciált és személyre szabott fejlesztésükre összpontosít, elősegítve a tanulás fejlesztését, a tanulói teljesítmények javulását. A mérések-értékelések tükrében folyamatosan igazítja a tanuló szükségleteihez, igényeihez a módszereket, fejlesztéseket.

A tanulási-tanítási folyamat – a pedagógiai, tanulási környezet – továbbfejlesztésével megalapozzuk és kialakítjuk az egész életen át tartó tanuláshoz, a sikeres munkaerő-piaci belépéshez szükséges kompetenciákat.

Bizalomra épülő, befogadó és megtartó, kapcsolatorientált intézményi kultúrát alakítunk ki, hogy mindennapi gyakorlatunk megfeleljen a tanulók sokféleségének.

2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatokhoz

A pedagógusaink feladata, hogy megismerjék diákjaik tanulási stílusát, tanulási stratégiájukat, helyzetüket a csoportban, hogy ezek alapján tudjanak segítséget adni az egyéni tanulásához, képességeik fejlesztéséhez, személyiségük formálásához.

Törekszünk minden tanuló fejlődési szükségleteihez, élethelyzetéhez, igényeihez igazodó differenciált pedagógiai módszereket alkalmazni.

A tanulókat a mindenkorai képességeik szerinti fejlettségi szintjükhöz, kompetenciáikhoz és a hozott tudások, értékek különbözőségeihez alkalmazkodva, individuális adottságaiknak megfelelő fejlesztésben részesítjük.

Fejlesztjük a tanulók elemi ismeretszerzését, az önálló tanulást biztosító elemi készségeket, képességeket.

Fontos feladat tanulóink motivációjának, érdeklődésüknek a fenntartása.

A tanulók komplex személyiségfejlesztésében kiemelt hangsúly helyeződik az érzelmi intelligencia fejlesztésére is.

3. A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokhoz

Az egészségfejlesztő programok esélyt teremtenek a sokszor többszörösen hátrányos helyzetű családok gyermekeinek. Építeni kell a tanulók előzetes tudására, szociokulturális értékeikre,

szülőkkel való hatékony, a megszokottól eltérő együttműködésére, más partnerkapcsolatok kiépítésére és működésére.

Iskolánk feladata a tanulók hátrányos helyzetéből kialakuló különbségek csökkentése az egészséges életmód kialakításában is. Munkánk során figyelembe vesszük ezt a tanrend, a napirend, a tanulási-tanítási tényezők kialakításakor.

4. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatokhoz

A közösségfejlesztés nagymértékben hozzájárul a szociális hátrányból való lemaradás csökkentéséhez, a tanulók egyéni képességeinek kibontakoztatásához, a továbbtanulási esélyeik növeléséhez. Feladatunk sikeres megvalósítása csak az intézményen belüli és intézményen kívüli kapcsolatok kialakításával, az érintettek szoros együttműködésével lehetséges.

Intézményünk igénybe veszi a pedagógiai szakmai szolgáltatások különböző formáit (tanácsadás, továbbképzés, stb.). Felhasználja az országos mérésekről kapott intézményi, telephelyi jelentéseket. Együttműködik a szakszolgálati, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató szervezetekkel. Kapcsolatot tart a helyi civil társadalommal.

5. A pedagógusok helyi intézményi feladataihoz, az osztályfőnöki munka tartalmához, az osztályfőnök feladataihoz

Figyelembe vesszük a tanulók életkori sajátosságait, hangsúlyt fektetünk a pozitív megerősítésre.

Pedagógiai munkánk során az alábbi célok megvalósítása a feladatunk:

- tudatosabb és egységesebb pedagógusi tevékenység,
- módszertani gazdagodás, szakmai megújulás,
- előítéletek csökkenése (mind a pedagógusok, mind pedig a tanulók részéről),
- szülői szemléletváltás (a szülők érdeklődése az intézmény iránt, az intézménnyel való kapcsolattartás),
- szakmai kapcsolatok kiszélesedése, a helyi intézményrendszerrel való kapcsolat javulása,

6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendjéhez

Intézményünk fejleszti, alkalmazza és fenntartja azokat a módszereket, eljárásokat, eszközöket, kapcsolatrendszereket – ágazatközi együttműködéseket –, melyek a tanuló egyéni fejlődését, személyiségének kiteljesítését, szociabilitásának fejlődését, az életésélyeinek és életminőségének várható javulását, a társadalmi mobilitás lehetőségeit mozdítják elő.

Fejlesztő tevékenységét mérés-értékelésre (kompetenciamérésre és egyéb diagnosztikus mérésre, elégedettségi mutatókra) alapozza. Az egyéni fejlesztést, differenciálást állítja a középpontjába.

Épít a hátrányos helyzetű/halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek/tanulók nevelési-
oktatási eredményességét növelő nemzetközi és hazai gyakorlatokra, modellekre.

7. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formáihoz

Az intézményünk dolgozói nyitottak arra, hogy sikeresebben működhessenek együtt a szülőkkel. Fontosnak gondolják a szülők, pedagógusok közötti kapcsolati háló kiépítését, amelyben a rendszeres kommunikáció segítségével, egymást erősítve fejleszthetnek stabil normarendszert a tanulók köré.

8. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályaihoz

A tananyag feldolgozása során kiemelt szerep jut a következőknek:

- a tanulók kérdéskultúrájának és a kommunikációnak,
- az információk hozzáférhetőségének,
- egyéni és csoportos munkának,
- a tanuló-tanár interakciónak,
- a tanulók egymás közötti interakcióinak,
- többféle képességet igénylő feladatoknak,
- a kölcsönös tiszteletnek, segítségadásnak és együttműködésnek.

9. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módjához, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formáihoz

A hátrányos helyzetű tanulók szociális kompetenciáinak fejlesztése kiemelt feladat. Rendelkezésünkre áll a személyes és társas kompetenciák mérésére alkalmas eszköz, az ennek alkalmazásával történő vizsgálatot évente elvégezzük a tendenciák nyomonkövetése érdekében. Természetesen közben tudatos fejlesztő tevékenységet végzünk, illetve olyan lehetőségek, szituációk megteremtésére törekszünk, melyek alkalmasak e kompetenciák erősítésére. A kapott adatokat összevetve elemezhetjük a változásokat az egyes tanuló szintjén, ami alapul szolgál a következő időszak konkrét cselekvéseinek megtervezéséhez.

A fejlesztésekbe bevont hátrányos helyzetű tanulók fejlődését háromhavonta értékeljük.

Az esélyteremtés szempontjából fontos, főbb belső mérések, vizsgálatok lehetnek még:

- szociometriai vizsgálat,
- tanulási motiváció vizsgálata,
- pedagógus-diák viszony vizsgálata,
- képesség- és kompetenciamérések (pl. szövegértés, szókincs, problémamegoldás, stb.),
- tantárgyi mérések,
- tantárgyi attitűdök vizsgálata,

10. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedésekhez

Intézményünk figyelembe veszi a célcsoport (elsősorban a hátrányos helyzetű/halmozottan hátrányos helyzetű tanulók) élethelyzeteit és szükségleteit, rugalmasan alkalmazkodunk intézményünk aktuális pedagógiai státuszához, innovációs folyamataihoz, szervezeti kultúrájához és szükségleteihez, adottságaihoz, feltételeihez.

Pedagógiai gyakorlatunkban a személyre szabott egyéni fejlesztést, differenciálást állítjuk a nevelés középpontjába.

Legitimációs záradék

A pedagógiai program kiegészítését a DÖK és SZMK, a 2019. június 7 -én tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

A pedagógiai program kiegészítését a nevelőtestület a 2019. június 24. -én tartott értekezletén 6/1.2019.(06.24) határozatszámmal elfogadta.

A kiegészített pedagógiai program 2019. szeptember 1-jétől hatályos.

A pedagógiai programot a mai napon jóváhagytam.

Kelt: Recsk, 2019. 06. 24.

Érsek Vencelné
intézményvezető

VI. Melléklet

EFOP-3.3.7-17-2017-00008 „Informális és nem formális tanulási lehetőségek kialakítása a Hatvani Tankerületi Központ intézményeiben”

I. Nem formális – informális tanulási módszerek:

A tanórán kívüli gyakorlati tapasztalatszerzést lehetővé tevő, innovatív tanulásszervezési eljárásokkal és kreatív módszertani eszköztárral megvalósított programok a hagyományos tanulástól eltérő módon, de hatékonyan és élvezetes tanulást biztosítva járultak hozzá a tanulói ismeretek bővítéséhez, a tanulók komplex, differenciált, egyéni fejlesztéséhez. A kísérleti program tapasztalatainak elemzése és az értékelés eredményei meggyőzően igazolták számunkra a nem formális és informális tanulás térnyerésének szükségességét.

A nem formális és informális tanulás

Iskolánkban tudatosan figyelemmel kísérjük a szűkebb és tágabb környezetünk társadalmi, gazdasági, technológiai és egyéb változásait, és az egész életen át tartó tanulás, valamint tanulóink munkaerőpiaci esélyeinek megalapozása érdekében igyekszünk rugalmasan reagálni ezekre a változásokra.

Az *élethosszig tartó tanulás* elve szerint a *formális* – az oktatási, képzési intézményekben megvalósuló, bizonyítvánnyal, oklevéllel záruló – tanulás mellett napjainkban egyre inkább felértékelődik a másik két tanulási forma:

- a **nem formális tanulás**, amely szervezett tanulási tevékenység, a formális képzési kereteken kívül történik, eredményét nem szükségszerűen ismerik el bizonyítvánnyal;
- az **informális tanulás** az az egész életen át tartó tanulási folyamat, amelynek során az ember a napi tapasztalatok, élmények összegyűjtésével tesz szert tudásra.

A nem formális tanulás középpontjában a **gyakorlat, a cselekvési tudás** elsajátítása áll. Színterei lehetnek például: közösségi helyek, kulturális intézmények, könyvtárak, civil, szakmai és társadalmi szervezetek vagy a formális oktatás rendszereiben folyó, a tanulás kiegészítésére létrehozott intézmények. Megvalósulhat olyan szervezetek vagy szolgáltatások révén is (pl. képzőművészeti, zenei kurzusok, sportoktatás, vagy vizsgára felkészítő magánoktatás), amelyeket a formális rendszerek kiegészítése céljából hoztak létre.

Az olyan nem formális színterek, mint például az állatkertek, tudományos központok, parkok, planetáriumok, művészeti galériák vagy múzeumok vonzó, interaktív helyszínei lehetnek a tanulásnak.

II. Az informális tanulás

Az **informális tanulás**, mint a mindennapi élet természetes velejárója, nem intézményi, szervezeti keretekben megvalósuló, s nem feltétlenül tudatos tanulási tevékenység, és lehetséges, hogy mi magunk sem ismerjük fel tudásunk és készségeink gyarapodását.

A **családban és kortárscsoportokban**, valamint az **infokommunikációs eszközök** segítségével egyéni módon is megvalósuló informális tanulás a tanulóink képességei alakításának és személyiségfejlődésüknek (szocializáció) alapvető feltétele, eszköze.

Az egyre fiatalabb korban kezdődő és rugalmasságot feltételező tanulási forma jellemzője a tanulók életkori sajátosságainak, **egyéni különbségeinek differenciáltsága**, a különböző információs források igénybevétele, az élet különböző szinterein szerzett tapasztalatok felhasználása. Az informális tanulás technikai feltételrendszere az infokommunikációs eszköztár bővülésével folyamatosan átalakul. A **számítógép, internet** segítségével megvalósuló egyéni tanulás mellett tanulóink körében is egyre nagyobb szerepet kap a **mobil telekommunikációs eszközökkel**, s a vizualitás új technológiáival történő kognitív megismerés.

A szabadidőben zajló informális tanulás olyan, szinte kimeríthetetlen lehetőségeket rejtő tanulási forma, melyben diákjaink **attitűdöket, értékeket, jártasságokat és tudást sajátíthatnak el**.

Az informális tanulás jelentős hozadéka: amellet, hogy rugalmas, kreatív és bármilyen keretben megvalósítható, a megélt élmények elősegíthetik, hogy tanulóink érdeklődjenek/elköteleződjenek a tanulás egyéb formái mellett is. **Ezáltal kitörési lehetőséget** is biztosíthat a hátrányos és halmozottan hátrányos tanulók számára, ahol a családban a tanulás nem feltétlenül érték. A formális és nem formális tanulást **általában informális is kíséri**.

II.1. A nem formális keretekre tervezett programok jellemzői:

- A célok és tartalmak összhangban vannak az intézményi (formális) tanulásban alkalmazott programmal.
- Elsődleges célja az adott célcsoport számára egyéni szinten is az igényeknek legmegfelelőbb tanulási lehetőség biztosítása a tanórán kívül.
- A célcsoport azonos: pedagógusok és tanulók.
- Kapcsolatot teremthetünk a mindennapi élet és a tananyag között, az elvont tudományos jelenségek konkréttá, befogadhatóvá tehetők.

- Tanórai keretekre nem korlátozott, rugalmas, az eltérő tanulói igényekhez igazítható.
- Módszertana színes, változatos, és előnyben részesítjük a tanulásmódszertani fejlesztő eszközök alkalmazását.
- Nincs osztályozás, számonkérés, ugyanakkor az értékelés változatos formáit használjuk.

II.2. A nem formális keretekre tervezett programok kritériumai

A rendszerezett kompetencia- és készségfejlesztő programok megfelelnek az alábbi követelményeknek:

Alapfeltétel, hogy az adott program. a **Nemzeti alaptantervben megfogalmazott célokhoz**, feladatokhoz igazodik, középpontjában a tanulók tudásának, készségeinek és képességeinek fejlesztése, kibontakoztatása, a személyiség fejlődéséhez szükséges megfelelő feltételek biztosítása áll. A tanulóknak a programokon való részvétele segíti az iskolában tanultak rendszerezését, megerősítését, hatékonyságát.

A program jellemzője, hogy

- **szervezett, irányított folyamat**, melynek **pedagógiai célja** van, és a tanuló(k) **fejlődését** (készségek és kompetenciák) szolgálja,
- a tanulási cél(ok), tanulási idő vagy tanulási támogatás szempontjából **strukturált**,
- az intézményen kívüli szintéren **céltudatos, okszerű** oktatási-tanulási tevékenység(ek) zajlik/zajlanak,
- a tanuló az általa tapasztalt konkrét helyzetekkel **közvetlen kapcsolatba** kerül,
- a tanuló által szándékosan vállalt tevékenység: a tanuló az oktatási-tanulási helyzetben szereplő személyekkel **interakcióba kerül, aktív**,
- a tanuló **motivációja értékeken** alapszik,
- a tanulás értékelése a **formatív, fejlesztő értékelésen** alapul, melynek lehetőség szerint része az ön-, társ- és csoportértékelés, valamint a portfóliós értékelés,
- elősegíti és erősíti intézményünk partnerközpontú működését, a különböző **együttműködések**et (pedagógus, tanuló, szülők, ágazaton belüli és/vagy más ágazatok (pl. közművelődés) szereplői, civil szektor, egyéb programszolgáltatók).

III. Tevékenységek és célok:

Iskolánk Pedagógiai Programjának egyik legfontosabb feladata az alapkompenciák fejlesztése, különösen a szövegalkotási és szövegértési, a környezettudatosság és fenntartható fejlődés biztosítása, valamint a testi – lelki egészség óvása.

Az informális és nem formális tanórán kívüli programok nagyszerű lehetőséget biztosítanak tanulóinknak, a szabadidő hasznos eltöltésére, a motiváció növelésére, a megfelelő szocializáció kialakítására, az együtt-dolgozásra, ismereteik élményszerű növelésére, a kreativitásuk fokozására, a logikus gondolkodás fejlesztésére. Fejlődik kommunikációs tevékenységük, kreativitásuk, kérdés és viselkedéskultúrájuk.

A motiváció növekedésével, az élményszerű tanúlással lehetőségünk lesz a tanuló lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók számának csökkentésére, valamint a megfelelő szakma kiválasztására, a pályaorientáció megfelelő alakítására.

Iskolánk ÖKO iskola – nagyon fontos nekünk a környezetvédelem, a környezet tisztelete és szeretete. Iskolánk Jámor Vilmos főhercegi kertész, botanikus nevét viseli, és tudjuk a névválasztás kötelez minket az Ő értékeinek átadására, a természet megszerettetésére. Ebben segít nekünk az ökokert és pihenőkert létrehozása. Valamint abban, hogy a gyerekek megszeressék a földet, azt műveljék otthonaikban is, és ezzel a felfedezettől tanúlással magukévá tegyék azt felnőtt életükre is.

A harmadik terület, – a testi - lelki egészség megóvása, fenntartása. A tanulók testi egészségén túl, nagyon nagy gondok vannak a lelki, mentális egészségükkel. A szülői házból hozott mintákkal élnek, türelmetlenek, feszültek, idegesek. A konfliktusaikat nem tudják kezelni, gyakran bántják egymást, akár szavakkal, akár tettekkel is. Igazán szeretetehesek. Ez a legnagyobb dolog, ami hiányzik az életükből. A tervezett program nagyszerűen fogja segíteni őket ebben. Tervszerűen foglalkozunk gyermekink mentális egészségükkel. Meditálunk, jógázunk, célokat tűzünk ki, segítünk egymásnak, hálanaplót írunk. Feladatunk lesz a jó közérzet személyiségstabilizáló működésének elősegítése, előnyös személyes motívumok fejlesztése, a hátrányos motívumok kifejlődésének megelőzése, visszaszorítása. Mindezt nagyon szép környezetben, egy erre kialakított „nyugi szobában” tudjuk megvalósítani. Pozitív eredmények esetén a következő években több rászoruló gyermek számára is kinyitjuk ennek a szobának az ajtaját.

Úgy érezzük a lehetőségek között ezek a programok a mi környezetünkhöz, szocioökonómiai, kulturális adottságainkhoz, lehetőségeinkhez legjobban illeszkedő tevékenységek.

IV. Fenntartási időszak: 3 tanév

A projekt eredményeinek fenntartására vonatkozó tervek:

A projekt keretében vállaljuk, hogy a fizikai befejezést követő három évben, a módszertani fejlesztések keretében kidolgozott szakmai anyagokat évente felülvizsgáljuk és aktualizáljuk. Vállaljuk továbbá 4 db nem formális program megvalósítását, tanévenként a projekt fizikai befejezését követő három teljes tanévben:

2020/21, 2021/22, 2022/23.

Megvalósítandó feladatok:

Az iskolaújság szerkesztés, iskolarádió és az Innovációk a Jámber Vilmos Általános Iskolában:

Mindhárom kidolgozott tematika szervesen kapcsolódik a Nemzeti Alaptantervünk kötelezően megvalósítandó követelményeihez. Az alapkövetelmények között szerepel a szövegértés, a kommunikáció, a vállalkozói kompetenciák, a médiatudatos nevelés megvalósítása, amikhez nagyszerű lehetőséget adnak a választott tevékenységek. Nagyon jól fejleszti a beszédkultúrát, az ismeretek különleges feldolgozását, a kapcsolatteremtést, a közösségépítést, a problémamegoldó gondolkodást, a kreativitást, az esztétikai érzéket, a hagyományok őrzését, a haza és szülőföld szeretetét. Ezen kívül a tanulók nagyon hasznosan töltik szabadidejüket e nem formális tanulási módszerrel, élményközpontú tanulási lehetőséget kínálva.

Társadalmi és globális felelősségvállalás, környezettudatos magatartás, fenntartható gazdálkodással kapcsolatos ismeretek megszerzését célzó programok

Ök kert létrehozása, fejlesztése, gyógynövények ültetése, gondozása, szüretelése, és felhasználása. A kert körül pihenőpark kialakítása a szabadban eltöltött idő megvalósítására.

A kert művelése – rendszeresen februártól – novemberig... Célja a kertek szűkebb környezetének, természetes növény és állatvilágának megismerése, valamint növényhatározási gyakorlatok és az élővilágban bekövetkező változások nyomon követése.

Fenntartható gazdálkodás, a víz védelme, öko-lábnyom, CO₂ csökkentés lehetőségei, megújuló energiaforrások, szelektív hulladékgyűjtés, a hulladék útja, és újra-hasznosítása.

A NAT kiemelt fejlesztési területei között találjuk a

- Felelősségvállalás másokért, önkéntesség
- Fenntarthatóság, környezettudatosság feladatokat.

Ezek a fontos fejlesztési területek nincsenek egyik tantárgyban sem célzottan benne, ezért nagyon fontos velük foglalkozni. Tudjuk, hogy a gyermekek sokkal fogékonyabbak a témára, mint a felnőttek. Fontos bennük tudatosítani a jövőjük érdekében, a környezet védelmét, szeretetét, a föld szeretetét, annak megművelését, értékeit. Az is köztudott, hogy amit a gyermekek együtt saját maguk készítenek el, annak lesz maradandó értéke, és válik az ismeretük igazi tudássá. A különleges tanórán kívüli munka nagymértékben hozzásegít a

tanulói motiváció növeléséhez, így a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók számának csökkentéséhez is.

Lelki és fizikai egészség fejlesztése

A testi - lelki egészség fejlesztése szintén kiemelt feladat a legújabb nemzeti alaptantervben. A mai kor gyermekére ez különösen igaz. Az elfogyasztott táplálék, a családi szeretet hiánya, a család hiánya, az életmódváltás, mind – mind azt követeli, hogy a kötelező tananyagot túl foglalkozzunk ezzel a témával rendszeresen. Nagyon fontos az egészség, hiszen a felnővekvő egészséges gyerekek hozhatnak létre egészséges társadalmat. A régi közmondás szerint ép testben ép lélek lakozik, a mai pozitív pszichológia azonban megfordítja a közmondást, ép lélekkel rendelkező ember lehet egészséges.

A fenntartási időszakban a magatartási problémákkal küzdő tanulók számára alkalmazzuk a meditáció, jóga, és pozitív gondolkodás fejlesztését, és így segítve ezen gyermekek mentális egészségét.

tartalmi elemek	feltételek biztosítása	megvalósítás
Jámbor hírmondó Jámbor információk	stúdió könyvtár irányító magyar szakos tanár	évi négy újság megemlékezések – iskolarádió Nagyszünet – iskolahírek, zene
Jámbor kertünk pihenőkert	megfelelő iskolai kertterület biológia szakos tanár osztálykertek gondozása ültetés, gyomlálás, locsolás	minden osztálynak egy kertterület az iskola környezetében, amelyért felelősséget vállal, azt ápolja, gondozza
mentális egészség	vezető mentortanár - program - terem	A kialakított „nyugi-szoba” használata magatartászavaros tanulók számára. Heti egy óra érdeklődő gyermekeknek
közösségfejlesztő programok játékok versenyek szervezése monitorozása pedagógiai értékelése	- Ügyességi vetélkedő osztályok között - sportverseny az egészségnapon - Jámbor napi rendezvény - szépíró verseny SNI és BTMN tanulók számára	Az innovációk a Recski Jámbor Vilmos Általános Iskolában kidolgozott program alapján: évi 4 alkalommal

Legitimációk:

A Recski Jámbor Vilmos Általános Iskola, 2020. szeptember 1-én életbelépő Pedagógiai Programját és a Helyi Tantervének módosítását a DÖK és SZMK, megismerte, véleményezte.

Hollóné Lakatos Erzsébet
SZMK elnök

Vas Imre Zsoltné
DÖK vezető tanár

VII. Melléklet

Integrációs Pedagógiai Rendszer a Recski Jámbor Vilmos Általános Iskolában

A képességkibontakoztató és az integrációs felkészítés jogszabályi háttére

20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési- oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról 171.§ és 172. § alapján. Az általános iskola a tanuló szociális helyzetéből és fejlettségéből eredő hátrányának ellensúlyozása céljából képességkibontakoztató vagy integrációs felkészítést szervez.

- a tanuló egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatása,
- fejlődésének elősegítése,
- a tanuló tanulási, továbbtanulási esélyének kiegyenlítése folyik.

Mindkét felkészítés alapelve

- az oktatás méltányosságának erősítése és a tanulók iskolai sikerességének elősegítése,
- a tanulói előrehaladást támogató korszerű módszerek,
- a társadalmi-gazdasági helyzetből eredő hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenység,
- a tanulói közösségfejlesztés, a család bevonása és támogatása,
- valamint az esélyteremtést hatékonyan támogató intézményfejlesztés és módszertani megújulás révén.

Az alapelveknek megfelelő pedagógiai rendszer magában foglalja

- az elvárt eredmények intézményi szintű meghatározását, célrendszerét és a szükséges beavatkozások tervezését,
- a tanulási és tanítási folyamatot segítő eszközrendszer keretében egyéni haladási ütemet segítő differenciált és kooperatív tanulásszervezést,
- az önálló tanulási képesség kialakítását, a tanulók kreatív tevékenységére épülő foglalkozásait, a tanulási motivációt erősítő és fenntartó tevékenységeket,
- a tanulmányi előrehaladást segítő képességfejlesztő programokat, az átmenetek segítését a tanulói előrehaladás,
- valamint az intézményi, illetve telephelyi szintű teljesítmény rendszeres értékelését.

Integrációs felkészítésben vesznek részt azok a képesség-kibontakoztató felkészítésben részt vevő tanulók, akik egy osztályba, osztálybontás esetén egy csoportba járnak azokkal a tanulókkal, akik nem vesznek részt a képességkibontakoztató felkészítésben.

A képességkibontakoztató és az integrációs felkészítés megszervezése nem járhat együtt a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók elkülönítésével.

A képességkibontakoztató felkészítés keretében – a tanuló egyedi helyzetéhez igazodva – biztosítja az iskola:

- a) a személyiségfejlesztéssel, közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatokat,
- b) a tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztését segítő programot,
- c) a szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységet.

A képesség-kibontakoztató felkészítés keretében a pedagógus feladata

- egyéni fejlesztési terv készítése és ennek alapján történő kompetenciafejlesztés,
- az önálló tanulást segítő tanulói fejlesztés, az együttműködésen alapuló módszertani elemek alkalmazása tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokon,
- a tanulói teljesítmény értékelése, értékelő esetmegbeszéléseken történő részvétel, mentori, tutori tevékenységek ellátása,
- a tanuló családjával történő rendszeres kapcsolattartás.

A képességkibontakoztató felkészítés keretében az igazgató feladata az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítése, valamint a pedagógiai rendszer megvalósításának folyamatos figyelemmel kísérése, ellenőrzése.

- A képességkibontakoztató felkészítésben részt vevő tanulók nevelése-oktatása a többi tanulóval együtt, azonos osztályban, csoportban folyik.
- A képesség-kibontakoztató felkészítésben részt vevő tanulók nevelése-oktatása, tudásának értékelése a miniszter által kiadott program alkalmazásával történik.

A képességkibontakoztató felkészítésben az a tanuló vesz részt, aki a Gyvt. 67/A. §-a alapján, figyelemmel a Gyvt. 161/Q. §-ában foglaltakra, hátrányos helyzetűnek minősül. A hátrányos helyzetű tanulók számának megállapításánál a sajátos nevelési igényű hátrányos helyzetű tanulókat csak akkor kell figyelembe venni, ha iskolai nevelésük, oktatásuk a többi tanulóval együtt, azonos iskolai osztályban, csoportban történik.

A hátrányos helyzetű tanulók e rendelet alapján meghatározott száma, aránya az adott tanév során az adott tanév októberi létszámstatisztikában megállapított létszámhoz, arányhoz igazodik.

Az iskola igazgatója felveheti a képességkibontakoztató felkészítésbe azt a tanulót is, aki nem hátrányos helyzetű, feltéve, hogy a tanuló rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben

részesül. Az így felvehető tanulók létszáma azonban nem haladhatja meg az adott osztályba felvett, képességkibontakoztató felkészítésben részt vevő tanulók létszámának harminc százalékát, tört létszám esetén felfelé kerekítve.

A képességkibontakoztató felkészítésben részt vevő tanuló – a miniszter által kiadott program szerinti egyéni fejlesztési terv alapján történő – haladását, fejlődését, továbbá az ezeket hátráltató okokat az osztályfőnök és az egyéni fejlesztésben részt vevő pedagógusok legalább háromhavonta értékelik. Az értékelésre meg kell hívni a tanulót, kiskorú tanuló esetén a tanuló szülőjét, indokolt esetben a gyermekjóléti szolgálat, a gyámhatóság és a nevelési tanácsadó képviselőjét.

A képességkibontakoztató felkészítést az intézmény a pedagógiai szakmai szolgáltatások támogatásával szervezi meg, figyelemmel a tankerületi köznevelési esélyegyenlőségi intézkedési tervben foglaltakra is. A pedagógiai szakmai szolgáltatás minőségirányítási követelményeknek megfelelő szakmai támogató rendszert épít ki és működtet a minőségi pedagógiai szolgáltatáshoz történő hozzáférés érdekében, továbbá a képességkibontakoztató felkészítésben részt vevő intézmény az érintett tanuló programnak megfelelő fejlesztése céljából készített intézményi fejlesztési terv megvalósításában történő előrehaladás folyamatos nyomon követése mellett szakmai-módszertani fejlesztő munkát végez.

A képességkibontakoztató felkészítést valamennyi évfolyamon, osztályban meg kell szervezni abban az esetben, ha az adott osztályban van hátrányos helyzetű tanuló. Ha valamelyik osztályban nincs hátrányos helyzetű tanuló, az osztályban a képesség-kibontakoztató felkészítést nem lehet megszervezni.

I. Az alkalmazás feltételei

1. Integrációs stratégia kialakítása
 - 1.1. Helyzetelemzés az integráció szempontjai, elvárható eredményei alapján
 - 1.2. Célrendszer megfogalmazása, helyi sajátosságok figyelembe vételével
2. Az iskolába való bekerülés előkészítése
 - 2.1. Az óvodából az iskolába való átmenet segítése
3. Együttműködések- partnerségi kapcsolatok kiépítése
 - 3.1. Szülői házzal
 - 3.2. Gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal
 - 3.3. Szakmai és szakszolgálatokkal
 - 3.4. Középfokú oktatási intézményekkel
 - 3.5. Kisebbségi önkormányzattal
 - 3.6. Civil szervezetekkel

II. A tanítást – tanulást segítő eszközrendszer elemei

1. Kompetencia fejlesztő programok és programelemek

2. Az integrációt segítő tanórán kívüli programok
3. Az integrációt elősegítő módszertani elemek
4. Műhelymunka
5. Háromhavonta kötelező kompetencia alapú értékelési rendszer
6. Multikulturális tartalmak
7. A továbbhaladás feltételeinek a biztosítása

III. Várható eredmények

I. Az alkalmazás feltételei

1. Integrációs stratégia kialakítása: Az integrációhoz szükséges szempontok, adatok elemzése, általános célok megfogalmazása.
 - 1.1. Helyzetelemzés az integráció szempontjai, elvárható eredményei alapján
 - 1.1.1. HH, HHH tanulók aránya
 - 1.1.2. Lemorzsolódással kapcsolatos adatok
 - 1.1.3. Tanórán kívüli tevékenységek
 - 1.1.4. Továbbtanulással kapcsolatos adatok
 - 1.1.5. Részvétel az Útravaló Programban
 - 1.1.6. Kompetencia mérések eredményei
 - 1.1.7. Helyzetelemzés az IPR tanulási-tanítási eszközrendszer elemei szempontjából
 - 1.1.8. Helyzetelemzés a társadalmi- szakmai környezettel való együttműködés körében
 - 1.1.9. Elvárások a hatékony együtt- neveléssel szemben- intézményeredményességi célok
 - 1.2. Célrendszer megfogalmazása, helyi sajátosságok figyelembe vételével
 - A jogszabályi feltételeknek való megfelelés az IPR alkalmazása során.
 - Az óvoda–iskola átmenet megkönnyítése.
 - Az iskola társadalmi-szakmai környezetének minél szélesebb körben történő bevonása a HH, HHH tanulók iskolai sikeressége érdekében.
 - A HH, HHH tanulók lemorzsolódási aránya továbbra se haladja meg az országos átlagot.
 - A HH, HHH tanulók hiányzásainak az óraszámra ne haladja meg az iskolai átlagot.

- Növekedjen a HH, HHH tanulók továbbtanulási aránya az érettségit adó középfokú oktatási intézményekben, de legalább a képességeiknek megfelelő eredményeket éri el minden tantárgyból.
- Minél több HH, HHH tanuló kapcsolódjon be a továbbtanulást segítő programokba.
- Minél több HH, HHH tanuló kapcsolódjon be a kompetenciamérésekre felkészítő programokba.
- Minél több HH, HHH tanuló kapcsolódjon be a tantárgyi felzárkóztatást segítő programokba.
- Az iskola infrastruktúrájához való egyenlő hozzáférés további biztosítása.
- Minél több pedagógus sajátítsa el az IPR sikeres alkalmazásához szükséges kompetenciákat
- Megfelelő szakemberek biztosítása az egyéni tanulási szükségletek kielégítéséhez.
- Az IPR-ben megjelenített módszerek minél jobban beépüljenek az iskola pedagógiai kultúrájába.
- A tanórán kívüli programokhoz való egyenlő hozzáférés további biztosítása.
- Az IPR program megjelenítése az iskola alapidokumentumaiba.

2. Az iskolába való bekerülés előkészítése

2.1 Az óvodából az iskolába való átmenet segítése

Az óvodából az iskolába való átmenet megkönnyítése érdekében minden tanévben szoros szakmai együttműködést alakítunk ki az óvodával.

Ennek a kezdeményezésnek több célja van:

- Az óvodapedagógusok szakmai munkájának a megismerése.
- Az óvoda és az iskola elképzeléseinek a közelítése az óvodások iskolai előkészítésével kapcsolatban.
- Módszerek, tapasztalatok cseréje.
- Az iskolánkba történő beiskolázási kedv növelése a szülők körében.

A fenti programon kívül lehetőséget teremtünk az óvodásoknak és a szüleiknek, valamint az óvónőknek, hogy megismerjék az iskolánkat, fecskenapot, iskolabejárást szervezünk.

Az iskolánkba beiratkozott gyermekek számára a következő tevékenységekkel, módszerekkel könnyítjük meg a beilleszkedést és a sikeres iskolakezdést:

- Hosszú beilleszkedési időszak.
- Játékos, tevékenységekre épülő feladatok.
- Derűs, nyugodt légkör megteremtése.
- Alapkészségek bemeneti mérése, egyéni és csoportos fejlesztési tervekre épülő szakmai munka
- Az egyéni képességekre épülő tanulásszervezés.
- Egy tanító és egy pedagógiai asszisztens párhuzamos jelenléte a tanítási órák bizonyos hányadában.

3. Együttműködések- partnerségi kapcsolatok kiépítése

3.1 Szülői házzal

Cél: A HH, HHH gyerekek szülei legyenek elkötelezettek az iskola iránt, támogassák a pedagógusok munkáját.

Ennek érdekében:

- Meghívjuk őket minden, a szülőket érintő rendezvényre. Szülői értekezletek, fogadó órák, fejlesztő beszélgetések.
- Tájékoztatjuk őket a gyerekeknek szóló lehetőségekről, programokról.
- Az iskolai munkatervben szereplő találkozásokon kívül háromhavonta tájékoztatjuk őket gyermekük előmeneteléről, személyes találkozókra adunk alkalmat.
- Nevelési problémáik és szociális gondjaik esetében támogatjuk, segítjük őket, ha szükséges megfelelő szakemberekhez irányítjuk

3.2. Gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal

Cél: A tanulók és a családok érdekében a párbeszéd kialakítása. Ne egymás mellett, hanem egymással együttműködve, az információkat egymásnak átadva segítsük a másik munkáját.

Az együttműködés területei:

- HH, HHH tanulók lemorzsolódásának elkerülése.
- Igazolatlan hiányzások feltárása, ezek okainak megszüntetése.
- A tanulók testi és szellemi fejlődésének a biztosítása.
- Családlátogatások.

Feladat: Közös együttműködési megállapodás létrehozása.

3.3. Szakmai és szakszolgálatokkal Cél: A meglévő jó együttműködés további fenntartása.

Főbb területek:

- A pedagógia szakmai szolgáltatóval a pedagógiai munkát segítő megbeszélések alkalmával tartjuk a kapcsolatot. Esetmegbeszélések, Védelembe vételi tárgyalások, felülvizsgálatok.
- A szakszolgálatokkal a kapcsolattartás a bevizsgálások, a tanulók ellátása kapcsán történik.
- Az iskolánkba járó utazó gyógypedagógusok a diákok ellátásán túl szakmai segítséget is nyújtanak.

Feladat: Közös együttműködési megállapodás létrehozása.

3.4. Középfokú oktatási intézményekkel

Cél: A HH, HHH tanulók sikeres pályaválasztásának elősegítése.

- Kapcsolat a középfokú intézményekkel, sikeres beiskolázás, a képességeknek megfelelő iskolaválasztás
- A felvételi eljárás szabályainak és a fontosabb időpontoknak az ismertetése
- Tanulóink részt vesznek a középiskolák által szervezett nyílt napokon
- A pályaválasztási tájékoztató keretében iskolánk szülői értekezletet tart a 8. osztályos szülők részére, ahol tájékoztatást kapnak a középiskolákról
- Tájékoztató az írásbeli felvételit szervező középiskolákról, jelentkezés a közös írásbeli felvételi vizsgákra, jelentkezési lapok kitöltése és postázása
- Általános felvételi eljárás
- Adatlapok módosítása, a jelentkezések sorrendjének a véglegesítése a felvételi eredmények ismeretében
- A középiskolák értesítése a felvételtől, vagy elutasításról
- Összesítő statisztikák készítése az elért eredményekről
- Középiskolába került tanulóink eredményeinek nyomon követése
- A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulóink minél nagyobb létszámban folytassák tanulmányaikat a nyolcadik osztály befejezése után érettségit adó középiskolában.
- Fontos szempont számunkra, hogy sikeresen végezzék középiskolai tanulmányaikat, és a végén érettségit szerezzenek.

3.5. Kisebbségi önkormányzattal

A kapcsolattartás eseti jellegű. Tanulóink támogatása. Közös programok szervezése.

3.6. Civil szervezetekkel

- Osztályaink részvétele programjaikon.
- Közös programok szervezése.
- Szakmai tapasztalatok átadása.

Feladat: Közös együttműködési megállapodás létrehozása.

II. A tanítást – tanulást segítő eszközrendszer elemei

Azokat a pedagógiai elemeket tartalmazza, melyek az integráció megvalósulását elősegíti.

1. Kompetencia fejlesztő programok és programelemek
 - 1.1. Önálló tanulást segítő fejlesztés
 - 3.1.1 A tanulási és magatartási zavarok kialakulását megelőző programok
 - 3.1.2 Az önálló tanulási képességet kialakító programok
 - 3.1.3 A tanulók önálló kreatív tevékenységére épülő foglalkozások
 - 3.1.4 A tanulási motivációt erősítő és fenntartó tevékenységek
 - 1.2. Eszközjellegű kompetenciák fejlesztése
 - 1.2.1. Tantárgyi képességfejlesztő programok
 - 1.2.2. Kommunikációs képességeket fejlesztő programok
 - 1.2.3. Komplex művészeti programok
 - 1.2.3.1. Szociális kompetenciák fejlesztése
 - 1.2.3.2. Közösségfejlesztő, közösségépítő programok
 - 1.2.3.3. Mentálhigiénés programok
2. Az integrációt segítő tanórán kívüli programok, szabadidős tevékenységek
 - 2.1. Mentori rendszer
 - 2.2. Együttműködés civil szervezetekkel
 - 2.3. Művészeti körök
3. Az integrációt elősegítő módszertani elemek

- 3.1. Egyéni haladási ütemet segítő differenciált tanulásszervezés
- 3.2. Kooperatív tanulásszervezés
- 3.3. Projekt módszer
4. Műhelymunka
- 4.1. Értékelő esetmegbeszélések
- 4.2. Problémamegoldó fórumok
5. Háromhavonta kötelező kompetencia alapú értékelési rendszer
- 5.1. Szöveges értékelés
- 5.2. Egyéni fejlődési napló
6. Multikulturális tartalmak
- 6.1. Multikulturális tartalmak megjelenítése a különböző tantárgyakban
- 6.2. Multikulturális tartalmak projektekben feldolgozva
7. A továbbhaladás feltételeinek a biztosítása
- 7.1. Pályaorientáció
- 7.2. Továbbtanulásra felkészítő programok

III. Várható eredmények

1. A hátrányos helyzetű tanulók aránya az oktatási-nevelési intézményben megfelel a jogszabályban előírtaknak.
2. Az intézmény tartósan képes a különböző háttérrel és különböző területeken eltérő fejlettséggel rendelkező gyerekek fogadására, és együttnevelésére.
3. Multikulturális tartalmak beépülnek a helyi tantervbe.
4. Az intézmény párbeszédet alakít ki minden szülővel.
5. Az intézményben létezik tanári együttműködésre épülő értékelési rendszer.

Ezek eredményeként:

1. Nő az évfolyamvesztés nélkül tovább haladó hátrányos helyzetű tanulók száma.
2. Csökken az intézményben a tankötelezettségi kor határa előtt az iskolai rendszerből kikerülők száma.
3. Nő az érettségire felkészítő intézményekben tovább tanuló hátrányos helyzetű tanulók száma.
4. Az adott intézményben a mérések eredményei javuljanak.

A rendszert 2023. 09. 01-vel vezetjük be.

A Pedagógiai program érvényességével, módosításával, nyilvánosságával kapcsolatos egyéb intézkedések

I. A pedagógiai program érvényességi ideje

Az iskola 2023. szeptember 1. napjától szervezi meg nevelő és oktató munkáját e pedagógia program alapján.

II. A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja.

A nevelők szakmai munkaközössége minden tanév végén írásban értékeli a pedagógia programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.

III. A pedagógiai program módosítása

1. A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:
 - az iskola igazgatója;
 - a nevelőtestület bármely tagja;
 - a nevelők szakmai munkaközössége;
 - a szülői munkaközösség;
 - az iskola fenntartója.
2. A tanulók a pedagógiai program módosítását a diák- önkormányzati képviselői útján javasolhatják.
3. A pedagógiai programot az iskola az igazgatója készíti el a nevelőtestület bevonásával és a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.
4. A módosított pedagógia programot a jóváhagyást követő tanév szeptember első napjától kell bevezetni.

IV. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

1. Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető. Az igazgató által kijelölt pedagógus tájékoztatja a szülőket és a tanulókat a pedagógiai program elérhetőségéről.
2. A pedagógiai program az alábbi helyeken tekinthető meg:
 - az iskola irattárában,
 - az iskola titkárságán,
 - az iskola igazgatójánál,
 - az iskola honlapján.

Legitimációs záradék

Az alsós és felsős szakmai munkaközösség véleményezési nyilatkozata

A Recski Jámbor Vilmos Általános Iskola alsós és felsős **szakmai munkaközössége** az intézmény **pedagógiai programjával** kapcsolatos véleményezési jogát gyakorolta.

Recsk, 2023. augusztus 31.

Vitézne Kovács Krisztina

alsós szakmai munkaközösség vezető

Lisné Fodor Mária

felső szakmai munkaközösség vezető

A fenntartó jóváhagyó nyilatkozata

Az Nkt. 83. § (2) g) pontja értelmében a Recski Jámbor Vilmos Általános Iskola **pedagógiai programját** a mai napon jóváhagyom.

HATVAN, 2023. 08. 31.

[Signature]
tankerület képviselője
Hatvani Tankerületi Központ

A **pedagógiai program** 2023. szeptember 1-től hatályos.

Lévainé Ignácz Krisztina

Lévainé Ignácz Krisztina
igazgató

Módosítási záradék (2024)

A 2023-ban jóváhagyott Pedagógiai Program törvényi és tartalmi változások miatti módosítását 2024. augusztus 30-án tartott nevelési értekezletén a tantestület elfogadta.

Az alsós és felsős szakmai munkaközösség véleményezési nyilatkozata

A Recski Jámber Vilmos Általános Iskola alsós és felsős szakmai munkaközössége az intézmény pedagógiai programjának módosításával kapcsolatos véleményezési jogát gyakorolta.

Recsk, 2024. augusztus 30.

Lévainé Kovács Krisztina

alsós szakmai munkaközösség vezető

Kisné Fodor Mária

felső szakmai munkaközösség vezető

A módosított pedagógiai program 2024. szeptember 1-jétől hatályos.

Lévainé Ignácz Krisztina

Lévainé Ignácz Krisztina
igazgató